

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

Woensdag

25-11-2015

Voormiddag

Mercredi

25-11-2015

Matin

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
	(witte kaft)		(couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Vraag van de heer Peter Buysrogge aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het Central European Pipeline System" (nr. 6044)

Sprekers: **Peter Buysrogge, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Samengevoegde vragen van 3
- de heer Raf Terwingen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de legerbasis in Zutendaal" (nr. 6180)

- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de aanbidding van de basis in Zutendaal aan het Amerikaans leger" (nr. 6244)

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de terugkeer van de US Army naar de basis van Zutendaal" (nr. 6331)

Sprekers: **Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Samengevoegde vragen van 6
- de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de fase 2 van de missie EU NAVFOR Med" (nr. 6184)

- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de EU NAVFOR Med-operatie" (nr. 6204)

- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische deelname aan de Europese operatie op de Middellandse Zee tegen mensensmokkelaars" (nr. 6352)

- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de missie van het fregat Leopold I in de strijd tegen mensensmokkelaars" (nr. 7017)

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de deelname van België aan de EU NAVFOR-missie in de Middellandse Zee" (nr. 7459)

Sprekers: **Veli Yüksel, Alain Top, Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Samengevoegde vragen van 13
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "infrastructuurwerken op Kleine-Brogel" (nr. 6230)

- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de investeringen van de VS in Kleine-Brogel" (nr. 6359)

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over

SOMMAIRE

Question de M. Peter Buysrogge au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Central European Pipeline System" (n° 6044)

Orateurs: **Peter Buysrogge, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Questions jointes de 3
- M. Raf Terwingen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la base militaire de Zutendaal" (n° 6180)

- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le choix de mettre la base de Zutendaal à la disposition de l'armée américaine" (n° 6244)

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le retour de l'US Army à la base de Zutendaal" (n° 6331)

Orateurs: **Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Questions jointes de 6
- M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la phase 2 de la mission EU NAVFOR Med" (n° 6184)

- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'opération EU NAVFOR Med" (n° 6204)

- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la participation belge à l'opération européenne contre les passeurs en Méditerranée" (n° 6352)

- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la mission de la frégate Léopold Ier dans le cadre de la lutte contre les trafiquants d'êtres humains" (n° 7017)

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la participation de la Belgique à la mission EU NAVFOR en Méditerranée" (n° 7459)

Orateurs: **Veli Yüksel, Alain Top, Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Questions jointes de 13
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "des travaux d'infrastructure à Kleine-Brogel" (n° 6230)

- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les investissements américains à Kleine-Brogel" (n° 6359)

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les

"de implicaties van de bouwwerkzaamheden in Kleine-Broegel" (nr. 7131)

Sprekers: **Alain Top, Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

implications des travaux de construction en cours à Kleine-Broegel" (n° 7131)

Orateurs: **Alain Top, Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

- Samengevoegde vragen van 17
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van het NGI, het KLM, CDSCA en het IV-NIOOO" (nr. 6337) 17
 - mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het Koninklijk Legermuseum (KLM) en zijn externe sites" (nr. 7272) 17
 - de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het beheer van de collectie gepantserde voertuigen van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis" (nr. 7364) 17
 - de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het afschaffen van de gratis toegang tot het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis" (nr. 7365) 17

Sprekers: **Alain Top, Julie Fernandez Fernandez, Gautier Calomne, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

- Questions jointes de 17
- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'IGN, du MRA, de l'OCASC et de l'IV-INIG" (n° 6337) 17
 - Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Musée royal de l'Armée (MRA) et ses antennes régionales" (n° 7272) 17
 - M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la gestion de la collection de blindés du Musée royal de l'Armée et d'Histoire militaire" (n° 7364) 17
 - M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fin de l'accès gratuit au Musée royal de l'Armée et d'Histoire militaire" (n° 7365) 17

Orateurs: **Alain Top, Julie Fernandez Fernandez, Gautier Calomne, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

- Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verwerving van een militair statuut voor de RCBL-leden" (nr. 6355) 23

Sprekers: **Alain Top, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

- Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'octroi d'un statut militaire aux citoyens ayant rejoint les CRAB (Centres de Recrutement de l'Armée belge)" (n° 6355) 23

Orateurs: **Alain Top, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

- Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "een nieuw hoofdkwartier in Evere" (nr. 6358) 24

Sprekers: **Alain Top, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

- Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "un nouveau quartier général à Evere" (n° 6358) 24

Orateurs: **Alain Top, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

- Samengevoegde vragen van 26
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische deelname aan MINUSMA in 2016" (nr. 6417) 26
 - de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "Mali" (nr. 7571) 26
 - de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de gevolgen van de aanslag in Bamako voor de Belgische militaire aanwezigheid in Mali" (nr. 7632) 26

Sprekers: **Alain Top, Sébastien Pirlot, Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

- Questions jointes de 26
- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la participation belge à l'opération MINUSMA en 2016" (n° 6417) 26
 - M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Mali" (n° 7571) 26
 - M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'impact de l'attentat à Bamako sur la mission belge au Mali" (n° 7632) 26

Orateurs: **Alain Top, Sébastien Pirlot, Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de gelekte documenten met gevoelige informatie" (nr. 6420)	30	Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fuite de documents contenant des informations sensibles" (n° 6420)	30
<i>Sprekers: Alain Top, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</i>		<i>Orateurs: Alain Top, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</i>	
Samengevoegde vragen van	32	Questions jointes de	32
- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toestand in Afghanistan" (nr. 6541)	32	- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la situation en Afghanistan" (n° 6541)	32
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het bombardement van een AZG-ziekenhuis in Kunduz" (nr. 6790)	32	- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le bombardement d'un hôpital de MSF à Kunduz" (n° 6790)	32
- de heer Tim Vandenput aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verlengde aanwezigheid van het Belgische leger in Afghanistan" (nr. 6902)	32	- M. Tim Vandenput au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la présence prolongée de l'armée belge en Afghanistan" (n° 6902)	32
- de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verlenging van de missie in Afghanistan" (nr. 7080)	32	- M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la prolongation de la mission en Afghanistan" (n° 7080)	32
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische aanwezigheid in Afghanistan" (nr. 7125)	32	- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la présence belge en Afghanistan" (n° 7125)	32
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het bombardement van een AZG-ziekenhuis in Kunduz" (nr. 7126)	33	- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le bombardement d'un hôpital de MSF Belgique à Kunduz" (n° 7126)	32
<i>Sprekers: Sébastien Pirlot, Tim Vandenput, Veli Yüksel, Georges Dallemagne, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</i>		<i>Orateurs: Sébastien Pirlot, Tim Vandenput, Veli Yüksel, Georges Dallemagne, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</i>	
Samengevoegde vragen van	40	Questions jointes de	40
- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de kosten van de inzet van militairen op straat" (nr. 6546)	40	- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le coût du déploiement des militaires dans les rues" (n° 6546)	40
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het inzetten van niet-gevechtstroepen voor bewakingsopdrachten" (nr. 6654)	40	- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le déploiement d'unités non combattantes pour des missions de surveillance" (n° 6654)	40
- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de militairen op straat" (nr. 6684)	40	- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les militaires dans les rues" (n° 6684)	40
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de statische bewaking van gebouwen" (nr. 6977)	40	- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la surveillance statique de bâtiments" (n° 6977)	40
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de impact van de bewakingsopdracht van de militairen op straat op de inzetbaarheid van militairen in het buitenland" (nr. 7128)	40	- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'impact de la mission des militaires dans les rues sur les capacités de déploiement à l'étranger de la Défense" (n° 7128)	40
- mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de bijkomende militairen op straat" (nr. 7611)	40	- Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les militaires supplémentaires déployés" (n° 7611)	40
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over	40	- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le	40

"de inzet van militairen in België naar aanleiding van de aanslagen in Parijs en de terreurdreiging in België" (nr. 7631)

Sprekers: **Sébastien Pirlot, Alain Top, Georges Dallemagne, Kattrin Jadin, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

déploiement militaire en Belgique à la suite des attentats de Paris et de la menace d'attentat en Belgique" (n° 7631)

Orateurs: **Sébastien Pirlot, Alain Top, Georges Dallemagne, Kattrin Jadin, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het werkbezoek van de minister aan Noord-Afrika" (nr. 6560)

Sprekers: **Alain Top, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la visite de travail du ministre en Afrique du Nord" (n° 6560)

Orateurs: **Alain Top, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Samengevoegde vragen van
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de bouwplannen voor het nieuwe hoofdkwartier van SHAPE en voor een gebouw voor het NCIA in Casteau" (nr. 7060)

- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de nieuwbouw voor het NCIA in Casteau" (nr. 7441)

Sprekers: **Georges Dallemagne, Karolien Grosemans, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Questions jointes de
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les projets de construction à Casteau du nouveau QG du SHAPE et d'un bâtiment de la NCIA" (n° 7060)

- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le nouveau bâtiment pour la NCIA à Casteau" (n° 7441)

Orateurs: **Georges Dallemagne, Karolien Grosemans, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de eerste Franse aanvallen in Syrië vanop het vliegdekschip Charles de Gaulle" (nr. 7648)

Sprekers: **Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Question de M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les premières frappes de la France en Syrie à partir du porte-avions Charles de Gaulle" (n° 7648)

Orateurs: **Georges Dallemagne, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Samengevoegde vragen van
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan Defensie" (nr. 7252)

- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de vijf scenario's voor Defensie" (nr. 7313)

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het uitblijven van een strategisch plan en het ontbreken van een geloofwaardige begroting voor Defensie" (nr. 7464)

- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan en het buitengewone budget voor de veiligheid" (nr. 7567)

Sprekers: **Alain Top, Sébastien Pirlot, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Questions jointes de
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 7252)

- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les cinq scénarios de la réforme de la Défense" (n° 7313)

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'absence de plan stratégique et de budget crédible pour la Défense" (n° 7464)

- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique et le budget exceptionnel promis pour la sécurité" (n° 7567)

Orateurs: **Alain Top, Sébastien Pirlot, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Vraag van de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de beveiliging van de Belgische legerkazernes" (nr. 7366)

Question de M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la sécurité des casernes militaires belges" (n° 7366)

Sprekers: **Gautier Calomne, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, **Alain Top**

Orateurs: **Gautier Calomne, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, **Alain Top**

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

van

du

WOENSDAG 25 NOVEMBER 2015

MERCREDI 25 NOVEMBRE 2015

Voormiddag

Matin

De vergadering wordt geopend om 10.06 uur en voorgezeten door mevrouw Karolien Grosemans.
La séance est ouverte à 10.06 heures et présidée par Mme Karolien Grosemans.

01 Vraag van de heer Peter Buysrogge aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het Central European Pipeline System" (nr. 6044)

01 Question de M. Peter Buysrogge au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Central European Pipeline System" (n° 6044)

01.01 Peter Buysrogge (N-VA): Mijnheer de minister, ik stel deze vraag met enige schroom en zin voor relativiteit, omdat andere zaken misschien momenteel uw aandacht vragen. Ik heb de vraag ingediend op een naar mijn aanvoelen behoorlijk onschuldig moment. Het is pas nadien dat er een lek in Oost-Vlaanderen is gevonden. Ik hoop dat de vraag niet de oorzaak van het lek was, maar ik denk het niet.

In 2005 werd tijdens de aanleg van een industrieterrein tussen Overijse en Waver door arbeiders een uitgestrekt ondergronds oliemeer ontdekt op een diepte van 42 meter met een lengte van 30 meter over een oppervlakte van 2 hectare. Dat was het gevolg van een lek in het Central European Pipeline System, het CEPS, waaruit zeer lang kerosine kon ontsnappen.

Op een schriftelijke vraag van de heer Francken aan toenmalig minister van Defensie Pieter De Crem antwoordde de minister dat België de sanering van de ondergrond diende te prefinancieren, waarna na afloop van de saneringswerken, geraamd op zes jaar, op basis van de facturen de kosten, geraamd op 10,2 miljoen euro, via het NATO Infrastructure Committee konden worden teruggevorderd.

In een briefing van 2005 van de NAVO blijkt dat tussen 1975 en 2003 zes incidenten door derden, een incident wegens kerosine, een poging tot diefstal en een onbekend aantal aanslagen en beschadigingen hebben plaatsgevonden. Over de periode na 2003 heb ik geen gegevens teruggevonden.

Zoals ik vermeldde in mijn inleiding, kwam er afgelopen maand nog een ander lek ter hoogte van Nazareth en De Pinte aan het licht, waarbij opnieuw een onbekende hoeveelheid kerosine is gelekt in de beek aan de Deurlestraat, met aanzienlijke milieuschade voor de omliggende landerijen tot gevolg. Hoeveel kerosine in de grond is gelekt, weet ik niet, maar inzake de oorzaak van het lek denkt de Belgian Pipeline Organisation dat het een gevolg zou kunnen zijn van een kerosinediefstal. Er werd daarover nadien ook vrij veel bericht in de media.

01.01 Peter Buysrogge (N-VA): En 2005, une large nappe de pétrole souterraine, formée à la suite d'une fuite dans le Réseau d'Oléoducs en Centre-Europe (CEPS) a été découverte à l'occasion de l'aménagement d'un zoning industriel entre Overijse et Wavre. Les travaux d'assainissement du sol ont dû être préfinancés par la Belgique qui devait ensuite en obtenir le remboursement auprès du Comité de l'infrastructure de l'OTAN.

Une autre fuite, aux graves conséquences environnementales, a été détectée le mois dernier à la hauteur de Nazareth et De Pinte. Elle pourrait être liée à un vol de kérosène.

Où en est l'assainissement du sol à Wavre? L'estimation initiale du coût de l'opération et de la durée des travaux est-elle exacte? Le Comité de l'infrastructure a-t-il approuvé la demande de remboursement?

Avez-vous des informations complémentaires sur la fuite survenue à De Pinte? D'autres fuites de kérosène ont-elles été constatées? Les fuites éventuelles sont-elles activement recherchées? Quel pourcentage

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken omtrent de bodemsanering in Waver, het oude dossier dus? Klopt de oorspronkelijke raming op het vlak van kosten en tijds kader? Is de aanvraag bij het NATO Infrastructure Committee reeds goedgekeurd?

Hebt u reeds meer informatie omtrent het lek ter hoogte van Nazareth en De Pinte, inzake de hoeveelheid kerosine, de exacte oorzaak, de saneringskosten, de timing en de financiering?

Zijn er sinds de ontdekking van het lek in Waver nog andere lekken ontdekt? Is men hiernaar actief op zoek gegaan? Zo ja, is dat onderzoek reeds afgerond? Indien het nog loopt, hoeveel procent van het pijplijnsysteem in België is reeds onderzocht?

Het automatisch detectiesysteem heeft het lek in Nazareth en De Pinte niet automatisch ontdekt, omdat het systeem vooral het drukverschil in de pijplijn meet en het lek waarschijnlijk niet groot genoeg was om een invloed te hebben op die druk. Wat is de mogelijkheid dat hierdoor nog andere lekken ongedetecteerd blijven? Kan men het systeem verfijnen?

Tot slot, is het mogelijk om recentere cijfers, dus na 2003, te krijgen met betrekking tot het aantal incidenten?

01.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Buysrogge, de bodemsaneringswerken in Waver werden in april 2013 opgestart. De saneringsinstallatie werd volledig in dienst gesteld in februari 2014. Wij zijn nu anderhalf jaar verder en de resultaten van de sanering zijn positief te noemen. De verontreinigde zone is effectief verminderd. De oorspronkelijke raming van de kosten en het werkplan, met een einde van de sanering in 2020, na zes jaar, blijven onveranderd.

De International Staff van het NATO Infrastructure Committee heeft in april 2010 akte genomen van het *pre-financial statement* van de Belgische Staat. De aanvraag voor de terugbetaling kan pas gebeuren na het beëindigen van de sanering.

In 2007 werd in Dendermonde een klein lek ontdekt. Dat werd onmiddellijk hersteld. De verontreinigde gronden werden uitgegraven en vervangen. Een verdere bodemsanering was niet nodig.

De ontdekking van het lek in Waver gaf geen aanleiding tot een specifiek onderzoeksprogramma.

Het integrale CEPS werd en wordt permanent bewaakt en onderhouden volgens de wettelijke bepalingen en in overeenstemming met NAVO- en burgervoorschriften om de integriteit ervan te vrijwaren met de best beschikbare technieken. Dat omvat technische beschermingsmaatregelen tegen corrosie, een constante monitoring met lekdetectie, die performanter is dan in 2005, een specifieke controle om de tien jaar en punctuele maatregelen in geval van een risico op interferenties door derden.

In de periode van 2004 tot heden deden zich in totaal twaalf incidenten voor. Het gaat om twee incidenten door technisch falen en negen veroorzaakt door een derde. Slechts drie van die twaalf incidenten hebben een impact gehad op de bodem, namelijk in Dendermonde, Waver en Saint-Symphorien. Recentelijk werd ook

du réseau d'oléoducs a-t-il déjà été sondé? Est-il possible d'améliorer le système de détection de manière à pouvoir détecter aussi des fuites de moindre importance?

01.02 **Steven Vandeput**, ministre: À Wavre, les travaux d'assainissement du sol ont été entamés en avril 2013. Les résultats sont positifs et l'estimation initiale des coûts et de la durée des travaux, fixée à six ans, a été maintenue.

En avril 2010, le Comité de l'infrastructure de l'OTAN a pris acte de l'état financier préalable de l'État belge. Un remboursement ne pourra être demandé qu'à la fin des travaux d'assainissement.

La découverte de la fuite à Wavre n'a donné lieu à aucune action spécifique. L'intégralité du réseau est sous surveillance permanente et est entretenue dans le respect des dispositions légales. Depuis 2004, douze incidents ont été recensés, dont deux étaient dus à une défaillance technique et neuf à une erreur humaine. Seuls trois de ces incidents ont eu des conséquences sur l'état du sol, notamment l'incident survenu à De Pinte.

een lek vastgesteld in De Pinte, dat een impact heeft op de bodem. Het onderzoek over de oorzaak en de gevolgen loopt op dit moment nog.

België heeft als gastland al saneringen uitgevoerd, maar in tegenstelling tot de sanering in Waver gebeurde die met middelen die ter beschikking gesteld waren door het CEPS-programma binnen de NATO Support and Procurement Organisation.

De bodemsanering te Saint-Symphorien werd uitgevoerd en gefinancierd door SPAQuE, een bedrijf van het Waals Gewest. De verantwoordelijkheid en de saneringskosten inzake Saint-Symphorien worden nog gerechtelijk betwist.

Als algemene opmerking wil ik nog melden dat de uitbating van het pijpleidingssysteem steeds een beperkte kans op incidenten inhoudt, maar vanuit milieustandpunt bekeken blijft het de meest veiligeodus.

01.03 Peter Buysrogge (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor de gegevens over andere casussen in het recente verleden. Ik ben het eens met uw slotopmerking dat het pijpleidingssysteem zeker zijn nut bewezen heeft en dat in de toekomst hopelijk nog zal doen.

Uit de berichtgeving naar aanleiding van het lek in De Pinte heb ik begrepen dat ook de burgerluchtvaart een beroep doet op die pijpleiding. Het is belangrijk dat hier te onderstrepen. Ik meen dat het een goede zaak is dat er blijvend geïnvesteerd wordt in dat performant systeem. Het kan in de toekomst nog zijn nut bewijzen. Een goed onderhouds- en monitoringsysteem is van belang. Ik wil dan ook inzetten op een 3V-benadering. Veiligheid, verspilling en vervuiling, daaraan moet worden gewerkt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Raf Terwingen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de legerbasis in Zutendaal" (nr. 6180)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de aanbidding van de basis in Zutendaal aan het Amerikaans leger" (nr. 6244)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de terugkeer van de US Army naar de basis van Zutendaal" (nr. 6331)

02 Questions jointes de

- M. Raf Terwingen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la base militaire de Zutendaal" (n° 6180)
- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le choix de mettre la base de Zutendaal à la disposition de l'armée américaine" (n° 6244)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le retour de l'US Army à la base de Zutendaal" (n° 6331)

02.01 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, j'ai déposé cette question en septembre, mais je pense qu'elle est toujours d'actualité.

Monsieur le ministre, le 2 septembre dernier, vous aviez indiqué que la Belgique avait donné son accord aux États-Unis pour une éventuelle réutilisation de la base militaire de Zutendaal dans le

01.03 Peter Buysrogge (N-VA): Il me semble qu'il faut investir en permanence dans un système de maintenance et de surveillance efficace, car cela permet d'améliorer la sécurité et de réduire la pollution et le gaspillage.

02.01 Georges Dallemagne (cdH): België heeft de Verenigde Staten toestemming gegeven om de basis van Zutendaal opnieuw in gebruik te nemen voor de opslag van conventioneel legermaterieel.

Limbourg afin d'y entreposer et prépositionner du matériel militaire conventionnel.

Pour rappel, durant la guerre froide, cette base (à l'origine un aérodrome de réserve) faisait partie d'un important réseau de dépôts militaires de l'armée américaine en Europe, en retrait du rideau de fer. Avec la fin de la guerre froide, les Américains ont évidemment réduit l'ampleur de leurs installations, quittant finalement Zutendaal en 1999. Les installations avaient alors été reprises par l'armée belge qui en a fait principalement un dépôt de munitions pour la composante terre.

Monsieur le ministre, pouvez-vous m'indiquer les raisons logistiques, stratégiques et éventuellement politiques de ce retour américain à Zutendaal, seize ans après en être partis? Quel type de matériel les États-Unis comptent-ils prépositionner sur place? Quels sont les objectifs, les destinations ultérieures de ce prépositionnement? S'agit-il d'une réutilisation ponctuelle, pour une période déterminée, ou est-ce une réinstallation à long terme de l'armée américaine à Zutendaal?

Le 2 septembre, vous aviez précisé que la Défense n'attendait plus désormais qu'une décision définitive de la part des Américains. Qu'en est-il aujourd'hui? Quel est le calendrier prévu pour le retour des forces américaines sur place? Enfin, qu'est-ce que cela implique pour les forces belges qui étaient présentes à Zutendaal depuis 1999? Devront-elles être relocalisées?

02.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Dallemagne, eind juli 2015 heeft de Amerikaanse krijgsmacht gevraagd om de mogelijkheid te onderzoeken om voormalige Amerikaanse sites te reactiveren.

Volgens mijn informatie werd die vraag niet enkel aan België gesteld, maar tegelijkertijd ook aan Nederland en Duitsland.

Op basis van het aanbod van de geconsulteerde naties zouden de Verenigde Staten in het najaar een aantal stockagesites in Europa uitkiezen.

Ik kan u meedelen dat de beslissing normaal in september zou zijn genomen, maar dat de Verenigde Staten hebben gevraagd om ze uit te stellen tot het einde van het jaar. De indeplaatsstelling van materieel zou toen vermoedelijk van start gaan vanaf het eerste trimester van 2016.

Les forces armées américaines veulent surtout prépositionner des véhicules lourds et des munitions conventionnelles.

Op 28 augustus 2015 heeft de regering principieel beslist om een deel van het kwartier Wevelsmoer in Zutendaal ter beschikking te stellen van het Amerikaanse leger, mocht daar nood aan zijn. De prepositionering van het materieel past in de vermindering van de Amerikaanse effectieven in Europa en houdt geen verband met een specifiek conflict of een specifieke dreiging. Met de prepositionering van materieel kunnen de Verenigde Staten een daling van de effectieven in Europa compenseren. Als het materieel al ter plaatse is, kunnen eenheden gemakkelijker terug worden aangevoerd.

Waarom keren de Amerikanen na zestien jaar terug naar de basis in Zutendaal? Welk type van materiaal zal er worden opgeslagen? Zal de basis tijdelijk worden gebruikt of voor een langdurige periode? Wanneer worden de Amerikaanse militairen er verwacht? Wat zal er gebeuren met de Belgische militairen die sinds 1999 op de basis in Zutendaal werken?

02.02 **Steven Vandeput**, ministre: Fin juillet, les forces armées américaines ont demandé à la Belgique, aux Pays-Bas et à l'Allemagne d'examiner la possibilité de réutiliser certains de leurs anciens sites militaires. Les États-Unis devaient sélectionner à l'automne un certain nombre de sites d'entreposage en Europe sur la base des propositions formulées par les pays concernés. La décision a toutefois été reportée à la demande des États-Unis jusque fin 2015.

De Amerikaanse strijdkrachten willen zware voertuigen en conventionele munitie prepositioneren.

Le 28 août, le gouvernement a pris la décision de principe de mettre une partie du quartier militaire Wevelsmoer à Zutendaal à la disposition de l'armée américaine en cas de nécessité. L'entreposage de matériel s'inscrit dans le cadre de la réduction des effectifs américains en Europe et

Voor het onderhoud van het materieel zouden de Amerikanen uitsluitend werken met lokale arbeidskrachten, naar schatting een behoefte van 200 à 250 mensen.

Actueel zijn er 140 militaire personeelsleden actief in Zutendaal. Dit kwartier is de standplaats van het Competentiecentrum Rollend Materieel en Bewapening, dat instaat voor de ontvangst van nieuw aangekochte voertuigen en de verkoop van uit gebruik genomen voertuigen, voor het onderhoud en de stockage van administratieve containers en dergelijke meer. Sommige van de diensten in Zutendaal worden geherlokaliseerd.

Certaines activités de la Défense seront maintenues sur place, telles que l'installation de démantèlement de munitions conventionnelles.

De details van de indeplaatsstelling worden uiteraard pas uitgewerkt indien de Verenigde Staten Zutendaal zouden kiezen als standplaats.

De basisovereenkomsten tussen de Verenigde Staten en België voor het stockeren van militair materieel dateren uit de jaren zeventig. Deze werden opgeschort rond de eeuwwisseling – *ils sont suspendus* – maar kunnen probleemloos geheractiveerd worden. Ook de organisatie van een *co-use* van de site, zoals in Zutendaal het geval zou zijn, werd geregeld in een algemeen technisch akkoord uit die periode.

J'en viens aux aspects financiers.

Aangezien België destijds niets heeft betaald voor de infrastructuur in Zutendaal, zullen wij ook geen huurkosten aanrekenen voor het gebruik van loodsen en munitiebunkers. Mochten de Verenigde Staten toch bijkomende infrastructuur nodig hebben, dan zou dat voor hun eigen rekening zijn.

Ce site serait utilisé par les États-Unis pour une durée d'au moins dix ans.

Het is mij niet bekend of andere Europese landen hebben toegezegd om in opslagcapaciteit te voorzien voor conventioneel legermateriaal.

02.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse assez détaillée.

n'a aucun lien avec un conflit ou une menace spécifiques. Pour l'entretien du matériel, les Américains feraient exclusivement appel à des travailleurs locaux; il s'agirait de 200 à 250 personnes selon les estimations.

Actuellement, 140 membres du personnel militaire sont actifs à Zutendaal. Ce quartier militaire abrite le Centre de compétence Matériel Roulant et Armement. Certains services de Zutendaal seront hébergés ailleurs.

Sommige activiteiten van Defensie verhuizen niet, zoals de ontmanteling van conventionele munitie.

Les détails de la mise en place ne seront définis que si les États-Unis optent pour Zutendaal.

Les conventions de base régissant le stockage de matériel militaire datent des années 70. Elles ont été suspendues vers la fin du siècle dernier, mais peuvent être très aisément réactivées. Un accord technique général conclu à cette période réglait également l'utilisation commune du site.

La Belgique n'ayant à l'époque rien déboursé pour l'infrastructure de Zutendaal, elle n'exigera pas de loyer pour l'utilisation des entrepôts et des abris à munition. Si les États-Unis devaient tout de même avoir besoin d'infrastructures additionnelles, ils devraient en supporter le coût.

De Amerikanen zouden die site minstens tien jaar gebruiken.

J'ignore si d'autres pays européens se sont engagés à fournir une capacité d'entreposage pour du matériel militaire conventionnel.

02.03 Georges Dallemagne (cdH): Het gaat er dus niet om de

J'entends qu'il n'est pas question d'armement supplémentaire en Europe, mais d'une relocalisation de munitions et de véhicules lourds. Autrement dit, il ne s'agit pas d'augmenter les capacités militaires globales américaines en Europe. D'où viendront ces armements? Viendront-ils d'autres pays européens ou directement des États-Unis?

militaire capaciteiten van de Amerikanen in Europa uit te breiden, maar men wil wel de bewapening vervangen. Zullen die wapens rechtstreeks uit de VS komen of uit andere Europese landen?

02.04 Steven Vandeput, ministre: D'où, je ne sais pas exactement, mais les États-Unis veulent retirer des soldats stationnés en Europe et souhaitent disposer d'emplacements pour stocker leur matériel afin de pouvoir en disposer en cas de problème.

02.04 Minister **Steven Vandeput**: Dat weet ik niet. De VS willen soldaten uit Europa terugtrekken, maar wel materieel opslaan zodat het beschikbaar blijft.

02.05 Georges Dallemagne (cdH): Vous avez déclaré que ce matériel serait entretenu par 200 à 250 personnes faisant partie de l'effectif local. Qu'entend-on par-là? S'agit-il de Belges?

02.05 **Georges Dallemagne** (cdH): Dat materieel zou door 200 à 250 personen worden onderhouden; zullen dat Belgen zijn?

02.06 **Steven Vandeput**, ministre: De civils.

02.06 Minister **Steven Vandeput**: Dat zal door Belgisch burgerpersoneel gebeuren.

02.07 **Georges Dallemagne** (cdH): Donc de civils belges. Ce faisant 200 à 250 emplois devraient être créés, ce qui est une bonne nouvelle.

02.07 **Georges Dallemagne** (cdH): Daarmee worden er dus 200 à 250 banen gecreëerd; dat is dan goed nieuws.

Monsieur le ministre, je dirai pour terminer que j'entends que la décision sera prise en décembre ou, en tout cas, à la fin de l'année.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de fase 2 van de missie EU NAVFOR Med" (nr. 6184)
- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de EU NAVFOR Med-operatie" (nr. 6204)
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische deelname aan de Europese operatie op de Middellandse Zee tegen mensensmokkelaars" (nr. 6352)
- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de missie van het fregat Leopold I in de strijd tegen mensensmokkelaars" (nr. 7017)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de deelname van België aan de EU NAVFOR-missie in de Middellandse Zee" (nr. 7459)

03 **Questions jointes de**

- M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la phase 2 de la mission EU NAVFOR Med" (n° 6184)
- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'opération EU NAVFOR Med" (n° 6204)
- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la participation belge à l'opération européenne contre les passeurs en Méditerranée" (n° 6352)
- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la mission de la frégate Léopold Ier dans le cadre de la lutte contre les trafiquants d'êtres humains" (n° 7017)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la participation de la Belgique à la mission EU NAVFOR en Méditerranée" (n° 7459)

De **voorzitter**: De heer Pirlot heeft laten weten dat hij nog onderweg La **présidente**: M. Pirlot n'arrivera

is en hier niet zal geraken. Zijn vraag nr. 6204 vervalt bijgevolg. Mijn vraag nr. 7017 zal ik ook laten schrappen, aangezien zij achterhaald is en al werd beantwoord in de pers en tijdens de vorige commissievergadering.

Ik geef het woord aan de heer Yüksel.

03.01 Veli Yüksel (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijn vraag is ondertussen ook achterhaald door de actualiteit.

Leopold I is aan een andere, nieuwe opdracht begonnen, mijnheer de minister. Ik had mijn vraag gesteld op 15 september, ondertussen ruim twee maanden geleden. Daar valt niets aan te doen. Misschien moeten wij wat korter op de bal proberen te spelen, mevrouw de voorzitter, maar ik weet dat u daarop ook niet veel vat hebt.

Ik heb echter wel een algemene politieke vraag, mijnheer de minister. Hoe evalueert u globaal genomen de deelname aan de operatie?

03.02 Alain Top (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik zal mij aansluiten bij de heer Yüksel en mijn vraag niet in detail stellen, aangezien het fregat Leopold I tussen het moment van indienen van de vraag en vandaag al op een andere missie is vertrokken.

Ik wil wel nog graag een specifiek antwoord op de volgende vragen. Wat was de houding van de Libische autoriteiten ten aanzien van het optreden van de Leopold I in het gebied? Er was ook sprake van een tweede fase. Hoe is die verlopen met betrekking tot het al dan niet krijgen van toegang tot de Libische wateren? Tot slot – misschien is dat meer een vraag voor de commissie achter gesloten deuren – wil ik graag weten hoeveel Belgische manschappen aan de missie hebben deelgenomen.

03.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, j'ai l'impression que cette question pouvait encore être d'actualité puisque j'ai vu dans votre note de politique générale que vous souhaitiez que la Belgique continue à être associée à cette mission. Il est vrai que cette note a pu être écrite avant les récents événements. J'aurais aimé une clarification sur la poursuite de la participation de la Belgique dans le cadre de cette mission. En ce qui concerne le bilan, jusqu'à présent, qu'a-t-elle pu faire?

Des questions légales se posaient également par rapport au pouvoir d'investigation et au pouvoir judiciaire lorsque l'on arrêta des trafiquants à bord du Léopold I. Il semble qu'il y avait là un vide juridique. Les militaires belges n'ayant pas de pouvoir d'investigation ni de pouvoir judiciaire, ils devaient compter sur des officiers de police italiens, eux-mêmes réticents à intervenir. Pour l'avenir, si nous devons continuer à participer à cette mission, qu'en serait-il de ces questions-là? D'une manière générale, je pense que c'est une mission qui reste importante. Je souhaiterais savoir si la Belgique compte essayer avec ses moyens de continuer à contribuer à cette opération.

03.04 Minister Steven Vandeput: Ik dank u voor uw vragen en de

pas à temps. Sa question n°6204 est donc supprimée. Je fais supprimer ma question n° 7017 à laquelle il a déjà été répondu dans la presse et lors de la dernière commission.

03.01 Veli Yüksel (CD&V): Ma question remonte déjà à plus de deux mois. Quelle est l'évaluation faite par le ministre de la participation de la frégate Léopold Ier à l'opération en Libye?

03.02 Alain Top (sp.a): Quelle était la position des autorités libyennes à l'égard de l'intervention de la frégate belge? Comment s'est déroulée la deuxième phase de l'opération? Combien de militaires belges ont-ils participé à la mission?

03.03 Georges Dallemagne (cdH): Ik kreeg graag meer duidelijkheid omtrent de voortzetting van de Belgische deelname aan die missie. Welke balans kan er tot nog toe worden opgemaakt?

Aangezien de Belgische militairen niet over gerechtelijke bevoegdheden beschikken, zijn ze aangewezen op Italiaanse politieofficiërs wanneer ze tijdens hun missie aan boord van de Leopold I mensensmokkelaars aanhouden. De Italiaanse politiediensten staan echter niet te trappelen om op te treden. Hoe zou een en ander worden geregeld indien de missie wordt voortgezet? Is ons land van plan, met de beschikbare middelen, te blijven bijdragen aan die operatie?

03.04 Steven Vandeput, ministre:

aanpassing ervan. Omdat in de voorbereide antwoorden toch veel elementen van antwoord zitten op wat u vraagt, ga ik mij toch even aan de voorbereiding houden, wat misschien hier en daar wat overbodig materiaal zal opleveren.

Belangrijk om weten is dat in het kader van de legitimatie van de strijd tegen mensensmokkel, zowel op zee als in Libië, de Europese Unie op twee fronten werkt.

U weet dat aan de ene kant de Hoge Vertegenwoordiger, mevrouw Mogherini, via de European External Action Service al geruime tijd probeert te bewerkstelligen dat de twee grote fracties rond Tripoli en Tobroek in het Libische burgerconflict, die zich er elk op beroepen een wettelijke regering te zijn, tot een bestand en een eenheidsregering zouden komen. Dat zou de mogelijkheid creëren voor een officiële Libische uitnodiging tot hulp, waardoor op vraag van de lokale autoriteiten actie zou kunnen worden ondernomen tegen de netwerken van mensensmokkelaars in Libië en in de Libische territoriale wateren. Op 9 oktober 2015 meldde de VN-gezant voor Libië een doorbraak aangaande de creatie van een dergelijke regering van nationale eenheid. De laatste informatie geeft echter aan dat dit positief bericht eerder vroegtijdig was en dat het nu kennelijk toch weer lijkt te mislukken. In die zin is het dan ook moeilijk om te weten welke Libische autoriteit juist zijn visie zou geven op wat er gebeurd is. Wij zijn trouwens niet opgetreden in de territoriale wateren, wel juist erbuiten. Dat is toch belangrijk om weten.

Le fondement international et juridique actuel de l'opération l'EU NAVFOR Med est basé sur la *United Nations Convention on the Law of the Sea* (UNCLOS), le protocole contre la contrebande des migrants par voie terrestre, aérienne et maritime (Protocole de Palerme) et, d'autre part, la décision du Conseil européen du 18 mai 2015 à partir de laquelle l'opération a été créée et développée sur la base des articles 42 et 43 du Traité de l'Union européenne.

De Europese operatie EU NAVFOR Med of Sophia, zoals ze vandaag wordt genoemd, heeft als taak – nog steeds, want anderen zijn nog bezig – bij te dragen aan de inspanningen van de EU om het economisch model van de mensensmokkelaars te ontwrichten door vaartuigen die gebruikt worden door mensensmokkelaars te identificeren, in beslag te nemen en eventueel te vernietigen. Belangrijk is te weten dat de Belgische inzetregels de bevelhebber van het fregat toelaten om deze vaartuigen af te leiden – we spreken dan uiteraard over internationale wateren – te boarden en te onderzoeken.

Dans ce cadre, la frégate Léopold I est partie le 5 octobre 2015 de Zeebruges avec à son bord environ 160 personnes, et a rejoint l'opération Sophia le 9 octobre. Cette participation a duré près de six

La participation de la frégate Léopold I s'inscrivait dans le cadre de la lutte contre le trafic des êtres humains. Notre intervention s'est toujours déroulée juste en dehors des eaux territoriales libyennes.

Depuis un certain temps déjà, l'Union européenne s'efforce de réunir dans un gouvernement d'union nationale les deux protagonistes de la guerre civile qui déchire la Libye. Aussi longtemps que ces efforts n'auront pas abouti, il est impossible de parler d'une invitation officielle.

De juridische grondslagen van de EU NAVFOR Med-operatie zijn de United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), het protocol tegen de smokkel van migranten over land, over zee of via de lucht (Protocol van Palermo) en de beslissing van de Europese Raad van 18 mei 2015 die werd genomen op grond van de artikelen 42 en 43 van het EU-verdrag.

L'opération européenne EU NAVFOR Med Sophia a pour objectif de démanteler le modèle économique des passeurs en procédant, pour ce faire, à l'identification des embarcations, à leur saisie et à leur destruction éventuelle. Les règles d'engagement applicables aux Belges autorisent le commandant de la frégate à procéder au déroutement des embarcations, à leur arraisonnement et à leur fouille.

Het fregat Leopold I is op 5 oktober 2015 uit Zeebrugge vertrokken met 160 personen aan

semaines et s'est terminée le 18 novembre 2015.

Na het Europees advies om over te gaan tot de fameuze fase 2 van de operatie EU NAVFOR Med werkte de EU inzetregels uit die aan deze fase gerelateerd zijn. Personen die aan boord van het Belgisch fregat worden genomen na onderschepping van een vaartuig, zullen aan land worden gebracht in een veilige haven of *port of safety*, aangeduid door de Europese organisatie Frontex.

Aanvragen tot asiel aan boord van een Belgisch fregat worden niet beschouwd als asielaanvragen op Belgisch grondgebied. De personen aan boord vallen wel onder de rechtsmacht van België. Bijgevolg zal het beginsel van non-refoulement of het verbod van uitzetting van toepassing zijn. Dat betekent dat de betrokken personen niet mogen worden teruggestuurd naar een staat waar er gevaar voor hun leven bestaat.

De Belgische marine heeft geen bevoegdheid tot het stellen van gerechtelijke handelingen. Ze kan echter wel observaties en bevindingen aan de kuststaat bezorgen, die zal beslissen over de verder te ondernemen acties.

Het mandaat is voor alle schepen identiek, maar er zijn kleine verschillen in nationaal recht, waardoor de exacte werkprocedures en juridische handelwijzen lichtjes van elkaar afwijken.

Tot 18 november werden een aantal concrete acties uitgevoerd. De kuststaat zal in een veilige haven beslissen over de verder te ondernemen acties.

L'éventuelle future participation d'un navire belge à l'opération EU NAVFOR MED fera l'objet d'une étude dans le cadre du plan "Engagement opérationnel des troupes belges en 2016", qui sera soumis sous peu à l'approbation du Conseil des ministres. Je peux déjà vous confirmer que je suis pour une contribution ayant lieu l'année prochaine.

Ik wil nog opmerken dat het fregat een andere inzet heeft dan de Godetia. In die zin zijn wij een aantal keer betrokken geweest bij het volgen van een aantal schepen, middels de sensoren aan boord van het fregat, om hun wegen te detecteren, waarna andere defensies geboord hebben en de mensen aan boord genomen hebben.

Wij hebben één boarding gedaan. U moet weten dat wij ook mensen van ACOS IS hebben meegestuurd, met een boardingteam. Enerzijds door observatie en, anderzijds, door gewone vraaggesprekken – zij mogen juridisch geen ondervragingen of verhoren doen – is men erin geslaagd om voor het betreffende schip de vier verantwoordelijke smokkelaars te detecteren of vermoedelijk te detecteren, waaronder één vijftienjarige. Die vier zijn aangewezen aan de Italiaanse politie en op dat ogenblik is het aan de Italianen om daarmee verder te gaan.

boord om deel te nemen aan de operatie-Sophia die liep van 9 oktober tot 18 november 2015.

Pour la deuxième phase de l'opération, les règles d'engagement de l'Union européenne disposent que les personnes présentes à bord de la frégate belge à la suite de l'interception d'un navire sont ramenées sur la terre ferme, en lieu sûr.

Les demandes d'asile à bord de la frégate ne sont pas considérées comme des demandes d'asile sur le territoire belge. En revanche, les personnes à bord sont soumises à notre juridiction et ne peuvent pas être renvoyées dans un État où leur vie serait en danger.

Notre marine est dépourvue de compétences judiciaires mais elle peut soumettre ses constatations à l'État côtier, qui décide ensuite des actions à entreprendre. Ces règles sont valables dans les grandes lignes pour le mandat de tous les navires.

Plusieurs actions concrètes ont été menées jusqu'au 18 novembre.

De deelname van een Belgisch fregat aan de EU NAVFOR-operatie zal onderzocht worden en voorgelegd worden aan de ministerraad. Ik ben er voorstander van dat wij volgend jaar een bijdrage zouden leveren.

La frégate Léopold 1er a participé à plusieurs reprises à la filature d'une série de bateaux qui ont ensuite été arraisonnés par des navires d'autres États membres qui ont embarqué les passagers à leur bord. La frégate s'est livrée à un arraisonnement au cours duquel quatre trafiquants ont été repérés et remis à la police italienne. Le déploiement d'une frégate n'a rien de commun avec celui du Godetia qui est un navire de soutien logistique.

De inzet van een fregat is fundamenteel anders dan de inzet van de Godetia. Het draagt meer bij tot het vervolgen in de toekomst, omdat men van veel verder kan observeren.

Het feit dat er minder mensen die route nemen, is volgens mij te wijten aan twee dingen. Het weer wordt slechter en dat betekent kennelijk ook dat de prijzen kelderen, dat is een kwestie van vraag en aanbod. De smokkelaars laten hun prijs zakken opdat de mensen toch langs die route zouden gaan. Tevens is het te wijten aan de versterkte aanwezigheid van Europese schepen in de regio, waardoor men andere routes neemt dan de meest gevaarlijke route. Het is duidelijk dat de route over zee gevaarlijk is, dit jaar hebben – voor zover wij weten – meer dan drieduizend mensen daar het leven gelaten. Vanwege de kans op onderschepping en vervolging wordt er gekozen voor andere routes.

03.05 Veli Yüksel (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De bijdragen die het fregat Leopold I in dat kader geleverd heeft, staan ontegensprekelijk vast. Dat die route nu minder wordt gekozen door smokkelaars en mensen die naar Europa willen vluchten, bewijst dat er effectief opgetreden is.

Ik heb nog een bijkomende, politieke vraag, mijnheer de minister, ook over het fregat Leopold I. Wij zijn nu bezig het vliegdekschip Charles de Gaulle te escorteren. Er werd gezegd dat die missie en operatie meer op het lijf van een fregat geschreven is. U zegt dat de Godetia een andere opdracht had. Zullen wij in de toekomst onze fregatten, die in een conflictsituatie een grotere rol kunnen spelen, nog in dat soort surveillanceopdrachten inschakelen? In uw antwoord was u niet helemaal duidelijk daarover. De missie met de Charles de Gaulle is meer op het lijf van een fregat geschreven. Dat is een van de belangrijke argumenten om daaraan mee te doen.

03.06 Minister Steven Vandeput: Mijnheer Yüksel, als u dat zou afleiden uit onze gesprekken van vorige week en vandaag, dan trekt u niet de juiste conclusie. Ik heb juist willen aantonen dat een fregat een aantal mogelijkheden heeft die andere schepen niet hebben, namelijk de sensoren. Wij kunnen van op 30 mijl schepen blijven volgen en nagaan wat hun route is. Een fregat is een hoogtechnologisch instrument. De begeleiding van het vliegdekschip Charles de Gaulle is iets wat ons fregat absoluut moet doen. Het moet ook de kans krijgen om te trainen. Een fregat heeft alle middelen om zich te verdedigen in geval van nood en is geweldig goed uitgerust met sensoren, die zeer ver reiken, en met goede radars. Als wij de NH90 of Caiman aan boord brengen, dan wordt de radius nog geweldig vergroot en krijgt men nog bijkomende sensoren.

Ik zie dus niet in waarom wij die niet zouden inzetten voor dit soort opdrachten. Het is toch duidelijk dat wij voor alles wat wij in de toekomst zullen doen, moeten bekijken welke toegevoegde waarde wij kunnen bieden.

Het verschil tussen fase 2 en fase 1 van de operatie EU NAVFOR Med is dat het nu effectief ging om het blootleggen van smokkelnetwerken. Stilaan doen we ter zake stappen vooruit. De coördinatie van de informatie van de verschillende landen maakt precies dat wij stilaan de gebruikte wegen kunnen detecteren, alsook

Actuellement, les embarcations de réfugiés qui naviguent sur cette route sont nettement moins nombreuses. La détérioration des conditions météorologiques et la présence renforcée de navires européens ne sont, me semble-t-il, pas étrangères à cette évolution. Les trafiquants optent donc désormais davantage pour d'autres routes, sensiblement moins périlleuses que les routes maritimes.

03.05 Veli Yüksel (CD&V): Il a été dit que la mission actuellement effectuée par la frégate, en l'occurrence l'escorte du porte-avions Charles de Gaulle, ne correspond plus aux caractéristiques de ces navires. À l'avenir, nos frégates effectueront-elles encore ce genre de missions de surveillance?

03.06 Steven Vandeput, ministre: Vous ne tirez pas les bonnes conclusions. Une frégate dispose en effet de possibilités dont d'autres navires ne disposent pas, tels que les détecteurs. Ces derniers ont en effet toute leur importance lors de ce genre de missions.

La phase 2 de l'opération EU NAVFOR Med diffère de la phase 1 en ce sens qu'elle porte sur l'identification de réseaux de trafiquants. Grâce à la coordination des informations entre les différents pays, nous sommes en mesure de détecter progressivement les moyens et méthodes utilisés. J'espère que nous parviendrons, avec l'aide des Nations Unies, à démanteler effectivement les réseaux de trafiquants dans une phase

waar men vertrekt en met welke methoden men werkt. Wij kunnen dus verder gaan met ontrading, en hopelijk kunnen wij in een volgende fase, wel met hulp van de VN, de smokkelaars effectief aanpakken.

03.07 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, dank u voor dit antwoord.

Mijn eerste vraag gaat in dezelfde richting als die van de heer Yüksel daarstraks. Ik meen begrepen te hebben dat er geen interventies waren in Libische wateren? Bemoeilijkt dat de uitvoering van operaties in fase 2? Werd het afleiden, boarden en onderzoeken op het terrein bemoeilijkt doordat men niet kon opereren in Libische wateren?

Ook mijn tweede vraag is gelijklopend met die van de heer Yüksel. Ik meen begrepen te hebben dat u er voorstander van bent in 2016 ons land opnieuw te engageren voor deze operatie? Dat zal worden voorgelegd aan de Ministerraad. U hebt het verschil aangegeven tussen het inzetten van een fregat, dat een grotere reikwijdte en een andere manier van observeren heeft, en het inzetten van de Godetia, die eerder bedoeld is voor reddingsoperaties, boarding en dergelijke.

Hierover heb ik een paar vragen. Hangt de voorkeur welk type schip België zal inzetten voor deze operatie af van de inzet van schepen voor andere operaties? Of hangt die voorkeur in grote mate af van de vraag en van het overleg met de andere partners die aan de operatie zullen deelnemen?

U verwees naar de VN voor het aanpakken van de smokkelaars. Zijn er intussen nieuwe initiatieven genomen om die fase te kunnen uitvoeren? Anders blijven we met de kraan open dweilen. Het zou interessant zijn, mocht de VN stappen zetten om die operatie uit te voeren.

De **voorzitter**: Mijnheer Top, de repliek is eigenlijk bedoeld om kort te repliceren. U stelt meer vragen in uw repliek dan in uw oorspronkelijke vraag. Ik was helemaal in de war. Ik vroeg me af of u uw vraag misschien nog niet had gesteld.

03.08 Alain Top (sp.a): Deze vragen zijn er gekomen naar aanleiding van het antwoord van de minister. Er is intussen een verschil met de vraag die ik in september heb ingediend.

De **voorzitter**: Uw interesse siert u.

Mijnheer de minister, wenst u daarop te antwoorden?

03.09 Minister Steven Vandeput: Ja, het is interessant om de discussie open te trekken. Ik antwoord er graag op.

Het is belangrijk om te weten dat het fregat een *multi-purpose vessel* is. Het is een fregat MPV. Dat wil zeggen dat men hem voor verschillende dingen kan gebruiken. Enerzijds is er de militaire kracht aan boord, anderzijds de observatiekracht. Dat maakt het een heel geschikt schip voor de huidige opdrachten, zowel voor de Charles de Gaulle als voor EU NAVFOR Med.

ultérieure de l'opération.

03.07 Alain Top (sp.a): Il n'était pas possible d'intervenir dans les eaux libyennes. L'exécution des opérations s'en est-elle ressentie?

Le ministre proposera au Conseil des ministres de renouveler l'engagement de la Belgique dans cette opération en 2016. Pour quel type de navire sera-t-il opté à cet effet?

Les Nations Unies ont-elles pris entre-temps de nouvelles initiatives pour pouvoir amorcer la troisième phase? À défaut, ces opérations seront vaines.

La **présidente**: M. Top pose davantage de questions dans le cadre de sa réplique que dans sa question initiale. Ce n'est pas réellement le but d'une réplique.

03.09 Steven Vandeput, ministre: La frégate peut être déployée à différentes fins. Elle dispose d'une équipe militaire et d'une équipe d'observation et convient dès lors parfaitement pour l'accomplissement de sa mission actuelle et pour l'opération EU NAVFOR Med.

De keuze voor de Godetia voor de eerste fase is gebaseerd op twee elementen. Ten eerste, de humanitaire opdracht. De Godetia heeft wel enkele sensoren, maar is bijlange niet zo gespecialiseerd als een fregat. De nadruk lag op levens redden en het vergaren van informatie. We zaten toen in fase 1: het voorkomen van nog meer doden op zee. Bij vertrek dachten we dat de Godetia 150 mensen aan boord kon nemen. De grootste redding bleek uiteindelijk te gaan om twee schepen kort na elkaar met meer dan vijfhonderd opvarenden. Het was alleszins duidelijk dat er meer mensen aan boord konden dan aan een fregat.

Het ging toen ook over de beschikbaarheid. U weet dat de Godetia normaal zou meegaan als commandoschip naar een mijnveegoperatie in de Baltische Zee. Er was een *reschedule* naar een andere opdracht. De Godetia stond klaar om naar het noorden af te reizen en is uiteindelijk naar het zuiden vertrokken.

Er was gepland dat het fregat voor de Amerikaanse en Caraïbische kust zou optreden tegen smokkelaars, met name tegen drugsmokkelaars in dit geval. Het ging dus om een soortgelijke opdracht, zij het dat het bij die opdracht over drugs gaat en niet over mensen. Ook hier was er een *reschedule* van de opdracht om het fregat in EU NAVFOR Med in te zetten, met daaraan gekoppeld het element met de Fransen.

Ten eerste, waarmee kunnen wij het meeste resultaat bereiken? Het is heel belangrijk dat wij over die vraag goed nadenken.

Ten tweede, het is ook een kwestie van beschikbaarheid. U weet dat wij vandaag over twee fregatten beschikken, waarvan één fregat in onderhoud is. Dat kunnen wij dus niet inzetten. Het fregat was dus ook niet beschikbaar op dat moment. Ook het personeel van het fregat was niet beschikbaar, want u weet ook dat het personeel samenvalt met het schip.

Op personeelsvlak zijn er natuurlijk ook beperkingen. De bemanning van het fregat is veel ingezet. De schoonzoon van mijn kabinetschef is aan boord. Hij is bijna vijf maanden weggeweest in 2015. Er wordt dus veel van het personeel gevraagd.

Dat waren de antwoorden op uw vragen.

03.10 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses et votre disponibilité.

Quand pensez-vous que la décision pourra être prise pour une future participation de la Belgique à EU NAVFOR MED? S'agira-t-il à nouveau d'une frégate?

03.11 Steven Vandeput, ministre: Le plan des opérations pour 2016 est prêt pour présentation au Conseil des ministres. À l'inverse de ce qu'il se passait auparavant, je prends plus de temps et je procède par des contributions flexibles visant à répondre aux demandes de l'Europe. Mais, entre-temps, l'ONU décidera peut-être d'une action différente.

Quoi qu'il en soit, je prépare le plan et je budgète les opérations. Nous

Le Godetia a été préféré pour l'exécution de la première phase à vocation humanitaire. Ce navire peut embarquer davantage de personnes qu'une frégate. De plus, le navire était déjà prêt pour participer à une mission analogue.

La décision de déployer tel ou tel navire est prise de manière à obtenir le meilleur résultat possible mais c'est également une question de disponibilité. Nous disposons de deux frégates, donc l'une est en maintenance. Nous sommes également limités en termes de personnel.

03.10 Georges Dallemagne (cdH): Wanneer kan er een beslissing vallen omtrent de deelname van ons land aan EU NAVFOR Med? Zal er opnieuw een fregat worden ingezet?

03.11 Minister Steven Vandeput: De planning van de militaire operaties voor 2016 is klaar en kan aan de ministerraad worden voorgelegd. Er wordt ook werk gemaakt van de financiële kant van de operaties. Het valt nog af te wachten met welke verzoeken

verrons exactement ce qu'il nous est demandé dans le planning des opérations.

Europa of de Verenigde Naties zullen komen.

Je suis attentif au fait que notre action apporte une réelle plus-value, au fait que les *rules of engagement* soient claires et à l'analyse des risques.

Ik zie erop toe dat onze bijdrage een meerwaarde inhoudt, dat de *rules of engagement* duidelijk zijn en dat er een risicoanalyse wordt uitgevoerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "infrastructuurwerken op Kleine-Brogel" (nr. 6230)
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de investeringen van de VS in Kleine-Brogel" (nr. 6359)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de implicaties van de bouwwerkzaamheden in Kleine-Brogel" (nr. 7131)

04 Questions jointes de

- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "des travaux d'infrastructure à Kleine-Brogel" (n° 6230)
- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les investissements américains à Kleine-Brogel" (n° 6359)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les implications des travaux de construction en cours à Kleine-Brogel" (n° 7131)

De **voorzitter**: De heer De Vriendt is niet aanwezig en heeft niets laten weten. Bijgevolg vervalt zijn vraag.

La **présidente**: La question n° 6230 de M. De Vriendt est supprimée.

04.01 Alain Top (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op 23 september bevestigde uw kabinet het nieuws dat de VS moderniseringsplannen zal financieren aan de basis van Kleine-Brogel. Er circuleerden ook documenten online waarin de moderniseringswerken zowel aan de logistieke als aan de veiligheidsomkadering voor tactische kernwapens in België werden besproken.

In overzichten van de geplande werken aan de VS-luchtmachtinfrastructuur komt Kleine-Brogel twee keer voor, zowel in begrotingsdocumenten van augustus 2014 als in een vooruitblik van de Society of American Military Engineers voor geplande werken in het begrotingsjaar 2016. In een van de documenten wordt gesteld dat de fondsen werden toegekend op 30 september 2015. Het zou gaan om de nieuwbouw van een logistiek gebouw voor het onderhoud van de kernwapens in elf ondergrondse bunkers. De VS krijgt op Kleine-Brogel ook een nieuwe, operationele commandopost. Het zou gaan om een investering tussen 458 000 en 896 000 euro.

Mijnheer de minister, ik krijg graag een antwoord op de volgende vragen.

Ten eerste, het lijkt mij onzinnig dat de VS in dergelijke investeringen voorziet zonder garanties dat kernwapens ook in de toekomst in België kunnen blijven. Zijn er dan ook afspraken gemaakt met de VS over het blijvend opslaan van die kernwapens? Zo ja, over hoeveel kernwapens gaat het? Klopt het genoemde cijfer van twintig

04.01 Alain Top (sp.a): Le cabinet du ministre a confirmé que les plans de modernisation de la base de Kleine-Brogel seraient financés par les États-Unis. Je ne pense pas qu'ils auraient consenti à cet investissement sans garanties de pouvoir continuer à l'avenir à entreposer des armes nucléaires en Belgique. Des accords ont-ils été conclus à ce propos? S'agit-il effectivement de vingt bombes? Projette-t-on de renouveler les bombes actuelles?

On peut lire dans l'accord de gouvernement que le désarmement et la non-prolifération sont également une préoccupation centrale de la politique étrangère. Comment cela est-il conciliable avec les potentiels investissements américains? A-t-on passé des accords avec les États-Unis au sujet du transport de bombes nucléaires à l'aide de nouveaux

bommen? Zijn er plannen om de bestaande bommen in de toekomst te vernieuwen?

Ten tweede, in het regeerakkoord dat u een jaar geleden samen met uw collega's publiceerde, lezen wij het volgende: "Ook ontwapening en non-proliferatie vormen een centrale bekommernis in ons veiligheidsbeleid. Wij onderschrijven nadrukkelijk alle geloofwaardige en doelgerichte inspanningen, bij voorkeur in Europees verband, met het oog op effectieve en evenwichtige ontwapening in de wereld, zowel op nucleair als op conventioneel gebied. Daarnaast blijven wij prioritaire aandacht schenken aan de non-proliferatie van massavernietigingswapens." Kunt u mij uitleggen hoe deze verklaring te rijmen valt met mogelijke investeringen van de VS in Kleine-Brogel?

Ten derde, zijn er afspraken gemaakt met de VS over het vervoeren van kernbommen met nieuwe types gevechtsvliegtuigen?

Ten slotte, kunt u bevestigen dat de fondsen op 30 september werden toegekend?

04.02 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, comme l'a dit mon collègue, vous avez confirmé que des travaux étaient en cours ou programmés sur la base de Kleine-Brogel. Ce sont aussi des informations qui viennent de l'Air Force Civil Engineer Center et de la Society of American Military Engineers. Il s'agit, semble-t-il, de moderniser des hangars ainsi que de mettre en place un nouveau centre de commandement opérationnel pour la 701e Munitions Support Squadron, une unité américaine chargée de garder les bombes atomiques basées à Kleine-Brogel.

Monsieur le ministre, pourriez-vous m'en dire davantage sur l'ampleur de ces travaux? Quel est le but poursuivi? D'après certaines informations, il s'agirait de pouvoir accueillir la nouvelle version de la B-61-12 et donc de moderniser ces installations et de les équiper en fonction de ces évolutions.

Cela pose évidemment beaucoup de questions, notamment sur notre engagement à long terme quant à la présence de ces armes dans notre pays. Quel type d'avions peuvent-ils emporter ces bombes? On s'interroge sur le caractère ouvert de la compétition en cours pour le remplacement du F-16 car on sait qu'actuellement aucun avion ne peut emporter ces bombes mais que le F-35 pourrait être développé dans ce sens. Cela pose aussi la question, question ouverte, de la manipulation éventuelle de ces armes, du risque de manipulation, notamment sur le plan radioactif, et de l'information éventuelle des autorités civiles avoisinantes des sites. Qu'en est-il de l'avenir de cette base et de la base de Florennes? On sait que des discussions sont en cours, étant donné les contraintes budgétaires sur l'existence de deux bases aériennes en Belgique. N'est-ce pas là l'indice qu'un décalage commence à se dessiner entre les travaux prévus, organisés ou en cours entre ces deux bases? N'y a-t-il pas là une inquiétude à avoir par rapport aux investissements respectifs à Florennes et à Kleine-Brogel?

04.03 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, monsieur Dallemagne, tout d'abord, je ne confirme pas ce que vous avez dit.

types d'avions de combat? Est-il exact que les fonds ont été octroyés le 30 septembre?

04.02 Georges Dallemagne (cdH): Er zijn werken gepland in Kleine-Brogel voor de modernisering van de loodsen en de bouw van een operationeel commandocentrum voor de 701st Munition Support Squadron, de eenheid die de aldaar aanwezige atoombommen bewaakt. Men zou er de nieuwe versie van de B61 willen kunnen opslaan.

Een en ander roept heel wat vragen op, met name over hoe open de mededingingsprocedure voor de vervanging van de F-16's eigenlijk is, aangezien geen enkel vliegtuig die bommen kan werpen, maar de F-35 daartoe wel kan worden aangepast. Ook rijst de vraag welke toekomst die luchtmachtbasis en de basis te Florennes hebben. Is het grote verschil in investeringen in beide bases niet verontrustend?

04.03 Minister Steven Vandeput: Mijnheer Dallemagne, ik bevestig niet wat u hebt gezegd.

De *vault support facility* is een stelplaats voor voertuigen. Het MUNSS Ops Center is een cluster van administratieve gebouwen. Wij hebben het dus over een stelplaats voor voertuigen en een cluster van administratieve gebouwen. Alle nieuwe gebouwen komen er ter vervanging van bestaande gebouwen die op het einde van hun levensloop gekomen zijn. Voor de Amerikanen zijn die iets sneller versleten dan voor ons. Dat lijkt mij wel duidelijk.

De projecten worden gefinancierd door de NAVO en de VS, aan de hand van een door de NAVO vastgelegde verdeelsleutel. Die projecten zullen dus op geen enkele manier uitgaven voor Defensie genereren.

Ik weet dat men graag algemene discussies koppelt aan elk klein nieuwsbericht over de nieuwe stelplaatsen voor voertuigen. Conform het regeerakkoord kiest België op het gebied van nucleaire ontwapening en non-proliferatie voor een realistische en pragmatische aanpak, met het VN-verdrag inzake nucleaire non-proliferatie en het strategisch concept van de NAVO als eerste leidraden. België heeft zich akkoord verklaard met het strategisch concept van de NAVO, dat een afschrikkingspolitiek omvat en gebaseerd is op conventionele en nucleaire capaciteit. Tot de juiste omstandigheden zijn gecreëerd die een wereldwijde eliminatie van nucleaire wapens toelaten, blijft de NAVO een nucleaire alliantie met een goed beschermde afschrikkingscapaciteit.

Het aanpassen van een stelplaats voor voertuigen en administratieve gebouwen is op geen enkel ogenblik in contradictie met de resolutie van 23 april 2015. De vervanging van onze F-16's en de capaciteiten waarover de opvolger moet beschikken, maken uiteraard deel uit van het strategisch plan. Daarover werden — hierover ben ik formeel — geen afspraken gemaakt met de VS.

Ik kom nu tot het aspect infrastructuur in het strategisch plan.

Monsieur Dallemagne, ce volet fera partie de la dernière phase. Il est évident que l'on doit d'abord savoir ce que l'on va faire avant de décider où on va le faire. Vous comprendrez aisément que je ne suis pas en mesure de me prononcer à ce sujet avant que le plan ne soit avalisé par le gouvernement.

Pour conclure, la décision de renouveler leurs infrastructures est une décision unilatérale des États-Unis.

04.04 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, naar mijn aanvoelen gaat u om de hete brij heen. In de documenten waarvan sprake werd melding gemaakt van aanpassingswerken of modernisering. In de inleiding van mijn vraag had ik het over moderniseringswerken op logistiek vlak — dan zou het inderdaad over de voertuigen kunnen gaan — en aan de veiligheidsomkadering voor tactische kernwapens. De VS-documenten liegen daar niet over. U wandelt om de vraag heen, terwijl u toch het verband zoekt met de nucleaire alliantie die nog altijd bestaat met onze bondgenoten en waar u nog altijd achter staat.

Ik blijf dus bij mijn vraag en mijn opmerkingen ter zake. Als het

Il s'agit d'un dépôt pour des véhicules et d'un ensemble de bâtiments administratifs. Tous les nouveaux bâtiments remplaceront les bâtiments actuels qui, d'après les Américains, sont arrivés au terme de leur durée de vie.

Les projets seront cofinancés par l'OTAN et les États-Unis selon une clé de répartition élaborée par l'OTAN. Ils n'entraîneront aucune dépense supplémentaire pour la Défense.

En matière de désarmement nucléaire et de non-prolifération des armes nucléaires, la Belgique choisit une approche réaliste et pragmatique ayant comme premiers fils conducteurs le traité des Nations Unies sur la non-prolifération et le concept stratégique de l'OTAN.

Les adaptations ne sont aucunement en contradiction avec la résolution du 23 avril 2015. Le remplacement des F-16 et les capacités dont devront disposer leurs successeurs font partie du plan stratégique. Aucun accord n'a été passé avec les États-Unis sur ces points.

Dat onderdeel maakt deel uit van de laatste fase. Eerst moet de regering haar zegel hechten aan het plan.

Het zijn de Verenigde Staten die eenzijdig beslist hebben om hun infrastructuur te vernieuwen.

04.04 Alain Top (sp.a): Le ministre tourne autour du pot. La Belgique va-t-elle miser sur la poursuite de l'alliance nucléaire ou va-t-elle enfin s'efforcer d'éliminer les armes nucléaires de notre territoire et de la surface de la terre? J'observe que l'exécution des travaux accorde la priorité aux armes nucléaires.

inderdaad een stelplaats voor voertuigen betreft, dan is dat correct en dan gaat het om de logistieke omkadering, waarvan sprake in de VS-documenten, voor de tactische kernwapens.

Ik blijf bij mijn vraag waarop wij als eerste zullen inzetten. Zullen wij inzetten op het blijven onderhouden van de nucleaire alliantie met de VS en onze partners, of gaan wij eindelijk een echte inspanning leveren om de nucleaire wapens uit ons land en uit de wereld te helpen? Op de vraag wat prioritair is, heb ik geen antwoord gekregen. Ik stel alleen maar vast dat bij de uitvoering van werkzaamheden prioriteit wordt gegeven aan kernwapens.

04.05 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, vous ne confirmez pas, mais quand on vous entend et qu'on vous lit bien, vous confirmez tout à fait ce qui est en train de se passer! Vous dites que c'est un financement américain pour des travaux américains.

04.05 Georges Dallemagne (cdH): U zegt dat de Amerikanen de Amerikaanse werken financieren en daarmee bevestigt u de feiten.

04.06 Minister Steven Vandeput: Mijnheer Dallemagne, laten wij ernstig blijven. Ik heb gezegd dat ik niet bevestig wat u hebt gezegd. U moet daar niets anders van maken. Ik heb gezegd dat ik niet bevestig wat u aanhaalt. U moet er niets anders van maken.

04.06 Steven Vandeput, ministre: M. Dallemagne doit rester sérieux. Je l'ai dit, je ne confirme pas sa citation.

04.07 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je ne vois pas la raison pour laquelle vous haussez le ton. J'ai des conclusions qui me paraissent limpides et j'ai le droit d'avoir les conclusions que je peux avoir.

04.07 Georges Dallemagne (cdH): Ik heb het recht mijn eigen besluiten te trekken.

04.08 Steven Vandeput, ministre: (...)

04.09 Georges Dallemagne (cdH): J'entends ce que vous dites. Certes, il s'agit de financements américains, de renouvellement, qu'il n'y aura aucun frais pour la Belgique, que cette opération s'inscrit dans le cadre d'une stratégie de l'OTAN, stratégie dans laquelle il y a un concept pragmatique à l'égard de la présence d'armes nucléaires. Tout cela est limpide. D'ailleurs, tous ces secrets de Polichinelle durent depuis suffisamment longtemps. Ils font en sorte que le Parlement ne peut jamais être associé à la discussion.

04.09 Georges Dallemagne (cdH): U zegt dat een en ander gefinancierd wordt door de VS, dat er geen kosten zijn voor ons land en dat de operatie kadert in een NAVO-strategie die stoelt op een pragmatische opvatting met betrekking tot de aanwezigheid van kernwapens. Ik betreur dat het Parlement nooit werd betrokken bij de reflectie over een kwestie die zo belangrijk is voor onze defensie. We zijn een van de weinige democratische landen waar men op die manier te werk gaat. De parlementsleden hebben het recht hun mening te geven over zulke belangrijke aangelegenheden.

Eu égard à une question aussi essentielle, je regrette profondément que le Parlement ne soit pas associé d'une manière ou d'une autre. Nous sommes l'un des seuls pays démocratiques où cette question n'est jamais abordée alors qu'elle est primordiale dans le cadre de notre sécurité, dans le cadre de nos concepts stratégiques de défense. Permettez-moi de le signaler! Nous sommes au Parlement et les parlementaires peuvent encore s'exprimer sur des questions aussi fondamentales.

Je continue à m'inquiéter du fait que l'on nous force la main sur deux questions qui me paraissent cruciales. La première est le type d'avions qui va remplacer les F-16. En effet, à partir du moment où nous disposerons de ce type d'armes, nous serons entraînés – c'est ce que nous disent les compétiteurs actuels pour le remplacement du F-16 – vers une technologie américaine en matière d'aviation. Je regrette que cette question soit biaisée d'entrée de jeu.

Ten tweede vind ik het verontrustend dat men ons in een bepaalde richting wil duwen wat de vervanging van de F-16's betreft. Zodra we over dat soort wapens beschikken, zijn we aangewezen op Amerikaanse technologie en krijgt Kleine-Brogel vanzelf de

Deuxièmement, je regrette aussi que, *de facto*, un choix s'opère en faveur de Kleine-Brogel par rapport à Florennes. Il faudra également

être extrêmement attentif à cette question, car l'on est entraîné aujourd'hui vers un choix qui n'est pas encore réalisé mais qui pourrait s'imposer de lui-même.

Enfin, je regrette que, en novembre 2015, alors que le gouvernement est en place depuis plus d'un an, on ne soit toujours pas capable de dire ce que l'on va faire et où.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

voorkeur boven Florennes.

Tot slot betreur ik dat men, meer dan een jaar na het aantreden van de regering, nog steeds niet in staat is te zeggen wat men gaat doen.

05 Samengevoegde vragen van

- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van het NGI, het KLM, CDSCA en het IV-NIOOO" (nr. 6337)

- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het Koninklijk Legermuseum (KLM) en zijn externe sites" (nr. 7272)

- de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het beheer van de collectie gepantserde voertuigen van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis" (nr. 7364)

- de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het afschaffen van de gratis toegang tot het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis" (nr. 7365)

05 Questions jointes de

- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'IGN, du MRA, de l'OCASC et de l'IV-INIG" (n° 6337)

- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Musée royal de l'Armée (MRA) et ses antennes régionales" (n° 7272)

- M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la gestion de la collection de blindés du Musée royal de l'Armée et d'Histoire militaire" (n° 7364)

- M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fin de l'accès gratuit au Musée royal de l'Armée et d'Histoire militaire" (n° 7365)

05.01 Alain Top (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de regering zal zich buigen over de toekomst van het Nationaal Geografisch Instituut, het Koninklijk Legermuseum, de Centrale Dienst voor Sociale en Culturele Actie en het Instituut voor Veteranen. Een verslag zal aan de regering worden overgemaakt in het eerste jaar van de legislatuur. Dit staat te lezen in het regeerakkoord van 9 oktober 2014.

05.01 Alain Top (sp.a): Le gouvernement doit, selon l'accord de gouvernement, se pencher sur l'avenir de l'Institut géographique national, le Musée royal de l'Armée, l'Office Central d'Action Sociale et Culturelle et l'Institut des Vétérans.

Ik had graag een antwoord op de volgende vragen.

Kunt u mij meedelen hoever men is gevorderd in het onderzoek naar de toekomst van het NGI? Is het debat ter zake reeds gevoerd? Zijn er reeds conclusies getrokken?

Quelles mesures ont déjà été prises en ce sens? L'IGN relève-t-il toujours de la Défense? Quels résultats a obtenu le groupe de travail?

Blijft het Nationaal Geografisch Instituut deel uitmaken van Defensie of zal het ressorteren onder een andere FOD? Zo ja, om welke redenen en onder welke FOD? Is de dienst Registratie bij de FOD Financiën een mogelijke piste?

Ten slotte, het regeerakkoord maakt ook melding van een werkgroep, onder toezicht van de minister van Defensie, die samen met de administraties een evaluatie zal maken van de voor- en nadelen van de toenadering tussen de twee parastatalen. Is de studie van de werkgroep reeds afgerond? Wat zijn de resultaten van het onderzoek? Kan het evaluatiedocument aan het Parlement worden bezorgd?

05.02 Julie Fernandez Fernandez (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, ce n'est pas la première fois que je vous interroge sur les nombreuses difficultés dans l'organisation du Musée royal de l'Armée qui, s'il s'agit d'un établissement scientifique fédéral, fonctionne sous votre tutelle. Pour le groupe PS, le travail de mémoire se doit d'être une prérogative essentielle du travail de la Défense nationale, particulièrement par les temps qui courent. Votre réponse parlementaire, fin mai, montrait, hélas, l'absence d'une véritable volonté politique en la matière.

En relais avec la CGSP, nous avons déjà dénoncé une dégradation des conditions de travail au sein de l'institution et l'absence d'une véritable stratégie commune sur le plan scientifique, muséal et touristique ainsi que la disparition de certaines pièces.

Cette situation souvent décrite comme chaotique s'illustre encore un peu plus avec l'état vétuste que l'on peut constater sur place, comme celui de la cour carrée du Musée royal de l'Armée qui attend toujours sa rénovation ou encore l'imbroglio qui semble régner dans la mise en route des antennes régionales du Musée (Bastogne et Brasschaat), privant *de facto* le public d'une véritable vitrine moderne de notre précieux patrimoine historique.

Monsieur le ministre, votre plan stratégique se penchera-t-il sur ce travail de mémoire où le Musée royal de l'Armée a pleinement son rôle à jouer? Avez-vous évolué quant à votre vision du rôle du pôle historique et de mémoire au sein de la Défense?

Le temps pressant, où en sont les résultats de deux études en cours dont vous me parliez dans votre réponse fin mai sur l'avenir du Musée?

Comment comptez-vous redynamiser à long terme ce Musée dont les chiffres de fréquentation sont en berne depuis quelques années? Comptez-vous, comme votre prédécesseur, privilégier le recours à des sociétés externes pour l'organisation d'expositions temporaires plutôt que de recourir à l'expertise interne du Musée royal de l'Armée, de votre département ou encore de la Politique scientifique fédérale?

05.03 Gautier Calomne (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, le Musée royal de l'Armée et d'Histoire militaire situé au Cinquantenaire à Bruxelles est l'un des plus grands musées du pays, reconnu nationalement mais aussi internationalement pour la richesse de son patrimoine. Outre ses collections d'avions, de canons ou d'armes anciennes, le Musée détient également une collection de blindés jugée exceptionnelle par de nombreux spécialistes. Jusqu'à il y a quelques années, plus de cinquante véhicules blindés et chars de combat étaient exposés dans la cour carrée de l'institution. Malheureusement, aujourd'hui, seule une poignée de ces blindés s'y trouve encore puisque la cour a été fermée au public, faute d'une remise en état et d'un recouvrement de celle-ci devant permettre l'exposition de ces véhicules dans de bonnes conditions. Une grande

05.02 Julie Fernandez Fernandez (PS): Samen met de ACOD hebben we de verslechtering van de arbeidsomstandigheden bij het Koninklijk Legermuseum en het uitblijven van een gezamenlijke strategie op wetenschappelijk, toeristisch en museaal vlak reeds aangeklaagd. Er zijn stukken verdwenen, het museumgebouw is vervallen en het vierkante binnenplein moet gerenoveerd worden. Het opzetten van externe sites in Bastenaken en Brasschaat verloopt chaotisch.

Zal er in uw strategisch plan aandacht zijn voor het levendig houden van de herinnering aan dit stukje verleden, waarin een rol is weggelegd voor het KLM? Is uw visie op de rol van de historische pool en de instandhouding van de herinnering van Defensie geëvolueerd?

Eind mei sprak u me over twee studies over de toekomst van het museum. Wat is de stand van zaken?

Hoe zult u dit museum op lange termijn een nieuwe dynamiek geven? Zult u, net als uw voorganger, de organisatie van tijdelijke tentoonstellingen bij voorkeur outsourcen of zult u een beroep doen op de interne expertise van het Koninklijk Legermuseum, van uw departement of van het Federaal Wetenschapsbeleid?

05.03 Gautier Calomne (MR): Het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis staat internationaal bekend voor zijn patrimonium, waaronder zijn uitzonderlijke collectie pantservoertuigen. Vandaag worden er nog slechts enkele tentoongesteld in het museum zelf, bij gebrek aan een adequate expositieruimte.

De overige pantservoertuigen

partie de la collection n'est donc plus visible sur le site du Musée et la collection attend en vain une valorisation à hauteur de sa richesse.

À l'heure actuelle, avec la fermeture de la cour carrée du Cinquantenaire, les blindés se trouvent donc dispersés sur les deux autres sites dont la visibilité est beaucoup plus confidentielle. Ceux-ci se situent en marge des circuits touristiques majeurs du pays et qui plus est, les horaires de visite sont très spécifiques. Je pense plus particulièrement à des touristes qui viendraient de l'étranger. Tous les éléments relevant de la Seconde Guerre mondiale ont été envoyés à Bastogne et ne sont visibles que sous forme de visites guidées et à des heures très précises jusqu'en début d'après-midi seulement. En revanche, les engins datant de la guerre froide sont quant à eux à Brasschaat, au nord d'Anvers, dans un site seulement ouvert le mardi et le jeudi pendant deux heures et trente minutes très précises. Le public se voit donc en quelque sorte privé d'une partie d'un patrimoine exceptionnel, désormais divisé, n'étant pas toujours visible et n'étant malheureusement pas assez mis en valeur.

Monsieur le ministre, je souhaiterais savoir si ce partage du patrimoine est définitivement avalisé. Le cas échéant, pourriez-vous nous expliquer la logique qui a présidé à ce partage? Quels sont les moyens qui ont été ou qui seront mis en place pour faciliter l'information du grand public qui ignore pour beaucoup cette situation de partage? Une solution ne consisterait-elle pas en une exposition tournante du matériel à travers les trois pôles d'accueil afin de davantage faire partager ce patrimoine et de le mettre à l'honneur en donnant accès au plus grand nombre?

J'en arrive ainsi à ma deuxième question.

Monsieur le ministre, depuis de très nombreuses années, l'entrée du Musée a toujours été gratuite. Cependant, en raison de nécessaires économies, le Musée royal de l'Armée rendra son entrée payante à partir du mois de janvier prochain, rompant ainsi avec une tradition fort appréciée des visiteurs belges mais aussi étrangers. Le montant d'entrée de base devrait s'élever à 5 euros.

Cette situation suscite quelques questions. En effet, on peut légitimement craindre que la conséquence directe de cette mesure soit une baisse de la fréquentation du Musée, ce qui serait évidemment de nature à réduire son rayonnement en Belgique comme à l'étranger. De plus, mon attention a été attirée par le changement de la politique de prix puisque l'on va passer de la gratuité à une tarification généralisée.

Monsieur le ministre, pourquoi ne pas adopter un régime similaire à celui en vigueur dans les pays limitrophes comme la France, mais également en Belgique, notamment en Fédération Wallonie-Bruxelles où l'accès aux musées est gratuit le premier dimanche du mois? Ce choix est-il susceptible de recueillir votre préférence?

Par ailleurs, pourriez-vous me dire si une étude préalable a été réalisée pour évaluer l'impact de ce changement tarifaire? Des recommandations vous ont-elles été soumises? Le cas échéant, quel suivi comptez-vous leur apporter?

En outre, certaines parties du Musée royal de l'Armée ne sont pas

worden overgebracht naar twee andere locaties, die minder publieksbelangstelling krijgen en slechts beperkt geopend zijn, waardoor ze met name voor buitenlandse toeristen minder toegankelijk zijn. De locatie in Bastenaken, waar de pantservoertuigen uit de Tweede Wereldoorlog zich bevinden, kan bezocht worden op welbepaalde tijdstippen, en de locatie in Brasschaat met de pantservoertuigen die ten tijde van de Koude Oorlog gebruikt werden, is op dinsdag en donderdag tweeënhalf uur geopend. Het publiek wordt, kortom, een uitzonderlijk patrimonium onthouden.

Is die opsplitsing definitief? Op welke logica is die beslissing gebaseerd? Welke middelen worden er ingezet om het grote publiek, dat niet van die situatie op de hoogte is, beter te informeren? Zou dat materieel niet bij toerbeurt op de drie sites kunnen worden tentoongesteld om het toegankelijker te maken voor een breder publiek?

Het Koninklijk Legermuseum zal vanaf januari niet langer gratis toegankelijk zijn. Daarmee wordt er een eind gemaakt aan een traditie die op veel bijval kon rekenen. Het risico bestaat echter dat het aantal bezoekers daardoor zal afnemen en daarmee ook de uitstraling van het museum.

Waarom de toegang op de eerste zondag van de maand niet gratis houden, zoals in Frankrijk en de Franse Gemeenschap? Zou u zich daarin kunnen vinden? Werd de impact van deze aanpassing voorafgaandelijk geëvalueerd? Ontving u daarover aanbevelingen? Zo ja, op welke manier zult u daaraan gevolg geven? De renovatiewerken waarover op de website van het museum wordt bericht en die in januari 2016 zouden moeten zijn beëindigd, lijken nog niet ver te

toujours dans le meilleur état. Des travaux de rénovation allant d'octobre 2015 à janvier 2016 sont annoncés sur le site internet du Musée mais, à ce stade, ils ne semblent pas très avancés. Pouvez-vous nous confirmer que la nouvelle tarification ira de pair avec la remise en état du Musée? Le cas échéant, le calendrier annoncé sera-t-il respecté? L'entrée sur d'autres sites d'exposition dépendant directement du Musée (à Bastogne et Brasschaat) deviendra-t-elle également payante en janvier 2016?

Enfin, j'ai consulté le site internet du Musée royal de l'Armée. À mon grand étonnement, une page consacrée à la future tarification indique ce qui suit: "L'argent ouvre toutes les portes... et donc bientôt également celles du Musée royal de l'Armée. Nous sommes, en effet, à notre tour, touchés par des restrictions budgétaires. Aussi, c'est la mort dans l'âme que nous rendons l'accès à nos salles, gratuit depuis plus d'un siècle, payant à partir du 5 janvier 2016. Nous avons besoin de cet argent pour maintenir l'activité du Musée, pour rénover nos salles, pour préserver nos riches collections pour les générations à venir." Monsieur le ministre, appartient-il à la direction dudit Musée de prendre le public à témoin? Étiez-vous au courant de la présence de ce contenu sur le site? Ne faudrait-il pas véhiculer un message moins engagé, plus neutre?

05.04 **Minister Steven Vandeput:** Mevrouw de voorzitter, dames en heren, overeenkomstig het regeerakkoord worden momenteel de nodige reflecties uitgevoerd over de toekomst, het statuut en de plaats van de instellingen van openbaar nut die onder mijn voogdij vallen.

Aangezien er verschillende links bestaan tussen de respectieve dossiers, zal ik pas na de beëindiging van alle studies een globaal hervormingsplan inzake die parastatalen bezorgen aan de regering. Het is de bedoeling om dat begin 2016 te doen.

Mijnheer Top, omtrent het NGI kan ik u bevestigen dat er een slotanalyse gemaakt is van verschillende scenario's en dat de keuze daarin politiek te nemen valt. Het dossier volgt dezelfde weg als wat ik u nu zal meedelen.

Les deux études relatives à l'avenir du Musée royal de l'Armée et d'Histoire militaire (MRA), y compris celui du pôle historique de la Défense, ont permis de dégager différentes pistes. Elles démontrent également qu'il est impossible de concevoir un plan pour un parastatal sans provoquer un impact sur un autre. Le volet "Mémoire" en est un parfait exemple, car il touche aussi bien le MRA que l'Institut des vétérans ou la Direction générale "Victimes de la guerre" du SPF sécurité sociale.

Le MRA perçoit une dotation globale pour son fonctionnement, y compris pour celui de ses sites externes. Sachez qu'il est impossible d'exposer la collection complète des blindés du MRA sur le site du Cinquantenaire. Cela me semble clair. C'est la raison pour laquelle la direction ad interim du Musée a décidé de répartir la collection en trois endroits: le Cinquantenaire, Brasschaat et Bastogne. Les blindés de la Seconde Guerre mondiale se trouvent sur ce dernier site en raison de la présence de la cave McAuliffe. Les engins blindés datant de la

zijn gevorderd. Zal het betalend worden van het museum inderdaad samenvallen met het einde van de renovatie ervan? Zal het tijdspad worden nageleefd? Zal er vanaf januari 2016 ook moeten worden betaald voor de toegang tot de sites die afhangen van het museum, zoals Brasschaat en Bastenaken?

Geeft het pas dat de directie van het museum op de website haar mening geeft over het betalend maken van het museum en het publiek daarover dus tot getuige neemt? Wist u dat dat op de site staat? Zou de informatie op de website niet neutraler van aard moeten zijn?

05.04 **Steven Vandeput, ministre:** Nous réfléchissons en effet à l'avenir des organismes d'intérêt public placés sous ma tutelle.

Étant donné que les différents dossiers sont liés, j'attendrai que toutes les études soient terminées avant de transmettre au gouvernement un plan de réforme global des parastataux, peut-être début 2016.

Concernant l'IGN, une analyse finale des différents scénarios a été réalisée. Il faut à présent faire un choix politique.

Uit de twee studies over de toekomst van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis (KLM) blijkt dat men onmogelijk een plan kan uitwerken voor een parastatale instelling zonder dat dat gevolgen heeft voor een andere. Het luik 'in stand houden van de herinnering' is daar een voorbeeld van: het heeft betrekking op het KLM, het Instituut voor Veteranen en de DG Oorlogsslachtoffers van de FOD Sociale Zekerheid.

Het KLM ontvangt een globale dotatie die ook bestemd is voor de

Guerre froide sont localisés à Brasschaat. Au Cinquantenaire, la plupart des blindés ont été temporairement évacués en raison des travaux de stabilisation que la Régie des Bâtiments entreprendra dans la Cour carrée. Les travaux de rénovation dans la Halle Bordiau sont prévus pour le début 2016 après le démontage de l'exposition 14-18. En tout cas, l'objectif reste de permettre au grand public d'avoir accès au patrimoine du MRA.

Quant à l'accès payant au site du Cinquantenaire, outre le tarif normal de cinq euros, des réductions et même la gratuité pour certaines catégories de personnes sont prévues. Je vous renvoie aux dizaines de questions écrites auxquelles j'ai déjà répondu. En outre, le MRA prévoira un accès général gratuit le premier mercredi de chaque mois, comme le pratiquent les autres musées présents sur le site du Cinquantenaire.

La décision de demander un prix d'entrée pour les différents sites du MRA, excepté pour les sites de Brasschaat et de Bastogne, vise à compenser, grâce à l'augmentation des recettes propres, la diminution des dotations qui touche le MRA comme toutes les autres organisations d'intérêt public, dont les comptes sont consolidés avec ceux de l'État.

En ce qui concerne la communication relative aux entrées payantes sur le site internet du MRA, j'ai demandé à la direction ad interim de remplacer le texte actuel par un message plus neutre.

Pour ce qui est du processus de sélection du nouveau directeur, celui-ci ne pourra être lancé que lorsque le gouvernement aura pris une décision quant au futur du MRA et des autres parastataux.

werking van zijn externe sites. Aangezien de collectie pantservoertuigen van het KLM niet in haar geheel in het Jubelpark kan worden tentoongesteld, zal ze over drie sites worden verdeeld: het Jubelpark, Brasschaat en Bastenaken. Door stabilisatiewerkzaamheden werd het overgrote deel van de pantservoertuigen in het Jubelpark tijdelijk verplaatst.

Het is de bedoeling dat het grote publiek de collecties van het KLM kan bezichtigen. De toegangsprijs bedraagt 5 euro maar sommige bezoekerscategorieën genieten een verlaagd tarief en zelfs gratis toegang. Op de eerste woensdag van de maand is de toegang tot het KLM voor iedereen gratis, net zoals in de omliggende musea.

Door het museumbezoek betalend te maken, stijgen de ontvangsten en kunnen de dotaties aan het KLM dus worden teruggeschroefd. Ik heb de ad-interimdirectie gevraagd de mededeling op de website in verband met het entreegeld door een neutralere boodschap te vervangen.

De selectieprocedure voor een nieuwe directeur zal van start gaan nadat de regering een beslissing heeft genomen over de toekomst van het KLM en de andere parastatalen.

05.05 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, aangezien in de regeringsverklaring de belofte stond ingeschreven dat dit binnen het jaar zou worden onderzocht en dat het resultaat zou worden voorgelegd, was het mijn bedoeling om dat te vernemen. Net zoals het wachten is op het strategisch plan, zullen wij dus ook nog tot begin 2016 wachten op de globale evaluatie.

Wat de toekomst van het NGI betreft, verneem ik dat er verschillende scenario's zijn. U zegt dat het een politieke keuze wordt. Bij mijn weten zijn er in dit Huis geen andere keuzes dan politieke, tenzij ze door andere mensen worden genomen. Ik neem aan dat die keuze heel doordacht zal worden gemaakt en ik wacht op uw volgend initiatief.

05.06 Minister Steven Vandeput: Een politieke keuze heeft een bijklank en u steekt die er natuurlijk in. Het zal een keuze van de

05.05 Alain Top (sp.a): J'attends le grand plan de réforme annoncé pour le début de 2016.

Des choix politiques peuvent parfaitement être opérés, pour autant qu'ils soient réfléchis.

05.06 Steven Vandeput, ministre: Le Conseil des ministres

Ministerraad zijn, uiteraard gebaseerd op alle gegevens die voorhanden zijn.

tranchera, sur la base évidemment de l'ensemble des données disponibles.

05.07 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Comme pour le plan stratégique, nous devons attendre. En effet, nous attendons là aussi les résultats de cette étude que vous dites globale. Je peux le comprendre mais, comme l'a dit mon collègue, nous espérons des réponses avant cela. Par ailleurs, les questions déposées à l'attention de M. Jambon relatives à la Régie des Bâtiments restent aussi sans réponse. Je pense que notre inquiétude par rapport à cet outil fondamental dans le travail et le devoir de mémoire est compréhensible.

Je me permettrai simplement de dire à mon collègue du MR que le fait que ce soit payant ne me pose aucun problème pour autant qu'il y ait un retour sur ce qui est offert au citoyen en termes de service. J'espère qu'il ne sera plus fait appel à des externes, comme cela a été le cas pour l'Expo 14-18. J'en profite, monsieur le ministre, pour vous demander si cette exposition sera pérennisée. Ou bien, va-t-elle disparaître, étant donné qu'elle est organisée par des externes? Enfin, je m'adresse à mon collègue du MR, membre de la majorité, pour l'inviter à cosigner le texte sur le devoir de mémoire et de citoyenneté déposé par le PS et qui sera normalement pris en considération ce jeudi car c'est un des engagements qui avait été pris dans la note de politique générale.

05.07 Julie Fernandez Fernandez (PS): Het hervormingsplan laat, net als het strategisch plan, op zich wachten. De vragen betreffende de Regie der Gebouwen die aan minister Jambon werden gesteld, werden ook nog niet beantwoord. Onze bezorgdheid over dat onontbeerlijke instrument voor het levendig houden van de herinnering is begrijpelijk. Ik vind het geen probleem dat er voor een bezoek aan het museum betaald moet worden, voor zover die inkomsten de dienstverlening aan de burgers ten goede komen en er geen beroep wordt gedaan op externe firma's, zoals het geval was. Zal de Expo 14-18 tot een permanente tentoonstelling worden omgevormd? Ik nodig de heer Calomne uit onze tekst met betrekking tot de nagedachtenissen en de burgerschapsplicht mede te ondertekenen, aangezien de meerderheid die toezegging gedaan heeft, zoals blijkt uit de algemene beleidsnota.

05.08 Gautier Calomne (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. J'ai bien entendu que les rénovations sont prévues et qu'elles doivent être réalisées par la Régie des Bâtiments. J'aurais voulu savoir si des concertations sont menées entre la Régie des Bâtiments et vous-même ou le ministre Jambon. Quel en est l'état d'avancement? Nous avons déjà eu l'occasion de discuter du budget de la Régie des Bâtiments en commission des Finances. Néanmoins, j'aurais voulu avoir un agenda plus précis. Si vous ne pouvez pas me le donner aujourd'hui, j'interviendrai auprès du ministre Jambon.

05.08 Gautier Calomne (MR): De renovaties zijn gepland en moeten door de Regie der Gebouwen uitgevoerd worden. Wat is de stand van het eventuele overleg met de Regie? Kunt u ons een preciezer tijdspad meedelen?

En ce qui concerne les blindés, j'ai bien entendu ce que vous m'avez dit, à savoir que, temporairement, une partie de ces blindés n'est plus visible ici à Bruxelles. J'aurais voulu savoir si une réflexion pouvait être menée pour déterminer comment faire "tourner" ces blindés à l'avenir, de manière à ce qu'ils soient visibles sur l'ensemble de ces trois sites. Il serait vraiment intéressant qu'on puisse les voir car il n'est pas forcément facile – je pense aussi aux touristes étrangers – de se rendre sur les deux autres sites. Ne pourrait-on pas améliorer la communication vers ces deux autres sites pour avoir une vision complète de la collection?

Een deel van de pantservoertuigen wordt tijdelijk niet meer in Brussel tentoongesteld. Kan er nagedacht worden over een regeling waarbij de museumstukken bij toerbeurt geëxposeerd worden op de drie sites? Het is niet altijd gemakkelijk voor de toeristen om naar de twee andere sites te gaan. Zou men de vervoersmogelijkheden tussen de locaties kunnen verbeteren, zodat de volledige collectie kan worden bezichtigd?

Enfin, sur la gratuité, je n'ai pas de problème de fond majeur sur le fait qu'on rende l'entrée payante pour autant, comme je le disais, que cela

De toegang tot het museum betalend maken, valt te

s'accompagne aussi d'une revalorisation du musée et donc de travaux. J'ai bien entendu que c'était en cours.

Je voulais juste encore insister sur un point. Vous m'avez dit que le musée était gratuit le premier mercredi du mois, s'alignant ainsi sur la politique des autres musées fédéraux. Mais comme on passe d'une gratuité dans le cadre de ce musée à une formule payante, j'aurais voulu savoir si on ne pouvait pas envisager la question du premier dimanche du mois et si une réflexion pouvait être menée à ce propos, en complément.

Je voulais aussi vous remercier pour l'ensemble de ces réponses. Nous poursuivrons la réflexion sur ce sujet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verwerving van een militair statuut voor de RCBL-leden" (nr. 6355)

06 Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'octroi d'un statut militaire aux citoyens ayant rejoint les CRAB (Centres de Recrutement de l'Armée belge)" (n° 6355)

06.01 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, aan de jongeren van 16 tot 35 jaar die, tijdens het prille begin van de Tweede Wereldoorlog, in mei 1940 werden opgeroepen om zich te begeven naar de rekruteringscentra in West-Vlaanderen, namelijk het RCLB of RCBL, werd tot nu toe alleen het statuut van militair ten morele titel toegekend. De jongelingen die gevolg hebben gegeven aan die oproep hebben blijk gegeven van hun plicht om hun land te helpen verdedigen. Ieder van hen heeft de gevolgen van de gruwelen van de nazi's ondergaan.

Na de bevrijding in september 1944 werden verschillende wetten goedgekeurd en ondertekend door de toenmalige Regent Karel. Een van die wetten bepaalde dat de leden geen recht hadden op een vergoeding of op het statuut van militair. In 1990 volgde een koninklijk besluit waarmee de RCBL-leden het statuut van nationale erkentelijkheid verwierven. Het statuut van militair werd tot vandaag nog niet toegekend.

Die leden liepen rond in burgerkledij, ontvingen geen soldij en kregen erg beperkte of geen medische hulp en voeding. Bovendien werd hun veiligheid niet verzekerd, waardoor vele leden sneuvelden of gewond raakten. Honderden leden stierven bij bombardementen, werden gefusilleerd door de Duitsers of bezweken aan de gevolgen van hun verwondingen, uitputting, ondervoeding of door infecties die zij opliepen wegens de gebrekkige hygiëne in de kampen en kwartieren in Zuid-Frankrijk.

De jongste leden die in 1940 ten strijde trokken, zijn vandaag ouder dan 90 jaar. Veel leden zouden niet meer kunnen genieten van de voordelen die een militair statuut met zich meebrengt, maar het verkrijgen ervan kan wel een enorme blijk van erkenning zijn. Op die manier kan het onrecht dat veel van de leden werd aangedaan, ongedaan worden gemaakt.

Mijnheer de minister, is er een mogelijkheid dat de regering een

rechtvaardigen als dat gepaard gaat met een herwaardering ervan.

Zou het museum de eerste zondag van de maand niet gratis toegankelijk kunnen worden gemaakt?

06.01 Alain Top (sp.a): Les jeunes hommes de 16 à 35 ans qui, en mai 1940, ont été appelés à se rendre dans les CRAB, les centres de recrutement de l'armée belge de Flandre occidentale, ont dû jusqu'à présent se contenter du titre moral de militaire, alors qu'ils ont loyalement défendu leur patrie et subi les conséquences des atrocités nazies.

Beaucoup de ces recrues ne profiteraient plus des avantages associés à l'octroi de ce statut militaire, car les plus jeunes recrues des CRAB ont désormais plus de 90 ans, mais ce statut représenterait cependant une énorme reconnaissance. Le statut de militaire à part entière sera-t-il accordé aux recrues des CRAB?

volwaardig statuut van militair toekent aan die mensen? Zo ja, wat is de geraamde kostprijs van die toekenning? Hoeveel personen zouden nog aanspraak kunnen maken op een dergelijk statuut?

06.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, uw vraag komt overeen met de schriftelijke parlementaire vraag nr. 358 van de heer Daniel Senesael van 26 augustus 2015 betreffende het statuut van de RCBL. Ik zal kort toelichten wat ik daarop geantwoord heb.

De hoedanigheid van RCBL'er werd toegekend aan 8 268 personen. Op basis van de wet van 18 februari 2000 mogen de RCBL'ers de morele titel van militair voeren. De hoedanigheid van militair hangt echter af van twee cumulatieve voorwaarden, bepaald in de wet van 15 februari 1937, namelijk, ten eerste, de effectieve indiensttreding, en ten tweede, de lezing van een samenvatting van de militaire wetten. Volgens het arrest van de tweede kamer van het hof van beroep van Brussel van 19 september 2003 voldoen RCBL'ers niet aan de voorwaarde van effectieve indiensttreding. Daardoor kan hen de hoedanigheid van militair niet worden toegekend.

06.03 **Alain Top** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Uw antwoord volstaat.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "een nieuw hoofdkwartier in Evere" (nr. 6358)**

07 **Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "un nouveau quartier général à Evere" (n° 6358)**

07.01 **Alain Top** (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, Defensie zou het huidige kwartier Koningin Elisabeth op de grens van Evere en Sint-Stevens-Woluwe afbreken voor het optrekken van een nieuw hoofdkwartier. Dat zegt althans schepen van Ruimtelijke Ordening, de heer Eric Van Rompuy. Hierbij zouden alle bestaande gebouwen worden afgebroken om bij het nieuwe hoofdkwartier te focussen op een drastische verlaging van het personeel en de werkingskosten. Een derde van de huidige oppervlakte zou behouden blijven voor Defensie. Het ministerie zou, volgens de heer Van Rompuy, contact hebben opgenomen met de gemeente Zaventem.

Ik kom dan tot mijn vragen. Kunt u de verklaringen van de heer Eric Van Rompuy bevestigen? Komt er een volledig nieuw hoofdkwartier?

Wat gebeurt er met de huidige site? Zullen de gronden worden verkocht?

Hoe drastisch ziet u de personeelsverlaging waarover hij het heeft?

Ten slotte, hangt een dergelijke beslissing logischerwijze niet samen met uw strategische visie? Waarom worden deze plannen reeds geuit vóór de goedkeuring van uw strategisch plan?

07.02 Minister **Steven Vandeput**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Top, zoals u weet, zijn wij bij Defensie altijd blij als mensen kosteloos willen bijdragen. Dit geldt ook voor de heer Eric Van Rompuy uit

06.02 **Steven Vandeput**, ministre: Cette question est la même que la question écrite n° 358 introduite par M. Daniel Senesael.

En vertu de la loi du 18 février 2000, les CRAB peuvent porter le titre de militaire à titre honorifique. Selon l'arrêt du 19 septembre 2003 rendu par la deuxième chambre de la Cour d'appel de Bruxelles, les CRAB ne satisfont cependant pas à la condition d'entrée en service effective. C'est pourquoi la qualité de militaire ne peut leur être reconnue.

07.01 **Alain Top** (sp.a): Il nous revient que la Défense nationale projetterait de démolir l'actuel quartier Reine Elisabeth situé aux confins des communes d'Evere et de Woluwe-Saint-Étienne et d'affecter un tiers du terrain à la construction d'un nouveau quartier général où le personnel serait nettement moins nombreux et les frais de fonctionnement sensiblement inférieurs.

Confirmez-vous cette information? Qu'advient-il du site existant? Quelle sera l'ampleur de la réduction des effectifs? Un tel projet ne doit-il pas faire partie du plan stratégique?

07.02 **Steven Vandeput**, ministre: L'accord de gouvernement du 9 octobre 2014 préconise la

Zaventem, onze nieuwe woordvoerder, die blijkbaar een aantal zaken kan verkondigen voor Defensie.

Het regeerakkoord van 9 oktober 2014 voorziet in het rationaliseren en centraliseren van een afgeslankte defensiestaf. Zowel in mijn beleidsverklaring als in mijn beleidsnota voor 2015 heb ik aangegeven dat ik daarvan werk zal maken. Het bestuderen en operationaliseren van alternatieve financieringsmethoden, zoals voor het kwartier Koningin Elisabeth, waarbij bouwprojecten zouden kunnen worden gefinancierd met de opbrengst van overtollige delen van het militair domein, valt eveneens binnen de contouren van het regeerakkoord. Uiteraard zal het toekomstig personeelsbestand, de omvang van de defensiestaf en de inplanting van het hoofdkwartier overeenstemmen met het strategisch plan.

Betreffende het dossier over de toekomst van het kwartier Koningin Elisabeth zijn er inderdaad gesprekken gevoerd met alle betrokken instanties om te polsen naar hun interesse en zienswijze. Er werd ook een studie uitgeschreven naar de haalbaarheid van het project. Waarschijnlijk zullen op korte termijn nog gesprekken worden gevoerd en zal er nog informatie worden ingewonnen, maar beslissingen zullen pas worden genomen op het ogenblik dat ik over alle puzzelstukken van dit complexe dossier beschik. Het strategisch plan is daar een element van.

Ik kan altijd en heel veel blijven verwijzen naar dat strategisch plan. Feit is in elk geval dat wij, ongeacht de uitkomst van het strategisch plan, altijd rationaliseringsoefeningen zullen uitvoeren.

In dat kader zijn niet alleen voor dit dossier maar voor nog vele andere dossiers studies voor businesscases opgestart en besteld. Wij bekijken, onafhankelijk van de financiering van Defensie in de toekomst, hoe wij datgene wat we vandaag doen, rationeler en met minder middelen kunnen uitvoeren, waarmee wij de nodige basis leggen voor de toekomst.

07.03 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, eigenlijk ben ik blij dat die rationaliseringsoefeningen doorgaan. Als wij moeten blijven wachten op de strategische visie en de daarmee samenhangende beslissingen inzake rationalisering bij Defensie, dan zou dat jammer zijn van het vele geld dat eraan gespendeerd wordt. Het wachten op de strategische visie blijft dus een heikel punt. De beslissingen zullen pas nadien genomen worden om dan effectief over te gaan tot het uitvoeren van die beslissingen.

Ik blijf bij mijn bedenking dat de heer Van Rompuy deels voor zijn beurt gesproken heeft toen hij het had over een drastische besparing bij het personeel. Dat is zijn bevoegdheid niet, dat is uw bevoegdheid. Dat is de uitvoering van de strategische visie en van dat plan. Dat is mijn bedenking bij al wat hierover in de pers verschijnt. Ik ben uiteraard blij dat de rationalisering bij uw kernpunten blijven behoren, zelfs alvorens over de strategische visie wordt beslist.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde vragen van

- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische

rationalisation et la centralisation d'un état-major de la Défense réduit et cet objectif s'inscrit dans ma politique. La recherche de méthodes de financement de substitution plus rentables, comme dans le cas du quartier Reine Elisabeth, est également conforme à l'accord de gouvernement. Tous les projets relatifs au quartier général doivent évidemment faire partie intégrante du plan stratégique.

Des discussions exploratoires sur l'avenir du quartier Reine Elisabeth ont effectivement déjà été menées avec toutes les instances concernées et une étude de faisabilité du projet a aussi été commandée. Des décisions ne pourront être prises que lorsque nous disposerons de l'ensemble des données, y compris du plan stratégique. Des exercices de rationalisation peuvent néanmoins être réalisés indépendamment de cela. Des études ont ainsi été lancées sur de nombreuses autres matières.

07.03 Alain Top (sp.a): Je me réjouis que ces opérations de rationalisation se poursuivent mais j'attends toujours la vision stratégique du ministre puisqu'énormément de choses en dépendront.

deelname aan MINUSMA in 2016" (nr. 6417)

- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "Mali" (nr. 7571)

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de gevolgen van de aanslag in Bamako voor de Belgische militaire aanwezigheid in Mali" (nr. 7632)

08 Questions jointes de

- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la participation belge à l'opération MINUSMA en 2016" (n° 6417)

- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Mali" (n° 7571)

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'impact de l'attentat à Bamako sur la mission belge au Mali" (n° 7632)

08.01 Alain Top (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op de Ministerraad van 24 september werd beslist dat België een bijdrage bestaande uit zeven militairen zal leveren aan ASIFU in het kader van de vredesoperatie MINUSMA. Drie Belgische militairen zullen worden ingezet in het hoofdkwartier en vier militairen worden geïntegreerd in de inlichtingeneenheid in het Nederlandse kamp in Gao. De militairen blijven het ganse jaar 2016 aanwezig in Mali.

In Mali werd op 20 juni 2015 een vredesverdrag gesloten dat ruimte biedt voor voorzichtig optimisme en hoop. Intussen is deze tekst al deels achterhaald, maar daar spelen de vragen van mijn collega's op in. Er is echter nog steeds een verhoogde dreiging en een slechte situatie in verschillende regio's in het land. Het vredesverdrag werd ondertekend door een belangrijke coalitie van Toearegrebellen en de Malinese regering. De rebellen van de Nationale bevrijdingsbeweging voor Azawad sloten zich daarmee aan bij andere gewapende groepen die ruim een maand voordien reeds hun handtekening onder het akkoord hadden gezet. Het vredesverdrag houdt een akkoord in waarbij de Toearegs een heel beperkt zelfbestuur krijgen.

Uiteraard is het sluiten van een dergelijk akkoord geen waarborg op vrede op korte termijn. Het akkoord spreekt nauwelijks over autonomie of federalisme, wel over regionale parlementen, de opname van de rebellen in het regeringsleger en over meer leden uit het Noorden in het overheidsapparaat. Dat zijn elementen van eerdere, mislukte vredesverdragen.

Ik heb dan ook de volgende vragen, mijnheer de minister.

Zou het mogelijk zijn een stand van zaken te schetsen van de actuele veiligheidssituatie in Mali? Hebt u uw collega in Nederland aangesproken voor meer informatie over de opdracht?

De samenwerking met lokale partners is van groot belang. Kunt u iets zeggen over de wijze waarop de contacten met de lokale partners en autoriteiten verlopen?

Op welke manier zullen onze militairen kunnen samenwerken met de Nederlandse militairen? Hoeveel Nederlandse militairen bevinden zich in Mali?

Wat betekent de deelname aan deze missie financieel voor Defensie?

Wordt de militaire bijdrage ook gekoppeld aan een humanitaire bijdrage in Mali?

08.01 Alain Top (sp.a): Lors du Conseil des ministres du 24 septembre, il a été décidé que la Belgique fournirait une contribution de sept militaires à l'unité de renseignement ASIFU (All Sources Information Unit) dans le cadre de l'opération de maintien de la paix MINUSMA au Mali. Il est vrai qu'un accord de paix prometteur a été ratifié au Mali le 20 juin 2015 entre la coalition des Touareg et le gouvernement malien, mais comment se porte actuellement le pays en termes de sécurité? Le ministre peut-il fournir davantage d'informations concernant la mission de nos hommes et leur collaboration avec les militaires néerlandais? Quel sera le coût global de cette mission? La Belgique fournira-t-elle également du matériel et une contribution humanitaire?

Levert België materiaal om inlichtingen en dergelijke te verzamelen?
Is hiervoor in voldoende middelen voorzien in Mali?

Op de Ministerraad van 17 juli 2015 werd beslist dat een Belgische militair zou deelnemen aan de MINUSMA-missie in Gao. Hij of zij zou worden tewerkgesteld in het Nederlandse commandocentrum voor een periode van zes maanden, vanaf augustus 2015. Blijft die beslissing ongewijzigd of maakt die militair nu deel uit van een van de zeven militairen die in 2016 in Mali zullen opereren?

08.02 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, les attaques contre un hôtel à Bamako nous rappellent, si besoin en était, que le Mali reste dans une situation difficile tant sur le plan politique que sécuritaire. Dans bien des cas, Bamako n'est pas considéré comme la capitale d'un État centralisé. Dès lors, pas mal de problèmes se posent encore vis-à-vis de certaines tribus.

Dans le cadre de l'EUTM Mali, notre pays est présent dans ce pays partenaire de notre Coopération au développement avec quelque 80 militaires jusqu'à la mi-janvier 2016. Nos militaires exécutent dans ce cadre essentiellement une mission de protection des installations, des instructeurs et du personnel de l'EUTM avec la compagnie de Force Protection malienne. En cas d'incident, ils peuvent également participer à une force de réaction rapide.

Dès lors, monsieur le ministre, jusqu'à présent, quel bilan dressez-vous de notre participation au sein de l'EUTM? Comptez-vous développer, après janvier 2016, de nouvelles missions pour notre Défense nationale dans ce pays ou cette région, qui est un axe stratégique central, pour empêcher la création au sein du Sahel d'une internationale djihadiste à la suite d'accords entre plusieurs factions? Comment notre présence militaire s'articule-t-elle avec notre action sur le plan diplomatique et du développement?

Quel est l'état actuel de la situation sur le plan sécuritaire et du soutien aux forces maliennes et de leur formation? Que penser des déclarations du premier ministre espagnol qui propose que l'armée espagnole remplace l'armée française au Mali et en Centrafrique, afin que la France se concentre sur la Syrie?

Étant donné la situation actuelle, notre pays a-t-il déjà ou pourrait-il être amené à participer à une force de réaction rapide?

08.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, j'aurais voulu savoir si nos hommes avaient été, d'une manière ou d'une autre, impliqués dans l'attaque de l'hôtel Radisson de Bamako. Que s'est-il passé au moment de cette attaque par rapport à notre présence militaire sur place? Y a-t-il eu une implication? Un mouvement quelconque, une protection quelconque? Des initiatives ont-elles été prises au moment de cette attaque terroriste,

08.02 Sébastien Pirlot (PS): De aanslag op een hotel op Bamako maakt duidelijk dat de situatie in Mali moeilijk blijft. Bamako wordt niet gezien als de hoofdstad van een gecentraliseerde Staat en ten aanzien van bepaalde stammen zijn er dan ook heel wat problemen.

In het kader van de EUTM zijn we tot medio januari 2016 met 80 militairen in dat land aanwezig. Hun opdracht bestaat erin installaties, instructeurs en personeel van de EUTM te beschermen, in samenwerking met de Malinese compagnie voor troepenbescherming.

Welke balans maakt u op van onze deelname aan de EUTM? Bent u van plan in dat land of die regio nog andere missies op te starten om te voorkomen dat er in de Sahel een internationale jihadistische beweging ontstaat? Hoe verhoudt onze militaire aanwezigheid zich tot onze diplomatieke actie en onze ontwikkelingssamenwerking? De Spaanse premier stelt voor dat het Spaanse leger het Franse leger in Mali en in de Centraal-Afrikaanse Republiek zou vervangen, zodat Frankrijk zich op Syrië kan concentreren. Wat denkt u van dat voorstel? Zou ons land aan een snellereactiemacht kunnen deelnemen?

08.03 Georges Dallemagne (cdH): Hoe hebben onze militairen gereageerd toen het Radissonhotel werd aangevallen? Zijn ze tussenbeide gekomen?

Welke impact heeft die aanslag op

le 20 novembre dernier?

Quel est l'impact éventuel de cet attentat sur la présence militaire belge au Mali? Vous avez signalé que les Français pourraient nous demander de renforcer nos opérations en Afrique pendant qu'ils se concentrent sur la Syrie. Est-ce un des pays où les Français pourraient nous demander de prolonger ou d'étendre notre implication? De quelle manière cela se ferait-il? Dans le cadre de l'EUTM? De la MINUSMA? Ou d'une autre force internationale?

08.04 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, à l'expiration de son mandat actuel, vers la mi-mai 2016, la mission européenne d'entraînement des forces armées maliennes, EUTM Mali, aura probablement atteint ses objectifs d'établir et de former des unités maliennes. Il est proposé de mettre fin au même moment à la contribution belge axée sur la protection des instructeurs et des installations de cette mission. Par la suite, un nombre plus restreint de conseillers et d'instructeurs pourrait être proposé pour une éventuelle nouvelle mission de l'Union européenne.

À propos du bilan d'EUTM Mali, le mandat prévoyait d'entraîner huit unités maliennes avant la fin de la mission en 2016. La septième unité est actuellement en cours de formation et une huitième devrait être formée début 2016.

Depuis mai 2015, des militaires belges affectés au quartier général du Corps de réaction rapide France de Lille sont déployés dans le quartier général de l'opération Barkhane, une opération antiterroriste transfrontalière dans la bande sahélo-saharienne. Il sera proposé de maintenir cet engagement qui réunit Belges et Français.

Sinds augustus 2015 neemt daarnaast een Belgische uitwisselingsofficier deel aan de Mission multidimensionnelle intégrée des Nations Unies pour la stabilisation au Mali, MINUSMA, voor een periode van zes maanden, samen met de Nederlandse eenheid. De totale kostprijs van de inzet van deze militair in 2015 wordt geraamd op 20 767 euro bruto, 17 460 euro netto op het operationeel budget voor 2015.

De militaire bijdrage die daar wordt geleverd is niet gekoppeld aan een humanitaire bijdrage. De Belgische officier maakt geen deel uit van de zeven militairen die in het kader van ASIFU, All Sources Information Fusion Unit, zullen ontplooid worden. Deze laatste militairen zullen vanaf december 2015 worden ingezet.

Le déploiement éventuel en 2016 d'un groupement tactique inter-armes dans le Sahel est également à l'étude. Enfin, il devrait être proposé de fournir à nouveau une mission d'assistance militaire dans la région, comme ce fut le cas en 2015.

Voor een stand van zaken met betrekking tot de veiligheidssituatie in het zuiden van Mali, verwijs ik naar de commissie belast met de opvolging van de buitenlandse missies, die achter gesloten deuren samenkomt op 3 december.

de Belgische aanwezigheid in Mali? Zou het kunnen dat de Fransen ons vragen onze operaties in Afrika te versterken terwijl zij hun inspanningen op Syrië toespitsen? Zou dat in voorkomend geval gebeuren in het kader van de EUTM, de MINUSMA of een andere internationale troepenmacht?

08.04 Minister Steven Vandeput: Medio mei 2016 loopt de trainingsmissie van de EU in Mali (EUTM Mali) af. Er wordt voorgesteld om onze bijdrage dan ook te beëindigen. Een beperkt aantal raadgevers en instructeurs zou vervolgens een nieuwe missie kunnen aanvatten.

Sinds mei 2015 worden er Belgische militairen ingezet op het hoofdkwartier van de operatie-Barkhane, een grensoverschrijdende antiterroroperatie in de Sahelregio. Die missie, in het kader waarvan Belgen en Fransen samenwerken, willen wij voortzetten.

Depuis août 2015, un officier d'échange belge participe pour six mois à la MINUSMA. Le coût total de la mise à disposition de cet officier est estimé à 20 700 euros en 2015. Elle n'est liée à aucune contribution humanitaire. La personne en question ne fait pas non plus partie de l'équipe ASIFU qui sera mobilisée à partir de décembre 2015.

Er wordt ook nagedacht over de inzet van een interwapen tactische groepering in de Sahel en er zou een nieuwe militaire ondersteuningsmissie in de regio worden voorgesteld.

S'agissant de la situation actuelle en matière de sécurité dans le sud du Mali, je vous renvoie à la commission de Suivi des missions à l'étranger, qui se réunira le

3 décembre.

En ce qui concerne l'attentat contre l'hôtel Radisson Blue à Bamako, des mesures de sécurité supplémentaires ont été prises pour les militaires belges, c'est-à-dire augmentation du nombre de militaires par véhicule, port de gilet pare-balles, couvre-feu après 22 h 00, sorties uniquement pour raisons opérationnelles, etc.

Les militaires belges présents au Mali n'ont en aucune façon été engagés pour neutraliser les terroristes. L'attentat au Radisson n'a pas eu d'impact sur les tâches du détachement belge au Mali, ni sur les intentions éventuelles ailleurs dans le Sahel - je crois qu'il faut une heure et demi à deux heures de route pour aller de Bamako à Koulikoro.

08.05 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, ik heb twee bedenkingen.

Er is het verhaal van vorige week met betrekking tot heel het oorlogsgebied, zowel in het Midden-Oosten als in Afrika. Men zet in op verschillende mogelijkheden – ik mag het geen fronten noemen – om tot een gedragen oplossing te komen in die gebieden. Daarvoor moet men inderdaad inzetten op het stabiliseren van Mali. Ik ben blij dat deze missie daarop inzet en dat erover wordt nagedacht om daaraan ook in de toekomst samen met andere partners — u sprak over Frankrijk en er wordt ook gedacht aan Spanje — veel aandacht te schenken, zowel op militair vlak als zeker ook op diplomatiek vlak.

Ten slotte ben ik ook blij — ik had geen ander antwoord van u verwacht — dat er extra veiligheidsmaatregelen worden genomen voor onze militairen ter plaatse. Niemand zou graag hebben dat iemand niet meer zou terugkomen van ginder. Alle veiligheidsmaatregelen moeten dus genomen worden, in de mate van het mogelijke natuurlijk.

08.06 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, une intervention militaire au Mali me semble nécessaire. Toutefois, elle n'est pas suffisante, car elle doit être accompagnée d'un volet politique axé sur le développement. L'un des problèmes locaux est posé par les trafics en tout genre dont vivent beaucoup de jeunes, qui ont évidemment du mal à reconnaître une autorité politique centrale.

Plus généralement, l'Afrique doit rester l'une de nos priorités dans la mesure où elle fait traditionnellement partie de notre sphère d'influence politique.

08.07 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je soutiendrai tous les efforts qui seront fournis par notre pays pour contribuer à la stabilisation de cette région, qui est extrêmement fragile et troublée. Il me semble par ailleurs judicieux que l'Europe déploie un groupement tactique inter-armes dans le Sahel. J'approuve également notre participation au QG de Barkhane, au Tchad. Il faudrait sans doute monter en puissance à cet égard.

De manière générale, je ne souhaiterais pas que notre contribution au Mali aille en diminuant. En effet, vous avez annoncé que ce serait le cas pour notre participation à l'EUTM. Dès lors, il conviendrait de nous redéployer vers d'autres missions essentielles.

Na de aanslag op het hotel in Bamako hebben we bijkomende veiligheidsmaatregelen genomen voor de Belgische militairen.

De Belgische militairen in Mali worden niet ingezet om terroristen te neutraliseren. Hun opdrachten werden niet gewijzigd na die aanslag.

08.05 Alain Top (sp.a): Je me réjouis que de telles missions aient vocation à stabiliser la situation dans le pays. Je me réjouis également de la continuation de l'approche multilatérale à l'avenir, combinant les volets militaire et diplomatique, ainsi que de l'adoption de mesures de sécurité supplémentaires pour nos militaires sur place.

08.06 Sébastien Pirlot (PS): Een militaire interventie in Mali is nodig maar moet gepaard gaan met een politiek luik dat op ontwikkeling is gericht. Afrika moet één van onze prioriteiten blijven.

08.07 Georges Dallemagne (cdH): Ik zal alle inspanningen steunen die tot een stabilisatie van die regio kunnen bijdragen. In het algemeen zou ik niet willen dat onze bijdrage in Mali wordt teruggeschroefd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de gelekte documenten met gevoelige informatie" (nr. 6420)

09 Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fuite de documents contenant des informations sensibles" (n° 6420)

09.01 **Alain Top** (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op de site van Personeel en Organisatie verschenen verschillende gedetailleerde plannen van politie- en gerechtsgebouwen. Ook de plannen van het militaire hoofdkwartier in Evere en het NAVO-gebouw SHAPE waren online te vinden op de federale website voor overheidsopdrachten. Het militaire hoofdkwartier te Evere is de thuisbasis van onder andere de ADIV. Precieze locaties en plannen van de gebouwen van de ADIV zijn gevoelige informatie.

Beide gebouwen zijn geclassificeerd en de publicatie van de plannen ervan is volgens de wet een strafrechtelijke inbreuk. De wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen bepaalt immers in artikel 11: "De houder van een veiligheidsmachtiging die geclassificeerde informatie, documenten of gegevens, materieel, materialen of stoffen in de uitoefening van zijn functie op een niet-geëigende wijze aanwendt of laat aanwenden zoals bedoeld in artikel 4, zelfs al is dit het gevolg van nalatigheid, voor zover deze ernstig is, wordt gestraft..."

Daarnaast was op diezelfde site ook een plan te vinden — collega Buysrogge heeft er in zijn eerste vraag naar verwezen — waarop pijpleidingen van de NAVO te zien waren. Die pijplijnen staan in voor de bevoorrading van vliegbasissen, ook militaire basissen. Door de leidingen stroomt kerosine. Het Central European Pipeline System vervoert jaarlijks een miljoen kubieke meter brandstof door kilometerslange pijplijnen doorheen ons land.

Worden er *security checks* uitgevoerd bij het beheeren van dergelijke documenten? Dergelijke publicaties doen mij vragen stellen bij de beveiliging van enkele van de allergevoeligste gebouwen van het land. Meent u niet, gezien de huidige situatie en los van het juridisch aspect, dat er risico's worden genomen door die informatie zomaar te verspreiden? Waarom werden de websites na de eerste lekken niet onmiddellijk grondig gecontroleerd? Hoe komt dergelijke gevoelige informatie terecht op die websites? Werd er reeds eerder een onderzoek uitgevoerd? Wat waren eventueel de resultaten van dat onderzoek? Bent u ervan op de hoogte dat dergelijke publicaties strafrechtelijke gevolgen met zich kunnen meebrengen? Zijn er daarvoor al procedures opgestart? Hebt u, in navolging van het betreffend artikel, reeds juridische stappen gezet?

Ten slotte heb ik nog een heel specifieke vraag over de publicatie van plannen van de NAVO en van de pijplijnen.

Hebt u eventueel een reactie van de NAVO daarop gekregen?

Tot slot, uw collega, minister Jambon, liet een "niet-waterdichte" richtlijn opstellen voor de publicatie van overheidsopdrachten via e-

09.01 **Alain Top** (sp.a): Les plans détaillés de certains bâtiments de la police et de la Justice ont été publiés sur le site du SPF Personnel et Organisation. Les plans du quartier général militaire d'Evere, du bâtiment de l'OTAN hébergeant le SHAPE et des pipelines de l'OTAN ont également été disponibles en ligne. Ces plans sont des informations sensibles dont la publication constitue une infraction pénale.

Quelles garanties de sécurité s'appliquent à ces plans? Comment ces informations ont-elles abouti sur l'internet? Une enquête a-t-elle été ouverte à ce sujet? Des procédures pénales ont-elles déjà été entamées? A-t-on reçu une réaction de l'OTAN?

M. Jambon a rédigé à l'intention de la Régie des Bâtiments une directive sur la publication de marchés publics. Dans ce cadre, les documents devaient être accessibles sur une plateforme par le biais d'un lien électronique sécurisé. Quelles mesures le ministre de la Défense prendra-t-il en la matière?

Notification en Free Market, waarbij de documenten via een beveiligde elektronische link op het platform zouden verschijnen. Deze richtlijn is van toepassing bij de Regie der Gebouwen. Welke maatregelen zult u ter zake treffen?

09.02 Minister **Steven Vandeput**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Top, uw persoonlijke kwalificatie van de richtlijn van minister Jambon laat ik voor uw rekening. Ik zal daar geen uitspraak over doen.

Intern worden bij Defensie de documenten die online worden geplaatst, zorgvuldig en systematisch gecontroleerd, zodat geen gevoelige of geclassificeerde informatie voor het grote publiek beschikbaar wordt gesteld. Dat lijkt mij evident. Bij twijfel wordt aan de veiligheidsdienst van Defensie gevraagd een advies uit te brengen. Indien om bepaalde redenen, bijvoorbeeld bij overheidsopdrachten, gevoelige en/of geclassificeerde informatie ter kennis van firma's moet worden gebracht, worden specifieke maatregelen getroffen, bijvoorbeeld door na te gaan onder welke wetgeving, die voor klassieke sectoren of die voor defensie- en veiligheidsdiensten, het betrokken dossier dient te worden behandeld. Op basis van het advies van de veiligheidsdienst kan aan de inschrijvers een veiligheidsgraad als selectiecriterium worden opgelegd. Ook kan bijvoorbeeld een selectiefase op basis van een veiligheidsmachtiging worden toegepast vooraleer een bestek aan potentiële inschrijvers wordt bezorgd, indien het bestek geclassificeerde informatie zou bevatten. Een ander voorbeeld is het toepassen van veiligheidsprocedures op de inschrijver die werd behouden, indien de opdracht in een geclassificeerde zone wordt uitgevoerd.

Gezien de toepassing van de procedures worden geen documenten gepubliceerd die geclassificeerde informatie bevatten. Ik wil dan ook duidelijk stellen dat de gepubliceerde kwartierplannen waarvan op sensationele wijze sprake was in de pers, minder details bevatten dan de plannen die via een *open source*, zoals Google Maps, online beschikbaar zijn.

Naar aanleiding van de lekken of zogenaamde lekken vond dus wel degelijk een controle van de dossiers plaats op de website e-Procurement. Daarbij werden geen inbreuken op de militaire veiligheid vastgesteld.

Het resultaat van voormeld onderzoek bracht evenmin elementen inzake het compromitteren van de militaire veiligheid aan het licht. Er werden dus geen inbreuken op de wet van 11 december 1998 vastgesteld. Er werden dus ook geen juridische stappen ondernomen.

Ik heb op geen enkele wijze een reactie van de NAVO mogen ontvangen. Het beschikbaar stellen van documenten via een beveiligde elektronische link is een procedure die beschikbaar is voor alle aankoopdiensten die gebruikmaken van e-Notification en Free Market. Binnen Defensie is er een richtlijn beschikbaar die de procedure in detail herneemt.

09.03 **Alain Top** (sp.a): Mijnheer de minister, ik ben blij dat er procedures bestaan. U hebt over de plannen van de kwartieren van de NAVO gesproken, maar ik verneem, toevallig of niet, niets over uw oordeel en het advies dat ooit is uitgebracht over de NAVO-pijpleidingen. Daar hoor ik niets van. Ik kan u heel illustratief

09.02 **Steven Vandeput**, ministre: Le service de sécurité de la Défense est consulté en cas de doute sur la publication en ligne de documents. Des mesures spéciales sont également appliquées à la publication d'informations sensibles ou classifiées dans le cadre de marchés publics.

Aucun document contenant des informations classifiées n'est publié. Les plans évoqués contiennent moins de détails que les informations affichées par exemple dans l'application Google Maps.

Au terme d'une enquête, aucune infraction à la sécurité militaire n'a été constatée et la sécurité militaire n'a pas été compromise. Aucune action judiciaire ne sera dès lors intentée.

Je n'ai reçu aucune réaction de l'OTAN.

Les différents services d'achats de la Défense ont reçu une directive sur la procédure de mise à disposition de documents par l'entremise d'un lien électronique sécurisé.

09.03 **Alain Top** (sp.a): Je me réjouis que des procédures existent. Toutefois, le ministre n'a pas soufflé mot des projets de pipelines de l'OTAN. Il me paraît

meegeven dat in die beschrijving alle straten waar de pijpleiding passeert, met de markeringen die in de straten staan, worden opgegeven in een PowerPoint, tot in de details.

personnellement très étrange que cela ne soit pas considéré comme une information sensible.

In de huidige tijden, waarin altijd maar wordt gehamerd op de onveiligheid in onze hoofdstad en omgeving, vind ik het heel eigenaardig dat er een advies wordt uitgebracht alsof dat niet onder de veiligheidsvoorwaarden valt. Ik heb, net zoals de journalist, een andere mening over gevoelige informatie betreffende NAVO-pijpleidingen.

09.04 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, wij kunnen heel lang discussiëren over de vraag wat volgens u al dan niet geclassificeerd zou moeten zijn. Ik neem aan dat de NAVO en de mensen bevoegd voor de leidingen daarover goed hebben nagedacht en hebben bekeken hoe zij documentatie al dan niet moeten vrijgeven.

09.04 **Steven Vandeput**, ministre: Nous pouvons en débattre longtemps mais l'OTAN y a bien réfléchi. De plus, cette information doit également être donnée si une personne doit travailler sur un certain site.

Vanuit de sector waarin ik zelf in het verleden actief ben geweest, kan ik u ook melden dat men, mits een eenvoudige vraag, wettelijk verplicht is om die informatie te geven als iemand op een bepaalde site moet werken.

09.05 **Alain Top** (sp.a): Uiteraard is men wettelijk verplicht om die informatie te geven. Dat klopt. Men controleert dan echter wie u bent en op die manier vindt er een veiligheidscontrole plaats. Op het internet zijn alle opgesomde documenten vrij beschikbaar. Men moest zich daar tot nu toe niet voor aanmelden. De documenten zijn vrij beschikbaar en er bestaat geen controle op wie de documenten heeft opgevraagd. Dat is het grote verschil.

09.05 **Alain Top** (sp.a): Je n'en disconviens pas mais dans ce cas-là, contrairement à ce qu'il se passe sur l'internet, cela fait l'objet d'un contrôle.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Questions jointes de

- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la situation en Afghanistan" (n° 6541)
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le bombardement d'un hôpital de MSF à Kunduz" (n° 6790)
- M. Tim Vandenput au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la présence prolongée de l'armée belge en Afghanistan" (n° 6902)
- M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la prolongation de la mission en Afghanistan" (n° 7080)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la présence belge en Afghanistan" (n° 7125)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le bombardement d'un hôpital de MSF Belgique à Kunduz" (n° 7126)

10 Samengevoegde vragen van

- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toestand in Afghanistan" (nr. 6541)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het bombardement van een AZG-ziekenhuis in Kunduz" (nr. 6790)
- de heer Tim Vandenput aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verlengde aanwezigheid van het Belgische leger in Afghanistan" (nr. 6902)
- de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verlenging van de missie in Afghanistan" (nr. 7080)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische aanwezigheid in Afghanistan" (nr. 7125)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het

bombardement van een AZG-ziekenhuis in Kunduz" (nr. 7126)

10.01 Sébastien Pirlot (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, vous me permettez un peu d'actualiser oralement ma question car celle-ci a été déposée le 1er octobre 2015 et, depuis lors, la situation a évolué.

Dans un premier temps, l'armée afghane n'avait pas su conserver Kunduz. Celle-ci était tombée aux mains des talibans qui s'étaient emparés de la ville en quelques heures, débordant apparemment facilement les 5 000 à 7 000 soldats afghans présents, alors qu'ils étaient bien moins nombreux. Depuis lors, la ville a été reprise avec de terribles dégâts collatéraux, comme le bombardement d'un hôpital de MSF.

La situation sécuritaire en Afghanistan semble donc continuer d'être très inquiétante et il semblerait que les Afghans – qui ne peuvent plus compter sur le soutien terrestre des forces de l'OTAN – ont les plus grandes difficultés à maintenir la stabilité de la région face aux talibans.

J'aimerais dès lors, monsieur le ministre, vous poser les questions suivantes. Quel regard portez-vous sur la situation sécuritaire en Afghanistan? Quelle est, à l'heure actuelle, l'assistance encore apportée par l'OTAN aux forces afghanes dans ce contexte sécuritaire pour le moins vacillant? Enfin, qu'en est-il de la présence belge sur le terrain, tant au niveau des missions réalisées par nos militaires que des conséquences de cette situation sur leur sécurité? J'en veux encore pour preuve, puisque c'est annoncé dans la presse de ce matin, que quinze militaires ont été capturés par les talibans dont deux étrangers, à la suite d'un atterrissage d'urgence d'un hélicoptère.

10.02 Tim Vandenput (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, enkele jaren geleden waren er nog meer dan 150 000 buitenlandse militairen aanwezig in Afghanistan. Vandaag zijn er dat ongeveer tienduizend. Onze Belgische militairen hebben in oktober 2012 de beveiliging van de internationale luchthaven van Kabul overgedragen aan de Hongaren. Momenteel werken nog een twintigtal Belgen in de Afghaanse hoofdstad, alsook 54 in Mazar-i-Sharif.

Een Afghaans gezegde luidt: zorg dat je nooit tweemaal door dezelfde slang wordt gebeten. Ik sluit mij dan ook aan bij de bezorgdheid dat de investeringen die de Belgen en de hele internationale gemeenschap in het verleden hebben gedaan, niet verloren mogen gaan. Een herhaling van de verwoestende burgeroorlog in de jaren negentig, na de terugtrekking van de Sovjetunie, is echt niet wenselijk.

Mijnheer de minister, daarom heb ik de volgende vragen. Heeft er al overleg plaatsgevonden met onze bondgenoten, en in het bijzonder met Duitsland? Duitsland besliste recent nog om 130 militairen bijkomend naar Afghanistan te sturen, wat hun totaal op 980 brengt. Welke zijn de belangrijkste conclusies van het overleg? Indien dat overleg nog niet heeft plaatsgevonden, wanneer is het dan gepland en wat zal onze boodschap zijn?

10.01 Sébastien Pirlot (PS): Het Afghaanse leger werd in enkele uren tijd door de taliban uit Kunduz verjaagd. De stad werd inmiddels heroverd, met alle collateral damage van dien, zoals het bombardement van een AZG-ziekenhuis. De Afghanen moeten het tegenwoordig zonder NAVO-grondsteun stellen en hebben de grootste moeite om de situatie meester te blijven.

Wat voor steun verleent de NAVO nog aan het Afghaanse leger? Hoe zit het met de Belgische aanwezigheid ter plaatse?

10.02 Tim Vandenput (Open Vld): Près de 10 000 militaires étrangers sont encore présents en Afghanistan, à l'heure actuelle. Une vingtaine de Belges sont en faction dans la capitale afghane, contre 54 à Mazar-i-Sharif.

Il y a lieu de veiller à ce que les investissements du passé n'aient pas été réalisés en vain.

Une concertation a-t-elle déjà eu lieu avec nos alliés, en particulier l'Allemagne, qui envoie 130 militaires supplémentaires en Afghanistan? Quelles conclusions majeures peut-on tirer de cette concertation? Quelles missions de l'armée belge envisage-t-on de prolonger? Quelle sera l'incidence budgétaire d'une telle prolongation?

Mijn tweede vraag gaat specifiek over onze militairen. Welke taken en opdrachten overweegt men te verlengen in de tijd, uiteraard als dat aan de orde is? Is het mogelijk om een idee te geven van de budgettaire impact van een dergelijke, eventuele, beslissing?

10.03 Veli Yüksel (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in een radio-interview met de openbare omroep kondigde u recent aan dat u in samenspraak met Duitsland de terugtrekking van onze troepen uit Afghanistan zou heroverwegen. Dit najaar zou de operatie Resolute Support beginnen met de graduele terugtrekking van onze troepen uit Afghanistan. De VS zijn echter gestopt met de terugtrekking van hun troepen en daarop hebben zij aan de NAVO gevraagd om ook troepen van andere deelnemende landen op post te houden. Ondertussen is er ook een NAVO-document gelekt waarin de beslissing wordt bekendgemaakt dat de bondgenoten langer zouden blijven, en dat geldt dus ook voor België.

Mijnheer de minister, waarop is uw voornemen om een verlenging van onze aanwezigheid in Afghanistan te overwegen, gebaseerd? Hoe is de veiligheidssituatie in Afghanistan op dit moment? Is deze dermate veranderd dat een langer verblijf noodzakelijk en gerechtvaardigd is? Welke aanwezigheid overweegt u te behouden? Zal dat om een opleidingsopdracht, een beschermingsopdracht of een andere inzet gaan? Werd u door de Verenigde Staten rechtstreeks of onrechtstreeks hieromtrent aangesproken?

Zijn er al overlegmomenten met Duitsland en andere partners geweest? In het interview verwees u immers concreet naar Duitsland. Zo ja, wat zijn dan de resultaten ervan? Is het dossier op regeringsniveau besproken?

In bijkomende orde, als ik het document en de beslissing van de NAVO mag geloven, is de verlenging ook opgenomen in de planning Operaties 2016. Is dat zo?

10.04 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, il y a un peu plus d'un an, les derniers F-16 belges quittaient Kandahar et rentraient en Belgique. Depuis lors, la présence militaire belge a continué à se réduire et atteint désormais son plus bas niveau, en plus de dix ans de présence sur place. Nous sommes ainsi encore déployés à Kaboul (une dizaine d'hommes) et à Mazar-i-Sharif (une cinquantaine d'hommes).

Pouvez-vous me préciser ces effectifs? Quelles sont actuellement les missions des diverses forces belges déployées en Afghanistan? Qu'est-il prévu à court, moyen et long terme concernant notre déploiement sur place? Est-il toujours prévu de quitter totalement l'Afghanistan à la fin de 2016?

Le 16 octobre, lorsque les États-Unis venaient d'annoncer leur décision de repenser le retrait de leurs troupes, vous avez en effet déclaré que "si nous quittons trop tôt l'Afghanistan, avant que le pouvoir en place soit pleinement "en charge", ce serait une honte en regard des investissements que nous y avons consentis par le passé". Vous souhaitez donc "repenser la question", en lien avec nos partenaires (OTAN, États-Unis, Allemagne).

Sur quels éléments comptez-vous baser votre réévaluation et fonder

10.03 Veli Yüksel (CD&V): Le ministre a récemment annoncé qu'il réexaminerait en concertation avec l'Allemagne le retrait de nos troupes d'Afghanistan.

Sur quels critères votre intention d'envisager une prolongation de notre présence en Afghanistan se base-t-elle? Quelle présence envisagez-vous de maintenir? Les États-Unis vous ont-ils sollicité quant à ce dossier? Une concertation avec l'Allemagne et d'autres partenaires a-t-elle déjà eu lieu? A-t-il été question du dossier au sein du gouvernement? La prolongation a-t-elle également été reprise dans le planning Opérations 2016?

10.04 Georges Dallemagne (cdH): De militaire aanwezigheid van ons land in Afghanistan heeft haar laagste peil bereikt in tien jaar tijd. De Belgen zijn nog aanwezig in Kabul en Mazar-i-Sharif.

Over hoeveel manschappen gaat het precies? Welke opdrachten voeren de Belgische militairen er vandaag uit? Wat zijn de plannen op korte, middellange en lange termijn? Is het nog altijd de bedoeling dat de Belgische militairen eind 2016 Afghanistan definitief verlaten?

U hebt op 16 oktober te kennen gegeven dat het een schande zou zijn mochten de Belgen vertrekken vóór het huidige bewind de touwtjes opnieuw volledig in handen heeft, gelet op de

vosre décision? La Belgique pourrait-elle prolonger, modifier, intensifier sa mission et sa présence en Afghanistan? Selon quelles modalités, avec quels effectifs et sur la base de quels budgets? Quelles sont les nouvelles échéances que vous pourriez établir?

Dans ce contexte, quelle analyse faites-vous de la situation sur place, en particulier là où des troupes belges sont présentes aujourd'hui et là où elles l'ont été dans le passé? Mes collègues ont cité les événements de Kunduz, où nous avons été présents très longtemps. Quel bilan peut-on faire de notre mission en Afghanistan, après plus de dix ans?

Quelle est votre analyse de la dégradation très rapide de la situation après notre départ? Comment expliquez-vous que deux ans après le départ des forces belges de la région, Kunduz soit de nouveau le théâtre d'affrontements extrêmement violents?

J'ai une autre question relative au bombardement de l'hôpital de MSF. C'est la section belge de MSF qui opérait là-bas. Nous sommes particulièrement concernés par ce bombardement qui a tué au moins 22 personnes, des collaborateurs de MSF et patients de l'hôpital. Je ne reviendrai pas sur le fait que cet hôpital avait été clairement identifié aux forces présentes en Afghanistan. Tout porte à croire que l'aviation américaine agissait dans le cadre de *Resolute Support Mission*, c'est-à-dire la mission militaire de l'OTAN en Afghanistan sous mandat du Conseil de sécurité de l'ONU.

Monsieur le ministre, avez-vous eu des contacts avec votre homologue américain au sujet de cet événement tragique? Avez-vous demandé des explications à l'OTAN et à l'état-major américain à ce sujet? Quelles sont les informations qui vous ont été transmises?

Soutenez-vous la demande exprimée par MSF visant à mettre en place une enquête indépendante? En effet, nous savons que trois enquêtes sont en cours, mais on ne peut pas dire qu'elles soient totalement indépendantes puisqu'elles sont diligentées par des forces qui ont été impliquées d'une manière ou d'une autre dans ce bombardement. Or, il existe un mécanisme international permettant de mettre en place une enquête indépendante. Selon moi, MSF a raison de demander que ce mécanisme soit utilisé. Comme une association belge est ici concernée, j'estime que la Belgique devrait pleinement soutenir cette demande. Soutenez-vous cette demande?

investeringen die daarvoor in het verleden werden gedaan. Zou de Belgische aanwezigheid in Afghanistan kunnen worden verlengd of aangepast? Zo ja, volgens welke modaliteiten, met welke manschappen en welke budgetten? Wat zou in voorkomend geval het nieuwe tijdspad zijn?

Wat is uw analyse van de situatie op de plekken waar er Belgische militairen zijn of zijn geweest? Hoe evalueert u onze missie in Afghanistan na ruim tien jaar? Wat is uw analyse met betrekking tot de snelle verslechtering van de toestand ter plekke na het vertrek van onze manschappen? Hoe verklaart u dat het in Kunduz na ons vertrek uit de regio opnieuw tot hevige gevechten komt?

De Belgische afdeling van AZG was actief in het ziekenhuis dat, hoewel het duidelijk was gemarkeerd, werd gebombardeerd. Er kwamen daarbij 22 mensen om. De Amerikaanse luchtmacht zou gehandeld hebben in het kader van operatie Resolute Support Mission, onder VN-mandaat.

Hebt u contact gehad met uw Amerikaanse ambtgenoot over dat incident? Hebt u de NAVO en de Amerikaanse legerstaf om uitleg gevraagd? Wat was hun antwoord? Steunt u het verzoek van AZG, dat een onafhankelijk onderzoek eist, naast de drie onderzoeken door legers die bij het bombardement betrokken waren? Aangezien er een Belgische ngo getroffen werd, zou België dit terechte verzoek, dat op grond van een internationaal mechanisme kan worden ingewilligd, ten volle moeten steunen.

10.05 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, chers collègues, la plupart de vos questions seront traitées dans le cadre de la commission de suivi des opérations à l'étranger puisque certaines informations sont classifiées.

10.05 Minister **Steven Vandeput**: De meeste van uw vragen zullen worden behandeld door de commissie voor de Opvolging van de buitenlandse zendingen,

aangezien ze deels betrekking hebben op geclassificeerde informatie.

Wat onze aanwezigheid in Afghanistan betreft, wij zijn in permanent overleg met de NAVO en met de Duitse autoriteiten om onze deelname aan de operatie *Resolute Support* maximaal te synchroniseren en te coördineren. Elke verdere bijdrage aan *Resolute Support* en elke eventuele verlenging van de Belgische bijdrage aan het Duitse contingent, zal worden beslist in overleg met de partners en, mijnheer Yüksel, uiteraard in overleg met de regering.

De Belgische aanwezigheid in RSM zal afnemen in overeenstemming met het operationeel concept van RSM en zal worden gesynchroniseerd met Duitsland als noordelijke *framework nation*. Op 15 oktober 2015 heeft president Obama inderdaad aangekondigd om een troepenaantal van 9 800 te behouden tot einde 2016 in het dispositief van fase 1. In januari 2017 zijn de VS van plan om hun troepenaantal te herleiden tot 5 500. De beslissing van de president is niet het resultaat van de recente gebeurtenissen in Afghanistan, maar van maandenlange interne beraadslagingen. De VS vragen aan de geallieerden om hun inspanningen eveneens te verlengen tot eind 2016.

Duitsland geeft aan dat er bij hen een groeiende consensus is om in Afghanistan te blijven na 2016, voor zover de andere geallieerden waarmee Duitsland samenwerkt in het noorden, eveneens hun blijvende aanwezigheid of engagement ten overstaan van Duitsland zouden kunnen bevestigen. Een Duitse aankondiging hierover wordt verwacht in de loop van de maand december. Ik kan u echter vertellen dat eergisteren in Berlijn een vergadering van de deelnemende landen aan de TAAC-North heeft plaatsgevonden. Daar werd gesproken over een verlenging tot eind 2016, maar nog niet over een eventuele verlenging tot 2017.

Aanvankelijk was gepland dat België zijn troepen zou terugtrekken uit Mazar-i-Sharif tegen februari 2016 en uit Afghanistan tegen eind 2016. Het definitieve Belgische standpunt zal worden bepaald in overleg met de coalitiepartners.

La situation sécuritaire en Afghanistan et le bombardement de l'hôpital de Médecins Sans Frontières ont retenu et retiennent encore une attention particulière au sein de l'OTAN.

La concertation avec l'OTAN et le gouvernement allemand est permanente. Toute prolongation de notre participation sera décidée en concertation avec nos partenaires et le gouvernement.

La réduction de la participation belge à la mission *Resolute Support* interviendra conformément au concept opérationnel et sera synchronisée avec l'Allemagne.

Le président Obama entend maintenir une présence de 9 800 militaires jusqu'à la fin 2016. Les États-Unis souhaitent ramener leur effectif militaire à 5 500 unités en janvier 2017. Ils demandent aux alliés de poursuivre également leurs efforts jusqu'à la fin 2016.

En Allemagne, le consensus grandit autour du maintien de la présence en Afghanistan après 2016, pour autant que les autres partenaires avec lesquels l'Allemagne coopère dans le nord du pays confirment leur volonté d'en faire de même. Une communication du gouvernement allemand à ce sujet est attendue en décembre 2015. Avant-hier, lors de la réunion de Berlin, une prolongation de la mission jusqu'à la fin 2016 a été évoquée, mais rien n'a été dit sur une éventuelle prolongation jusqu'en 2017.

À l'origine, les troupes belges devaient se retirer de Mazar-i-Sharif d'ici à février 2016 et quitter l'Afghanistan d'ici à la fin 2016. L'attitude définitive de la Belgique sera arrêtée en concertation avec les partenaires de la coalition.

De NAVO schenkt bijzondere aandacht aan de veiligheidssituatie in Afghanistan en aan het bombardement op het ziekenhuis van AZG.

De algemene stelregels zijn uiteraard dat burgerslachtoffers en *collateral damage* zoveel mogelijk moeten worden vermeden.

Het gaat over de vraag waarvoor ik al dan niet verantwoordelijk ben. Indien Belgische militairen worden ingezet in eender welke operatie, dan maakt de doelaanduiding deel uit van een beslissingscyclus. In het coalitiehoofdkwartier bevindt zich dan een Belgische *red card holder*, een ervaren officier die eventueel met een legat, een *legal advisor*, kan worden versterkt. Hij heeft het recht om een operatie af te blazen indien niet aan alle opgelegde parameters wordt voldaan.

Aangezien er geen Belgische militairen betrokken waren bij de operaties rond Kunduz en het onderzoek nog aan de gang is, is het moeilijk te achterhalen wie de orders gaf of waarom het ziekenhuis werd aangevallen. Feit is dat mijn Amerikaanse ambtgenoot een week na het gebeuren tijdens een NAVO-vergadering zijn excuses heeft aangeboden en heeft aankondigd dat een gemengde onderzoekscommissie van Afghaanse militairen en coalitiemilitairen werd aangesteld om een onderzoek te doen naar de oorzaken van de luchtaanval op het ziekenhuis. België is bij dit onderzoek niet betrokken.

La Défense ne peut pas se prononcer sur la qualification juridique de cet incident particulier car elle ne dispose pas de toutes les données nécessaires pour effectuer cette analyse. Le droit coutumier international reconnaît que des unités médicales, civiles et militaires qui sont utilisées exclusivement pour un usage médical doivent être, en toute circonstance, épargnées et protégées. Je partage bien évidemment cette vision.

Enfin, la Défense belge ne connaît pas le nombre de victimes civiles depuis le début de *Resolute Support Mission*.

10.06 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. On croira peut-être que je suis un obsédé des "3D" mais je pense que Défense, Diplomatie et Développement doivent être toujours liés.

Je reviendrai sur cette vision particulièrement binaire que George Bush avait du monde. On voit bien que, plus de dix ans après les premières interventions américaines en Afghanistan, absolument rien n'est réglé au niveau de la complexité de la situation politique. Tout le monde sait très bien qu'il existe des tribus, elles-mêmes

Évidemment, nous considérons a priori qu'il faut éviter au maximum les dommages collatéraux et les victimes civiles.

Lorsque des militaires belges sont déployés lors d'une opération, un *red card holder* belge est affecté au quartier général de la coalition et un *legal adviser* peut éventuellement l'assister dans sa tâche. Il est habilité à annuler une opération si toutes les conditions imposées ne sont pas réunies.

Étant donné qu'aucun militaire belge n'était associé aux opérations à Kunduz et que l'enquête est encore en cours, il est difficile de savoir qui était aux commandes et pourquoi l'hôpital de MSF a été attaqué. Une semaine après cet incident majeur, mon homologue américain a présenté ses excuses au cours d'une réunion de l'OTAN. Une commission d'enquête mixte, composée de militaires afghans et de militaires de la coalition, enquêtera sur les causes du bombardement de l'hôpital de MSF. La Belgique n'est pas concernée par cette enquête.

Defensie kan geen uitspraken doen over de juridische kwalificatie van dat incident, omdat ze niet over alle nodige gegevens beschikt. Krachtens het internationaal gewoonterecht moeten medische eenheden worden gespaard en beschermd.

Defensie weet niet hoeveel burgerslachtoffers er gevallen zijn sinds de *Resolute Support Mission* van start ging.

10.06 Sébastien Pirlot (PS): Défensie, diplomatie en ontwikkeling kunnen niet los van elkaar worden gezien! Tien jaar na de eerste Amerikaanse tussenkomst in Afghanistan is er op politiek vlak nog steeds niets geregeld. De clans kiezen de zijde van of keren zich tegen de taliban naargelang hun belangen dat

divisées en clans, avec la présence de chefs locaux jouant des rôles informels et qui s'allient ou combattent les talibans en fonction de leurs intérêts du moment.

Je comprends tout à fait que vous ne puissiez pas avoir un avis officiel par rapport à ce qui s'est passé au niveau de MSF. C'est tout à fait normal car aucun militaire belge n'était impliqué dans l'opération. Je rejoins largement mon collègue, M. Dallemagne. Je ne crois pas que le Pentagone soit l'organisme le plus indépendant et le plus transparent du monde et, à titre personnel, je ne crois pas à une erreur de radioguidage ou à un énorme coup de vent qui aurait fait dévier la bombe.

10.07 Tim Vandemput (Open Vld): Ik ben blij met uw duidelijke antwoorden, mijnheer de minister. Ik ben blij dat u in permanent overleg staat met de NAVO in Duitsland en dat er afgelopen maandag overleg was. Ik veronderstel ook dat de specifieke taken het onderwerp zullen uitmaken van de eventueel genomen beslissing.

10.08 Veli Yüksel (CD&V): Ik heb twee zaken onthouden: ten eerste, de vergadering in Berlijn van vorige week waarin men een engagement vroeg tot eind 2016. Ten tweede, in uw antwoord zei u dat we van plan zijn om daar te blijven met de huidige mensen.

Gaan er in 2016 meer troepen naar Afghanistan, los van de beslissing over de periode na 2016?

U zegt dat u dat binnen de regering en met uw partners zal bekijken. Op 1 en 2 december 2015 is er een NAVO-vergadering van de ministers van Buitenlandse Zaken en misschien ook Defensie. Dit dossier zal daar op tafel liggen. Welk standpunt zal u of uw collega van Buitenlandse Zaken innemen op die belangrijke vergadering?

10.09 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, au sujet du prolongement éventuel de notre présence en Afghanistan, je souhaite qu'il y ait un vrai débat avant que vous vous engagiez. Notre présence en Afghanistan, sa forme, son intensité, cette question a été très débattue dans notre Parlement. Je souhaiterais qu'il y ait un débat approfondi sur le bilan et sur les raisons pour lesquelles nous prolongerions éventuellement nos actions en Afghanistan. Je ne souhaite pas que le gouvernement s'engage sans débat préalable au Parlement. C'est la coutume, c'est l'habitude pour la prolongation d'opérations.

Je souhaiterais que nous maintenions cette coutume. Cela peut avoir lieu avec le ministre des Affaires étrangères. Je trouve que c'est une question suffisamment sérieuse et importante pour qu'elle ne soit pas débattue seulement dans le huis clos du gouvernement ou dans le huis clos d'une commission des opérations militaires à l'étranger. Il faut que nous ayons un débat sérieux sur la finalité, les objectifs et l'ampleur de cet engagement.

En ce qui concerne le bombardement de l'hôpital de MSF à Kunduz, j'entends que les Américains vont publier leur rapport. Une récente dépêche Belga l'annonce. Ils font référence à une série d'erreurs humaines. Les informations qu'ils donnent sont assez effrayantes. Visiblement, un empilement d'erreurs a conduit à ce bombardement à l'aveugle, si nous comprenons bien les informations qui nous

verreisen.

Ik begrijp dat u geen officieel standpunt inneemt in verband met het bombardement op het AZG-ziekenhuis. Het Pentagon blinkt niet uit door transparantie, en persoonlijk hecht ik niet veel geloof aan een defect aan de bommenwerper of een windstoot die de bom van haar baan deed afwijken.

10.08 Veli Yüksel (CD&V): Des troupes supplémentaires seront-elles déployées en Afghanistan, indépendamment de la décision relative à la période ultérieure à 2016? Quelle position le ministre de la Défense ou le ministre des Affaires étrangères adopteront-ils lors de l'importante réunion de l'OTAN, les 1er et 2 décembre?

10.09 Georges Dallemagne (cdH): Er werd uitgebreid gedebatteerd over onze aanwezigheid in Afghanistan. Ik vraag een diepgravend debat over de balans van die missie en de argumenten voor een eventuele verlenging ervan.

Wat het bombardement op het ziekenhuis van AZG in Kunduz betreft, zullen de Amerikanen hun rapport publiceren. AZG is een internationale professionele en serieuze organisatie, die gemeld had er daar een ziekenhuis van AZG operationeel was. Iedereen wist dat het ziekenhuis zich daar bevond, en iedereen is het erover eens dat het geen enkele bedreiging vormde en dat er zich daar geen strijders ophielden.

België moet het verzoek om een onafhankelijk onderzoek steunen.

parviennent.

Monsieur le ministre, il s'agit d'une organisation internationale extrêmement professionnelle et sérieuse, qui avait clairement signalé son hôpital. Tout le monde connaissait la présence de cet hôpital et tout le monde convient aujourd'hui, malgré tout ce qui a été dit dans les premières heures suivant ce bombardement, qu'il ne représentait absolument aucune menace et qu'il n'y avait là aucun combattant.

Je souhaite que la Belgique appuie la demande d'une enquête indépendante. Je ne dis pas que les Américains vont mentir. Je pense qu'ils ne sont tout simplement pas à même de mener une enquête indépendante. On ne demande pas à l'auteur d'un bombardement, d'une erreur, d'un attentat ou d'une frappe d'enquêter lui-même sur la manière dont cela s'est passé et sur les raisons pour lesquelles il y a eu une erreur. On demande cela à un corps indépendant. Je pense que c'est la seule manière de faire toute la vérité et de tirer toutes les leçons de cet incident.

Je souhaiterais que la Belgique prenne cela au sérieux. Je rappelle qu'il s'agit d'une organisation basée en Belgique. Je crois que nous devrions pouvoir nous engager dans cet important dossier. Il s'agit de la pire attaque subie par MSF dans son histoire.

10.10 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Yüksel, het zal ervan afhangen wat de Duitsers juist vragen. U weet wat wij vandaag doen. Ik denk daarbij niet aan een versterking. Ik denk wel aan het principe samen uit samen thuis, met acht Europese landen die specifiek in het noorden actief zijn. Mijn principe is dus samen uit, samen thuis. Wij moeten nagaan wat wij kunnen bijdragen.

Ik heb, net zoals de Duitsers, evenwel aangekondigd dat wij voor de specifieke taken die wij vandaag verrichten, op dat niveau de nodige mensen kunnen leveren en dat we dat nog een jaar kunnen volhouden. Daarna zouden wij de betrokkenen echter graag voor andere zaken willen inzetten.

Indien wij blijven bijdragen, zal het misschien over een andere vorm van operaties gaan.

U weet dat wij vandaag voornamelijk actief zijn in de opsporing en training op het vlak van IED of *improvised explosive devices*. U weet ook dat wij ginds een aantal honden inzetten en dat wij bezig zijn met de decontaminatie van materieel van de partners ter plaatse dat wordt teruggestuurd.

Het gaat daarbij om specifieke eenheden, voornamelijk van de Genie en de Ontmijning.

Wanneer wij in de richting van Mali en andere landen kijken, zouden wij ook daar een dergelijke inzet overwegen. Op dat vlak zijn onze capaciteiten echter beperkt. Wij moeten er dan ook zuinig mee omgaan.

Het feit is evenwel dat ik zelf heb aangegeven dat ik elke vraag welwillend zal bestuderen. Ik ben er vrij zeker van dat mijn collega van Buitenlandse Zaken op 1 en 2 december 2015 dezelfde houding zal aannemen.

Men vraagt iemand die in de fout ging niet om zelf het verloop van de gebeurtenissen te onderzoeken. Een onafhankelijk onderzoek is de enige manier om de ware toedracht te achterhalen!

Bovendien is AZG in België gevestigd en betreft het de zwaarste aanval ooit tegen de organisatie.

10.10 **Steven Vandeput**, ministre: Tout dépendra de la demande précise que formulera l'Allemagne. Je ne pense pas à des renforts, mais j'estime qu'il faut être fidèle à ses engagements du début à la fin. Nous devons nous demander dans quelle mesure nous pouvons apporter notre contribution. Nous pourrions encore poursuivre pendant un an les missions spécifiques dont nous nous acquittons actuellement. Ultérieurement, nous voudrions affecter ce personnel à d'autres tâches. Si nous continuons à contribuer à cette opération, il s'agira peut-être d'une autre forme d'intervention. J'examinerai toute demande en ce sens avec bienveillance. Le ministre des Affaires étrangères adoptera la même attitude les 1 et 2 décembre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 Questions jointes de

- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le coût du déploiement des militaires dans les rues" (n° 6546)
- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le déploiement d'unités non combattantes pour des missions de surveillance" (n° 6654)
- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les militaires dans les rues" (n° 6684)
- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la surveillance statique de bâtiments" (n° 6977)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'impact de la mission des militaires dans les rues sur les capacités de déploiement à l'étranger de la Défense" (n° 7128)
- Mme Katrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les militaires supplémentaires déployés" (n° 7611)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le déploiement militaire en Belgique à la suite des attentats de Paris et de la menace d'attentat en Belgique" (n° 7631)

11 Samengevoegde vragen van

- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de kosten van de inzet van militairen op straat" (nr. 6546)
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het inzetten van niet-gevechtstroepen voor bewakingsopdrachten" (nr. 6654)
- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de militairen op straat" (nr. 6684)
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de statische bewaking van gebouwen" (nr. 6977)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de impact van de bewakingsopdracht van de militairen op straat op de inzetbaarheid van militairen in het buitenland" (nr. 7128)
- mevrouw Katrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de bijkomende militairen op straat" (nr. 7611)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de inzet van militairen in België naar aanleiding van de aanslagen in Parijs en de terreurdreiging in België" (nr. 7631)

11.01 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, comme il s'agit d'une question qui date du mois d'octobre, je me permettrai de l'actualiser.

En date du 18 mars dernier, je vous interrogeais au sujet des militaires dans les rues à la suite d'une décision du gouvernement de prolonger ce dispositif temporaire. Vous me répondiez alors, sur la question des coûts, que "le coût estimatif du déploiement des 210 militaires est de 1,14 million d'euros par mois. Cela n'aura aucune incidence sur le budget de la Défense".

Force est de constater qu'il n'en est rien à l'heure actuelle. En effet, alors que cette opération aurait coûté un peu moins de 10 millions d'euros du 17 janvier au 30 septembre (dont un peu moins de 9 millions d'euros à charge du SPF Intérieur de votre collègue Jan Jambon), nous apprenions à la rentrée parlementaire qu'aucune des factures adressées par la Défense à l'Intérieur pour payer ce déploiement n'avait été réglée.

11.01 Sébastien Pirlot (PS): Op mijn vraag van 18 maart antwoordde u dat de inzet van de 210 militairen op straat ongeveer 1,14 miljoen per maand gekost heeft en dat dit geen gevolgen zou hebben voor de Defensiebegroting. De operatie zou uiteindelijk bijna 10 miljoen euro hebben gekost voor de periode van 17 januari tot 30 september en Binnenlandse Zaken zou nog geen enkele factuur betaald hebben.

Hoe verloopt de terugbetaling door de FOD Binnenlandse Zaken aan uw departement? Werd er reeds een oplossing gevonden? Zo niet,

Dans ce contexte j'aimerais dès lors, monsieur le ministre, vous poser les questions suivantes. Qu'en est-il du remboursement par le SPF Intérieur de ces missions à votre département? Une solution a-t-elle été trouvée? Si pas, quelles sont les conséquences de ce non-remboursement et quelles en sont les raisons? Si le remboursement n'a pas été effectué, quand celui-ci doit-il avoir lieu?

Qu'en est-il maintenant, budgétairement, à la suite de l'annonce de près de 1000 militaires dans les rues? Des contacts seront-ils pris avec des partenaires sociaux pour trouver une solution par rapport à l'actuelle surcharge de travail? Je saluerai d'ailleurs la présence du syndicat militaire en cette salle et leur dévouement au sein de l'opération.

Enfin, le premier ministre a annoncé un budget exceptionnel de 400 millions d'euros pour la sécurité. Cette somme concerne-t-elle votre département? Si oui, à quelles fins? Quelles en sont les conséquences sur votre futur plan stratégique?

welke gevolgen heeft dat, en wat zijn de redenen daarvoor? Wanneer zal die terugbetaling plaatsvinden?

Wat is de huidige stand van zaken, nu er aangekondigd werd dat er nagenoeg 1.000 militairen op straat zullen patrouilleren? Werden de sociale partners gecontacteerd om een oplossing uit te werken voor de huidige extra werklust?

De eerste minister heeft aangekondigd dat er een uitzonderlijk budget van 400 miljoen wordt uitgetrokken voor veiligheidsmaatregelen. Heeft dit bedrag betrekking op uw departement? Zo ja, waaraan zal het geld worden besteed? Wat zijn de gevolgen voor uw toekomstige strategisch plan?

11.02 Alain Top (sp.a): Mevrouw de voorzitter, ik heb een vraag. Ik zie dat het om samengevoegde vragen gaat, waarbij twee vragen van mij vermeld staan.

De **voorzitter**: U kunt de twee vragen meteen na elkaar stellen.

11.03 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, het gaat effectief ook wel over iets anders. De vragen houden verband met de inzet van militairen op straat, maar ze hebben elk wel een ander onderwerp.

Volgens persberichten zou Defensie binnenkort – of is dat nu al zo – logistiek personeel en chauffeurs moeten inzetten om ambassades en andere potentiële doelwitten van terroristen te bewaken. De zware besparingen binnen Defensie zorgden ervoor dat het begin dit jaar niet altijd evident was om deze militairen in te zetten. Om het derde bataljon Para te voorzien van voldoende ballistische bescherming, wapens en munitie moest op verschillende plaatsen materieel en budget worden opgehaald. Daarnaast moesten militairen ook nog een schiettraining doorlopen met hun nieuwe pistool Five-seven van FN Herstal. Door het gebrek aan budget en munitie hadden de militairen nog niet eerder met deze pistolen kunnen trainen. Intussen zouden, als het persbericht correct is, ook logistiek personeel en chauffeurs worden ingezet, militairen die normaal gezien niet op de eerste rij staan bij conflicten of bij bewakingsopdrachten. Zij staan wel in voor de bevoorrading en het transport van gevechtstroepen en voor communicatiesystemen en administratie. De frontlijn is het terrein voor gevechtseenheden en de eenheden die voor gevechtssteun zorgen. Deze militairen hebben niet enkel een basisopleiding maar ook een bijkomende opleiding in het kader van bewakingsopdrachten gekregen.

Daarom volgende vragen. Hebt u hierover reeds overleg gehad met de vakbonden? Welke punten kwamen naar voren uit dit overleg?

11.03 Alain Top (sp.a): D'après la presse, la Défense devrait mobiliser d'ici peu du personnel logistique et des chauffeurs afin de protéger les ambassades et d'autres cibles potentielles de terroristes, et ce, malgré les restrictions budgétaires. En principe, ces effectifs ne sont en effet pas directement impliqués dans des conflits ou des missions de surveillance.

Le ministre s'est-il déjà concerté sur ce point avec les syndicats? Le déploiement des dix derniers mois n'a-t-il pas provoqué de déficits de personnel? Qu'en est-il de la formation du personnel logistique aux missions de surveillance? Comment les sélections se déroulent-elles? Un membre du personnel peut-il refuser de telles missions? Combien de membres du personnel supplémentaires seront-ils mobilisés? Dispose-t-on encore de matériel en suffisance

Hebt u gezien de gewijzigde omstandigheden nogmaals overleg daarover gepleegd? Waarom wordt deze beslissing nu genomen? De militairen staan eigenlijk al tien maanden op straat. Was er tijdens de eerste tien maanden dan geen personeelstekort? Was dat soms niet vooropgesteld? Welke soort opleiding moet het logistiek personeel volgen? Hoeveel uur duurt deze opleiding? Krijgen zij alleen een schiettraining met de Five-seven of volgen er nog bijkomende andere opleidingen?

Op welke manier wordt het personeel geselecteerd? Kunnen logistiek personeel en chauffeurs weigeren om deze opdracht aan te nemen? Hoeveel extra personeel wordt hiervoor ingezet?

Is er momenteel nog voldoende materiaal ter beschikking voor de bijkomende personeelsleden die bewakingsopdrachten zullen moeten uitvoeren? Zijn er nog voldoende wapens, munitie en beschermingskledij ter beschikking?

De militairen worden sinds begin januari op straat ingezet. Welke kosten bracht dit in totaal met zich mee voor Defensie, specifiek voor trainingen en materiaal? Ik weet dat de andere kosten aan het andere departement worden aangerekend.

Zo kom ik tot mijn tweede vraag. Op 20 oktober verscheen een artikel in *De Tijd* waarin minister Jambon zijn totale ommezwaai, zoals het in de pers werd omschreven, bij de politie voorstelde. Een van de voorstellen van de minister was om statische bewakingsopdrachten van gebouwen in de toekomst volledig over te laten aan Defensie. Volgens de minister zou de organisatie en de structuur van het leger voor dergelijke opdrachten efficiënter zijn.

De discussie rond het inzetten van militairen op straat kwam al eerder aan bod in deze commissie, onder meer op 25 februari 2015. Toen zei u het volgende: "Als de taak van statische bewaking op langere termijn moet worden uitgevoerd, dan zullen er een aantal zowel wettelijke als financiële vragen moeten worden opgelost. Wettelijk is het vandaag niet mogelijk, wij werken nu op basis van een protocol, zolang dat nodig is."

Artikel 43 van de wet op de geïntegreerde politie bepaalt dat een burgemeester de Krijgsmacht kan vorderen wanneer de middelen van de politiediensten onvoldoende zijn om de openbare orde te handhaven. Ik vind in deze wetgeving niets terug over het inzetten van het leger bij statische opdrachten.

Volgens een eerder antwoord zou de wet van 20 mei 1994 betreffende de perioden en de standen van de militairen van het reservekader alsook betreffende de aanwending en de paraatstelling van de Krijgsmacht, de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de programmwet van 2 augustus 2002, de inzet van militairen ondersteunen.

Ik vind in bovenstaande wetgeving geen duidelijke ondersteuning voor de inzet van militairen terug. Het protocolakkoord voorziet in een maandelijkse evaluatie. Worden reeds in wettelijke aanpassingen voorzien? Wat is uw mening over het voorstel van de minister over het inzetten van militairen voor statische bewaking?

pour mener à bien ces missions? Quel est le coût, pour la Défense, de la mobilisation supplémentaire de ses hommes depuis le mois de janvier?

Le ministre a formulé la surprenante proposition de confier dans le futur toutes les missions de surveillance statique de bâtiments à la Défense, ce qui serait plus efficace selon ses dires. Je ne trouve toutefois aucune disposition dans la législation existante qui permette un tel déploiement systématique de militaires. Prépare-t-on des adaptations législatives dans ce sens? Comment cette question serait-elle réglée en termes budgétaires? La Défense peut-elle libérer assez de moyens et de personnel, également pour les formations, dans l'optique de cette nouvelle mission?

Een dergelijke verschuiving van de opdracht brengt uiteraard een grote financiële verschuiving met zich mee. Hoe wordt dit geregeld?

Defensie kampt momenteel met een personeelstekort voor de statische bewakingsopdrachten. Eerdere berichten stelden dat Defensie logistiek personeel en chauffeurs zou inzetten voor deze opdrachten.

Zouden deze bewakingsopdrachten in de toekomst een permanente rol van Defensie worden, is er dan voldoende personeel voor? Zijn hiervoor voldoende middelen? Zijn er voldoende middelen en personeel voor de nodige opleidingen?

11.04 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, votre situation ne doit pas être facile et je compatis sincèrement. En effet, ce gouvernement ne cesse de devoir trouver des idées inédites pour combler les coupes budgétaires dramatiques imposées à plusieurs départements, dont le vôtre.

Alors que la Défense n'engagera cette année que 700 militaires – un nombre bien insuffisant pour faire face aux nombreux défis –, nous avons appris par la presse que vous comptiez recourir à des militaires habituellement affectés à des tâches logistiques pour assurer la surveillance des ambassades et autres cibles potentielles du terrorisme, faute de suffisamment de militaires issus d'unités combattantes.

Cette décision est interpellante car je suis convaincu qu'elle traduit le manque de moyens de votre département. Il semble être devenu impossible de remplir les missions qui vous sont dévolues par le gouvernement, ce qui risque à terme de toucher les conditions de travail et de sécurité des militaires, voire de la population.

Dès lors, monsieur le ministre, pouvez-vous m'expliquer concrètement votre projet de recourir à des militaires affectés à des tâches logistiques pour des missions de surveillance? Quel sera leur "profil"? Quel serait le calendrier d'une telle décision et avez-vous entendu les partenaires sociaux sur cette question?

Pourquoi étudiez-vous ce projet? Comment expliquez-vous cette situation de fait où trop peu de militaires ayant le profil adéquat sont disponibles pour assurer cette mission, alors que le nombre de militaires belges déployés à l'étranger n'a jamais été aussi faible que sous ce gouvernement? Une telle décision n'est-elle pas paradoxale avec la diminution du nombre d'engagements?

Quelle formation ces militaires recevront-ils dans ce cadre et quel sera leur statut?

11.05 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, je pense que tout le monde a accepté l'idée que des militaires se déploient, dans le cadre du niveau 4 de la menace. Cette mesure est de nature à rassurer la population vis-à-vis d'une menace définie comme sérieuse et imminente. Même si nous n'en savons pas encore beaucoup sur cette menace, il faut faire confiance à nos services de renseignement et nos services de sécurité sur cette définition.

11.04 Sébastien Pirlot (PS): Aangezien Defensie dit jaar slechts 700 militairen zal aanwerven, wil u – bij gebrek aan militairen uit gevechtseenheden – een beroep doen op militairen die doorgaans logistieke taken uitvoeren om ambassades en andere mogelijke doelwitten van aanslagen te bewaken. Het is kennelijk onmogelijk geworden om de opdrachten van Defensie uit te voeren en de militairen bevredigende arbeids- en veiligheidsomstandigheden te bieden.

Kunt u dat plan toelichten? Heeft u de sociale partners daarover gehoord? Waarom zijn er onvoldoende militairen met het gepaste profiel om die opdracht uit te voeren terwijl het aantal Belgische militairen in het buitenland nog nooit zo laag is geweest? Welke opleiding en statuut krijgen die militairen?

11.05 Georges Dallemagne (cdH): Nu de inlichtingendiensten, waarop we ons moeten verlaten, het dreigingsniveau op 4 hebben gebracht, is de aanwezigheid van militairen op straat geruststellend voor de bevolking.

Welke verzoeken krijgt u bij

J'aurais voulu en savoir plus sur les mécanismes qui se mettent en place lorsqu'il y a un niveau 4. Comment êtes-vous sollicité? Qui a défini le nombre de militaires qui vont être positionnés et les lieux qui vont être protégés? Quel est le nombre de militaires déployés? Quel est le nombre de véhicules blindés déployés? Pourquoi a-t-on jugé nécessaire de déployer des véhicules blindés dans Bruxelles? Quelle est leur fonction particulière? Quelle est la coordination entre ces forces et les services de police? Quelles sont les règles assignées aux militaires en cas d'attaque? Puisque la menace perdure, quelles sont les règles d'engagement en cas d'attaque? Quels budgets seront-ils affectés aux moyens déployés par la Défense?

Je pose ces questions parce que le patron de la composante Terre, le général Jean-Paul De Coninck, avait indiqué, le 27 octobre 2015, avant les attentats de Paris et les menaces à Bruxelles, qu'il pouvait tenir pour l'instant pour autant que le déploiement à l'étranger reste faible, mais qu'on atteignait les limites du système. À travers les coupes budgétaires extrêmement sombres et un budget de la Défense complètement délabré, on est en train de payer le peu de ressources qu'accorde ce gouvernement à votre département. Je comprends que le déploiement des militaires ici ne permettra pas non plus un déploiement de militaires sur des terrains d'opérations et de contribuer à la solidarité en matière de sécurité internationale, à laquelle la Belgique a pourtant coutume de contribuer.

J'aimerais savoir quelles initiatives vous prendrez immédiatement pour pallier ces graves problèmes que connaît votre département depuis longtemps, mais particulièrement sous ce gouvernement, en matière de ressources. Sur les 400 millions, quelle part sera-t-elle attribuée à votre département?

11.06 Kattrin Jadin (MR): Madame la présidente, je souhaiterais d'emblée faire une petite remarque à ceux qui noircissent la situation de la Défense. On est bien d'accord que, depuis dix à quinze ans, lorsqu'il y a eu des coupes budgétaires, c'est toujours dans la Défense que l'on est venu saquer en premier lieu.

Monsieur le ministre, on a eu souvent l'occasion d'en discuter; je reste, fermement à vos côtés, une fervente défenderesse pour donner à la Défense tous les moyens nécessaires pour remplir ses devoirs qui, on le sait, avec les nouveaux événements, sont en train de changer et devront peut-être être revus, adaptés.

Monsieur le ministre, quel est le coût des déploiements supplémentaires effectués pour l'année courante mais aussi pour ceux qui sont encore en cours? Comment les missions prioritaires de l'armée pourront-elles éventuellement être ajustées et avec quels moyens?

De **voorzitter**: Mijnheer Dallemagne, u bent wat beginnen freewheelen en nu ben ik niet heel zeker of u alle vragen hebt gesteld die u wilde stellen.

11.07 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, il importe d'avoir un débat et je répondrai tout à l'heure à Mme Jadin pour ne

dreigingsniveau 4? Wie bepaalt hoeveel militairen er worden ingezet en welke plaatsen er beschermd moeten worden? Hoeveel militairen en pantervoertuigen worden er ingezet? Hoe verantwoordt u de inzet van pantservoertuigen in Brussel? Waartoe dienen ze precies? Hoe wordt de coördinatie tussen leger en politie verzekerd? Wat zijn de *rules of engagement* in geval van een aanval? Welk budget wordt er uitgetrokken voor de inzet van middelen door Defensie?

Generaal Jean-Paul De Coninck heeft op 27 oktober 2015 verklaard dat het leger de opdracht aan kan zolang de buitenlandse opdrachten beperkt blijven, maar dat de grenzen van het systeem bereikt worden. We betalen nu de rekening voor het gebrek aan investeringen in uw departement.

Welke initiatieven zult u nemen om het nijpende tekort bij uw departement op te lossen? Welk deel van het vooropgestelde bedrag van 400 miljoen euro zal er naar uw departement vloeien?

11.06 Kattrin Jadin (MR): Wanneer er moest besnoeid worden is Defensie de jongste tien à vijftien jaar daarvan steeds het eerste slachtoffer geworden. Ik blijf ervan overtuigd dat men Defensie de nodige middelen moet geven om zijn taken te vervullen, die wellicht zullen moeten worden aangepast aan de nieuwe omstandigheden.

Hoeveel kost de extra inzet van militairen voor dit jaar? Hoe kunnen de prioritaire taken van het leger worden bijgestuurd en met welke middelen?

11.07 Georges Dallemagne (cdH): Ik zal mevrouw Jadin straks

pas prolonger ce dernier. Et laisser le ministre nous répondre.

Monsieur le ministre, les miliaires patrouillent et ne sont plus dans des positions statiques. Quelles sont les instructions qui leur sont données? Dans quel périmètre?

11.08 Minister **Steven Vandeput**: Mevrouw de voorzitter, collega's, wat het overleg met de vakbonden betreft, verwijst ik in eerste instantie naar mijn antwoord gegeven op 25 februari 2015. Ik heb toen gezegd dat het overleg hierover met de vakbonden in de eerste plaats door de staf zelf dient te gebeuren, wat de CHOD ook heeft gedaan voorbij zondagvoormiddag tijdens een overleg met de bonden, waarover zij heel tevreden waren. Eén bond bewijst vandaag, en gisteren in *Le Soir*, waarom ze nog altijd niet meer te zeggen hebben over het moment waarop men in operatie gaat.

Er werden vragen gesteld over het aantal, wat, waar, wie en de *rules of engagement*.

Je me réfère aux réponses que j'ai déjà données en commission.

Je ne crois pas et je persiste à dire qu'il n'est pas opportun de rendre publiques les *rules of engagement*. Que peuvent-ils faire? Combien sont-ils? Je peux vous rassurer: chaque militaire présent dans la rue est bien formé, bien entraîné, bien équipé. Il sait ce qu'il peut faire ou non et il peut faire tout ce qui est nécessaire pour exécuter son boulot correctement. À ce sujet, je veux être très clair!

Ik ga in op de mogelijkheid die wordt bekeken om eventueel mensen uit de logistieke keten in te zetten. Collega's, u weet dat elke militair, zolang hij militair is, door zijn vorming en zijn statuut klaar is om te worden ontplooid in een operatietheater. Indien nodig ontvangt hij, waar nodig, bijkomende trainingen. Die kunnen gaan over het schieten met een pistool, schieten met een FNC of elk ander wapen, over de *rules of engagement*, over proportionaliteit bij de inzet en dergelijke meer. Zij zijn getraind zoals het moet.

Il n'est pas prévu d'engager du personnel logistique en appui de la police pour les tâches de surveillance en 2015. Lorsque le général De Coninck dit que ce sera un problème, c'est en rapport avec ses prévisions de formation et d'entraînement au niveau du déploiement militaire à l'extérieur du pays.

Men zal de agenda misschien hier en daar moeten wijzigen om alle trainingen te kunnen doen zoals ze gepland zijn.

Cependant, il est exact que l'état-major est en train d'élaborer une étude en vue d'examiner les modalités d'engagement de ce type de personnel pour 2016, si nécessaire, mais aucune décision n'a encore

antwoorden.

Mijnheer de minister, welke instructies werden er aan de patrouillerende militairen gegeven?

11.08 **Steven Vandeput**, ministre: La concertation doit tout d'abord avoir lieu entre les syndicats et le personnel mêmes. Dimanche dernier, le Chef de la Défense (*Chief of Defence* ou CHOD) a en outre eu un entretien constructif avec les syndicats, qui se sont enquis des conditions précises des opérations et des règles d'engagement des militaires.

De *rules of engagement* mogen niet openbaar worden gemaakt. Iedere militair op straat is goed opgeleid en goed toegerust. Hij weet wat mag en niet mag en hij mag alles doen wat nodig is om zijn opdracht op een correcte manier uit te voeren.

En ce qui concerne le déploiement de militaires issus de la chaîne logistique, de par sa formation et son statut, tout militaire peut être déployé sur un terrain d'opération. Des formations additionnelles sur le maniement des armes, les règles d'engagement, la proportionnalité, etc. sont dispensées le cas échéant.

Er bestaan geen plannen om logistiek personeel in te zetten om de politie bij te staan bij bewakingsopdrachten in 2015. Volgens generaal De Coninck is dat een probleem, omdat er trainingen gepland zijn als voorbereiding op een militair optreden in het buitenland.

Il sera peut-être nécessaire d'adapter le calendrier pour que toutes les formations prévues puissent être dispensées.

Het klopt wel dat de generale staf nagaat volgens welke modaliteiten dat soort personeel zou kunnen

été prise.

L'éventuel recrutement de logisticiens viserait à constituer une réserve supplémentaire de personnes dévolues à de telles opérations, à l'instar de ce qui est entrepris dans des pays tels que la France. Cet apport permettrait d'augmenter notre flexibilité et notre réactivité, mais aussi de maintenir les activités d'entraînement planifiées pour les unités de combat et de conserver de la sorte leur niveau d'opérationnalité pour les interventions extérieures.

Elke militair geschikt voor operaties, die de nodige vormingen en trainingen heeft gehad, is dus inzetbaar in de operatie-Homeland.

Le nombre de militaires engagés en appui de la police intégrée est fixé par le Conseil des ministres et sera adapté si nécessaire. Ainsi, depuis la semaine dernière, ce nombre a été augmenté.

Exacte cijfers hieromtrent worden om veiligheidsredenen niet meegedeeld, net zo min als de plaats waar zij worden ingezet.

De detachementen die actueel zijn ingezet, beschikken over alle middelen om zich voor te bereiden en hun opdracht uit te voeren, zonder hun eigen veiligheid en die van de bevolking rond hen in het gedrang te brengen. Dit is ook een specifieke opdracht die ik aan de staf heb gegeven: niemand wordt ingezet, tenzij hij is uitgerust voor zijn taak.

De juridische basis voor deze inzet blijft dezelfde, zoals eerder gezegd. Ik verwijs u ter zake naar mijn antwoorden gegeven in de commissie van 25 februari 2015. U vindt deze terug in document nr. 54 COM 096, op de bladzijden 6 tot 9. Ik verwijs ook naar de commissievergadering van 18 maart 2015, COM 119, en naar bulletin nr. 54 0028, op de bladzijden 258 en 259. Er is dus al heel wat discussie, verslag en vertaling aan deze vragen voorafgegaan. Er is geen wijziging aan de inzet.

De steun van Defensie aan de geïntegreerde politie is een tijdelijke maatregel, zoals eerder aangehaald. De Ministerraad heeft, op basis van het advies van het Strategisch Comité en het Coördinatiecomité voor inlichting en veiligheid, meermaals beslist om de inzet van militairen op het terrein te verlengen. Aangezien, naar aanleiding van de tragische gebeurtenissen in Parijs, ook het algemene dreigingsniveau voor België naar 3 en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest naar 4 werd gebracht, blijft Defensie beschikbaar zolang de situatie dit vereist.

worden ingezet, maar er werd nog geen beslissing genomen. Het logistieke personeel zou in zo een scenario worden ondergebracht in een bijkomende reserve met personeel dat in het kader van dergelijke operaties kan worden ingezet. Op die manier zouden we soepeler en sneller kunnen reageren en zouden de geplande trainingen van de gevechtseenheden kunnen doorgaan, zodat de operationaliteit van die eenheden op peil blijft.

Tout militaire opérationnel ayant suivi la formation nécessaire entre donc en ligne de compte pour l'opération Homeland.

Het aantal militairen dat ter ondersteuning van de geïntegreerde politie wordt ingezet wordt door de ministerraad vastgesteld en zal indien nodig worden aangepast. Sinds vorige week werd dat aantal opgetrokken.

Il m'est impossible de fournir des données ou des chiffres exacts pour des raisons de sécurité.

Aucun militaire ne peut-être affecté à moins d'avoir été préparé de manière adéquate à sa mission, de sorte à l'exécuter en toute sécurité pour lui-même et pour la population.

Toutes les informations relatives à la base juridique de ce déploiement, dont la nature n'a pas changé, se trouvent dans le document n°54COM096, (pages 6 à 9) et dans le rapport de commission du 18 mars 2015 (pages 258 et 259). Le soutien de la Défense à la police intégrée est une mesure temporaire qui a déjà été prolongée à plusieurs reprises par le Conseil des ministres. Au vu du relèvement général du niveau de la menace, la Défense restera disponible aussi longtemps que cela s'avérera nécessaire. Les modalités légales et financières sont toujours en catégorie 2.

Op dit ogenblik gelden de wettelijke en financiële modaliteiten nog steeds zoals eerder bepaald en uitgelegd. Met andere woorden, zij bevinden zich in categorie 2.

Ces aspects financiers sont repris dans l'article 4 du protocole d'accord relatif à l'appui de la Défense au service de la police intégrée. Les dépenses sont imputées sur des crédits variables qui sont alimentés par les recettes découlant des factures adressées à la police fédérale.

Dat is ook duidelijk. De basis voor de inzet is het protocol dat getekend en goedgekeurd werd door de Ministerraad, het commando ligt daar bij de geïntegreerde politie.

Au niveau financier, je peux être plus concret. Pour la période allant du 17 janvier au 20 décembre 2015, le coût de déploiement des militaires dans les rues est estimé à un montant total de 17 955 000 euros, dont 15 452 000 euros à charge de la police fédérale, le reste à charge de la Défense.

Les trois factures pour la période du 17 janvier jusqu'au 31 août de cette année ont été payées – monsieur Pirlot, c'est une réponse à votre question du 1er septembre. Le 10 octobre 2015, une nouvelle facture couvrant la période du 1er septembre au 31 octobre pour un montant de 1 902 875 euros a été transmise à la police fédérale.

Pour des raisons de sécurité, il est impossible de dévoiler le dispositif de sécurité mis en place à la suite de l'augmentation du niveau de la menace. Je ne peux donc spécifier ni le nombre, ni les missions ou les endroits de déploiement.

Les règles d'engagement n'ont pas été adaptées. La coordination avec les polices aussi bien fédérale que locales se fait par différents processus. Au niveau opérationnel, il y a un lien direct entre le centre des opérations de la Défense et la permanence opérationnelle de la Direction des opérations de police administrative. Au niveau tactique, des officiers de liaison ont été déployés auprès des polices fédérale et locales.

Enfin, la communication entre les services de sécurité (ACOS-IS, Sûreté de l'État et OCAM) se déroule comme d'habitude mais à un rythme beaucoup plus soutenu.

En guise de réponse aux questions complémentaires, je peux vous dire qu'au niveau des armes et des munitions, il n'y a aucun problème. Quant aux gilets pare-balles pour lesquels un problème aurait pu se poser, nous avons déjà trouvé une solution.

De financiële aspecten hiervan zijn opgenomen in het protocolakkoord betreffende het ondersteunen van de geïntegreerde politie door Defensie. De uitgaven worden aangerekend op variabele kredieten, die worden gespijsd door de ontvangsten uit facturen aan de federale politie.

La base du déploiement est le protocole ratifié et adopté par le Conseil des ministres. Le commando dépend de la police intégrée.

Voor de periode van 17 januari tot 20 december 2015 worden de kosten van de inzet van de militairen op straat geraamd op 18 miljoen, waarvan 15 miljoen ten laste komt van de federale politie en de rest ten laste van Defensie.

De drie facturen voor de periode van 17 januari tot 31 augustus werden betaald. Op 10 oktober werd een factuur van 1,9 miljoen voor de periode van 1 september tot 31 oktober bij de federale politie ingediend.

Uit veiligheidsoverwegingen kan ik niet nader ingaan op de maatregelen die werden genomen ingevolge de verhoging van het dreigingsniveau.

De *rules of engagement* werden niet aangepast. De coördinatie met de federale en de lokale politie gebeurt op verschillende manieren. Er is direct contact tussen het operatiecentrum van Defensie en de operationele 24-uursdienst van de Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie. Er werden verbindingsofficieren ingezet. De communicatie tussen de veiligheidsdiensten werd geïntensiveerd.

Qua wapens en munitie is er geen

Mijnheer Top, er verschijnen zaken in de pers die betrekking hebben tot het eventuele plan van de heer Jambon, maar die zaken zijn op dat vlak prematuur. Zoals altijd schrijft, verwacht en denkt men bij de pers dikwijls dingen die niet altijd helemaal stroken met de echte vooruitzichten. Feit is dat er inderdaad wordt gedacht aan een manier om het voor de politie draaglijker te maken statische opdrachten uit te voeren en aan andere oplossingen waarvoor voorheen officieren van politie werden ingezet. Dat wil niet zeggen dat Defensie dat permanent zal moeten doen. Volgens het protocol kan vanaf niveau 3 een beroep gedaan worden op Defensie.

Mijnheer Dallemagne, er wordt in de media en door bonden gesproken over patrouilles, maar u zegt dat dit geen statische opdracht is. *What's in a name?* Feit is dat wij op een aantal plaatsen overgegaan zijn van stilstaan voor een bepaald gebouw naar clusters van ruimtes die bewaakt worden. Ik geef u het voorbeeld van de ambtswoning van de eerste minister, de Lambermont, en de Amerikaanse ambassade: dat is een cluster die door dezelfde mensen wordt bewaakt en het kan wel eens gebeuren dat die mensen wisselen van plaats.

Is dat een patrouille? Neen, volgens mij is dat geen patrouille, in die zin dat een patrouille rondgaat en de identiteit controleert, hetgeen onze militairen niet doen. Onze militairen hebben geen direct contact met mensen. Het kan echter wel gebeuren dat men militairen tegenkomt die wandelen in plaats van stil te staan, dat bevestig ik.

11.09 Sébastien Pirlot (PS): Madame la présidente, je remercie le ministre d'avoir répondu à des questions que je n'avais pas posées. Par contre, il y a une question que j'ai posée, à laquelle il n'a pas répondu: quid des 400 millions? Une partie sera-t-elle dévolue à votre département?

11.10 Steven Vandeput, ministre: Ce sujet doit faire l'objet d'une discussion.

11.11 Sébastien Pirlot (PS): C'est bien ce que je pensais!

Pour répondre à Mme Jadin, j'ai bien compris que sa question était une possibilité de justifier la politique du gouvernement. Je rappellerai quand même que le montant des coupes sombres annoncées s'élève à 2 milliards d'euros. Ceci n'a jamais été le cas auparavant. Je rappellerai aussi que le prédécesseur de M. Vandeput était M. De Crem, qui fait toujours partie de l'actuel gouvernement.

Je pense que les mesures d'urgence, à situation exceptionnelle, sont nécessaires. Mais il faut aussi des réformes structurelles sur le long terme. Cela passera obligatoirement par un effort budgétaire. Le problème se pose au niveau du budget de la Défense.

11.12 Steven Vandeput, ministre: Plaidez-vous pour une

enkel probleem. Voor de kogelvrije vesten hebben we een oplossing gevonden.

Les informations publiées par la presse sur un éventuel plan du ministre M. Jambon sont prématurées. Il est vrai que l'on réfléchit à un dispositif de soutien de la police pour l'exécution de missions statiques, mais cela ne signifie pas pour autant que la Défense devra assurer ce soutien en permanence.

M. Dallemagne considère que les patrouilles ne constituent pas des missions statiques, mais il s'agit en réalité d'une question de terminologie. Il arrive que des personnes soient amenées à échanger leur place dans le cadre de la surveillance d'un groupe de bâtiments. Ces déplacements ne sont pas assimilables à des patrouilles. Patrouiller implique concrètement que l'on circule et que l'on procède à des contrôles d'identité.

11.09 Sébastien Pirlot (PS): Hoe zit het met het bedrag van 400 miljoen? Zal er een gedeelte van dat geld naar uw departement vloeien?

11.10 Minister Steven Vandeput: Dat moet worden besproken.

11.11 Sébastien Pirlot (PS): Mevrouw Jadin wou met haar vraag het beleid van de regering rechtvaardigen. De aangekondigde bezuiniging bedraagt twee miljard. En de voorganger van de heer Vandeput op Defensie was de heer De Crem, die nog steeds lid is van de regering.

In uitzonderlijke situaties dringen noodmaatregelen zich op. Er is echter ook een structurele hervorming nodig. Het probleem is de begroting van Defensie.

11.12 Minister Steven Vandeput:

augmentation du budget des militaires? J'aimerais vous entendre.

Pleit u voor een groter budget voor de militairen?

11.13 Sébastien Pirlot (PS): Je vous renvoie à une réponse que j'ai faite au cours de cette commission, il y a quelques mois!

11.13 Sébastien Pirlot (PS): Gaat u maar na wat ik enkele maanden geleden in deze commissie gezegd heb!

11.14 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, u geeft een antwoord op een vraag die wij misschien straks zullen stellen. Wij gaan hier vandaag niet pleiten voor een verhoging van het budget. Het is een bedenking, aanvullend op wat de heer Pirlot heeft gezegd. In de huidige legislatuur gaat het budget nog naar beneden. Tegen 2019 heeft men misschien bijna niets meer over om op te bouwen. Misschien zijn de fundamenteën dan niet meer in staat om een nieuwe en efficiënte defensie op te bouwen.

11.14 Alain Top (sp.a): Nous ne plaçons pas nécessairement pour une augmentation du budget de la Défense. Cependant, nous attirons l'attention sur la diminution du budget durant cette législature et sur le fait que cette diminution peut être préjudiciable à la mise en place d'une Défense renouvelée et efficace. À propos de la mobilisation, le ministre de l'Intérieur doit être impliqué dans la discussion. J'espère, au même titre que vous, que la situation se normalisera rapidement.

De discussie over de inzet van militairen dan wel politie in de toekomst moet eerder met de minister van Binnenlandse Zaken worden gevoerd. Ik neem zijn verklaringen wel als waarheid aan. Ik neem aan dat hij dit als een voorstel zal formuleren.

Ik ben tevreden met het antwoord dat elke militair goed opgeleid en uitgerust is. Dat is een geruststelling, want dat was een van de grote zorgen. Ook met de besparingen en de grote inzet van de afgelopen tien maanden, en zeker van de laatste week, kan dit vandaag nog altijd worden verzekerd.

Ik hoop samen met u dat de situatie opnieuw kan stabiliseren, dat wij niet meer zoveel militairen op straat moeten plaatsen en dat deze zaak kan worden opgelost.

11.15 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, je tiens à vous remercier d'avoir répondu à ma collègue, Mme Jadin, qui a voulu soutenir le gouvernement.

11.15 Georges Dallemagne (cdH): Nooit eerder werd er zo gesnoeid in de defensiebegroting: het vereffeningsbudget 2015 daalt met niet minder dan 121 miljoen. In de huidige context is dat onverantwoord en de generale staf en de vakbonden hebben daar dan ook op gewezen. Hoewel u een belangrijke minister bent met een regale functie, slaagt u er nooit in te krijgen wat u vraagt en de gemeenschap betaalt daarvan het gelag.

Cela dit, la réalité est ce qu'elle est. Les chiffres sont sévères. Il n'y a jamais eu de coupe aussi brutale et sombre dans le budget de la Défense. Cette situation est sans précédent. Nous disposons des derniers chiffres du gouvernement. Malgré les ajustements budgétaires, les budgets de liquidation 2015 subiront une diminution de 121 millions d'euros, à savoir une diminution de 5 %. Cela est totalement irresponsable au regard du contexte actuel. Comme vous, l'état-major et les syndicats l'ont aussi fait savoir. Mais le problème réside dans le fait que vous n'obtenez jamais ce que vous réclamez, ce que je ne comprends pas. Vous êtes pourtant un des ministres importants de ce gouvernement. Vous occupez une fonction régaliennne et pourtant vous n'obtenez jamais ce que vous demandez. Je ne sais pas comment vous vous y prenez, mais cela commence à être extrêmement préoccupant. En effet, nous sommes en train d'en payer les conséquences en termes de capacité de solidarité internationale et de protection nationale.

Ik ben het ermee eens dat informatie niet te grabbel moet worden gegooid, maar het verbaast me dat u het totale aantal militairen niet wilt meedelen, terwijl dat in alle andere landen wel gebeurt. Die informatie is trouwens ten dele bekend, aangezien er sprake is van 500 extra militairen. Anderzijds heeft het geen zin over 'versterking' te spreken, wanneer

Cela dit, je suis tout à fait d'accord avec vous lorsque vous dites que des informations ne doivent pas être divulguées. En revanche, j'ai été un peu surpris d'entendre que l'on ne pouvait pas connaître le nombre total de militaires. Tous les pays publient le chiffre y afférent. C'est notamment le cas de la France. C'est la première fois dans l'histoire

de la Belgique que, dans le cadre d'une opération militaire, le nombre de militaires n'est pas communiqué au grand public. Ce ne sont pourtant pas des agents secrets. On les voit. On pourrait s'amuser à les compter dans les rues. Je ne comprends pas très bien pourquoi l'information est, dans ce cas, considérée comme classifiée. Selon moi, il serait préférable d'annoncer le chiffre. Ce dernier est, d'ailleurs, partiellement annoncé puisqu'il est question d'un renfort de 500 personnes. Parler de renfort n'a pas de sens, si on ne connaît pas le chiffre de départ. Ou on ne donne aucun chiffre à aucun moment – ce que je ne comprends d'ailleurs pas – ou on communique tous les chiffres. Habituellement, le nombre de militaires déployés dans nos rues a toujours été communiqué, ce quelle que soit l'opération militaire. Il serait, selon moi, important de revoir la question. On ne nuit à personne en donnant cette information.

11.16 Kattrin Jadin (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Nous pouvons réfléchir à l'opportunité d'expliquer clairement le déploiement de nos militaires. C'est une explication qui tient la route, j'en prends bonne note.

En ce qui concerne le budget, j'entends que les coûts sont répartis entre les différents départements concernés par toutes ces mesures de sécurité complémentaires. Je suis toujours agréablement surprise de l'amour que certains découvrent pour l'armée, certainement depuis les bancs de l'opposition. J'ai pu m'en rendre compte dans ma région, là où il est vraiment question de maintenir des bataillons très efficaces et qui sont impliqués dans les différentes mesures de sécurité. Monsieur le ministre, je le regrette et je suis à vos côtés pour revoir les moyens financiers qui vous permettraient de répondre à certaines obligations internationales mais aussi pour arriver à assumer toutes les nouvelles tâches demandées, et qui seront encore demandées à l'avenir. Malheureusement, les premières analyses le démontrent, on n'est pas sorti de cette menace plus précise dans notre pays, menace que nous connaissons depuis un an et demi.

Je crains que nous ayons encore à discuter des mesures de sécurité adéquates à l'avenir.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het werkbezoek van de minister aan Noord-Afrika" (nr. 6560)

12 Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la visite de travail du ministre en Afrique du Nord" (n° 6560)

12.01 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, eind september ging u met uw collega's Jan Jambon en Theo Francken naar Algerije, Tunesië en Marokko. Uzelf was naar eigen zeggen op het werkbezoek aanwezig omdat het leger zich in de toekomst meer zou moeten toespitsen op deze regio.

Het Belang van Limburg citeerde u als volgt: "Noord-Afrika is belangrijk voor onze veiligheid, dus gaan wij ons hier meer op focussen. Dit informele bezoek aan Algerije is een begin en kadert in ons strategisch plan. Wij zien dat de Maghreb na de Arabische Lente, zonder alles goed te praten, redelijk overeind blijft. Het is in ons eigen belang om die regimes stabiel te houden. Zij zijn een buffer tussen

men het aanvangscijfer niet kent. Dat punt moet volgens mij worden herbekeken.

11.16 Kattrin Jadin (MR): Uw antwoord op de vraag of het opportuun is informatie te verstrekken over de inzet van militairen houdt steek.

Wat de begroting betreft, ben ik aangenaam verrast door de liefde die sommigen – meer bepaald in de oppositie – sinds kort opvatten voor het leger. Ik sluit me aan bij uw pleidooi voor een herziening van de financiële middelen die het leger moet toelaten zijn internationale verplichtingen na te komen en zijn nieuwe opdrachten te vervullen.

Helaas is de dreiging waarmee we al anderhalf jaar lang leven nog niet geweken.

12.01 Alain Top (sp.a): Fin septembre, le ministre a effectué une visite de travail en Algérie, en Tunisie et au Maroc avec ses collègues de l'Intérieur et de l'Asile et la Migration. Le ministre a déclaré dans la presse que cette visite s'inscrivait dans le cadre du plan stratégique et que la Défense souhaitait contribuer au maintien de la stabilité dans cette région. D'après lui, cette contribution ne

ons en de echte dreiging. En nee, dit betekent niet dat wij Congo opgeven, wel dat wij ons heroriënteren.”

Ik ben tevreden dat u stelt dat dit bezoek kadert in het strategisch plan. Wij mogen er dus nog altijd van uitgaan dat dit plan er ooit komt. Het noorden van Afrika zou als buffer moeten fungeren tussen Europa en de potentieel explosieve regio ten zuiden van Algerije, Marokko en Tunesië, waar grote terroristische groeperingen aanwezig zijn. Het idee is om op langere termijn vooral te helpen met opleiding en training”.

Wat bedoelt u precies met “heroriënteren”? Hoe ziet u dit concreet? Worden er plannen gemaakt om bijvoorbeeld troepen of personeel te sturen voor opleiding en training? Zijn hierover afspraken gemaakt?

Worden troepen of delen ervan teruggetrokken? Hoeveel militairen zitten er momenteel nog in andere Afrikaanse landen en waar? Welke verschuivingen worden doorgevoerd en welke verminderingen zal dit met zich meebrengen?

Over welke termijn hebben wij het in dezen?

Kunt u informatie geven over terroristische groeperingen ten zuiden van de regio? Zijn hun invloeden merkbaar in de landen die u daar hebt bezocht? U sprak er met de ministers van Defensie. Voelen zij deze concrete dreiging?

12.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, cynisme staat u niet bepaald, maar goed.

Het is in elk geval zo dat een deel van het strategisch plan wel al werd goedgekeurd. Daarin stond een omgevings- en veiligheidsanalyse die werd goedgekeurd. Op basis daarvan ga ik verder met de voorbereiding en uitwerking van een beleid.

Het zal u misschien verbazen dat er enige samenhang is in wat ik als minister van Defensie probeer te doen.

Er zal dus een geleidelijke accentverschuiving plaatsvinden van onze geostrategische focus op het Afrikaans continent van Centraal-Afrika naar Noord-Afrika en de Sahelregio, waar de meeste bedreigingen voor onze eigen veiligheid vandaag te vinden zijn. De bedreiging gaat, enerzijds, uit van jihadistische bewegingen zoals Daesh, Al Nusra en Boko Haram. Anderzijds worden deze landen ook geconfronteerd met de terugkeer van *foreign fighters* uit de conflicthaarden in het Midden-Oosten en Libië. Dit vraagt om een grotere aandacht voor de evolutie in deze regio en een bijzondere bereidheid om op vraag van de lokale autoriteiten meer mogelijkheden aan te bieden in de ondersteuning en de opbouw van lokale capaciteiten. Dit gaat over de strategische dialoog, uitwisseling van ervaring, vorming van kaderpersoneel, werkbezoeken, training en gemeenschappelijke oefeningen.

Deze accentverschuiving zal niet beletten dat wij de nodige aandacht blijven besteden aan onze relaties met de andere Afrikaanse landen om de continuïteit van onze bilaterale steun voort te zetten. De aanwezigheid van onze mensen in andere Afrikaanse landen is terug te vinden in verschillende antwoorden op verschillende vragen. Ik zal geen opsomming geven. Op het moment dat dit antwoord werd

signifie pas que la Belgique tourne le dos au Congo, mais elle implique bel et bien une réorientation.

Qu'entend précisément le ministre par "réorientation"? Enverra-t-il des militaires dans le cadre de formations et d'entraînements? Combien de militaires sont-ils encore présents dans d'autres pays africains? Quels glissements sont-ils prévus et dans quel délai?

Le ministre peut-il communiquer des informations sur les groupements terroristes actifs dans cette région?

12.02 **Steven Vandeput**, ministre: Le plan stratégique a déjà été partiellement approuvé. Le centre de gravité de notre action se déplacera progressivement de l'Afrique centrale vers l'Afrique du Nord et le Sahel, où se situent les principales menaces pour notre propre sécurité.

Un premier type de menace y émane de groupements djihadistes, mais ces pays sont également confrontés à des *foreign fighters* revenant du Moyen-Orient et de Libye. À la demande des autorités locales, nous voulons offrir davantage d'appui sous la forme d'un dialogue stratégique, d'un échange d'expériences ou encore, de formations et d'entraînements.

Malgré ce glissement, nous resterons attentifs aux autres pays africains et nous maintiendrons notre soutien bilatéral. La semaine passée, un total de 158 militaires belges se trouvaient sur le territoire africain, dont 98 au Mali, 10 au Burundi, 48 au Congo et 2

voorbereid, vorige week — uw vriend zit thans in Gabon met heel wat anderen, die hierin niet zijn meegeteld — bevonden zich in totaal 158 Belgische militairen op Afrikaans grondgebied, waarvan 98 in Mali, 10 in Burundi, 48 in de RDC en 2 in Tsjaad.

Wij hebben daar onder andere verschillende centra voor terrorismebestrijding bezocht en met de mensen ter plaatse gesproken.

Er wordt in die drie landen heel hard gewerkt aan het binnen de perken houden van de terroristische dreiging. Jammer genoeg heeft men echter niet kunnen voorkomen dat Tunis gisteren werd opgeschrikt door een aanslag op de presidentiële garde.

Een persoonlijke appreciatie ten overstaan van Tunesië is de volgende. Het is bewonderenswaardig wat die mensen vandaag doen. Zij bereiden de eerste lokale verkiezingen voor. Ik hoop alleen dat de veeleer linkse partij rond de president in de lokale verkiezingen zal kunnen standhouden, want als dat niet het geval zou zijn, vrees ik dat de inspanningen die wij daar leveren en die zij hebben geleverd ernstig onder druk komen te staan.

12.03 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u, ietwat cynisch, voor de sympathie die u hebt voor de veeleer linkse regering in Tunesië. Als zij goed werk levert, waarom niet? Dat heeft niets met links of rechts te maken, maar wel met een goede inzet voor een land en de landgenoten.

Ik ben in elk geval blij dat u zegt dat de nodige aandacht behouden blijft voor de andere Afrikaanse landen waarmee wij historische banden hebben, maar ook voor heel die regio.

Ik ben ervan overtuigd dat de samenwerking met die landen structureel is, dat er nu niet enkel een beleefdheidsbezoek werd gebracht, maar dat er ook een structureel overleg blijft bestaan, met een dialoog en een uitwisseling van gegevens en een eventuele opleiding van de mensen in de verschillende regio's.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 6578 van de heer Senesael vervalt, net als vraag nr. 6769 van mevrouw Grovonius.

au Tchad.

Nous avons visité plusieurs centres de lutte contre le terrorisme en Afrique du Nord. Le travail réalisé est considérable, mais n'a malheureusement pas pu empêcher Tunis d'être secouée hier par un attentat visant la garde présidentielle. Des élections locales sont actuellement en préparation en Tunisie. J'espère que le parti du président réussira à se maintenir, au risque de voir les efforts déployés jusqu'à présent sérieusement compromis.

12.03 Alain Top (sp.a): Je me félicite de l'intérêt que notre pays continue à manifester à l'égard des autres pays africains avec lesquels nous entretenons des liens historiques.

J'espère qu'il ne s'agissait pas d'une simple visite de courtoisie, mais bien de l'amorce d'une coopération structurelle.

La **présidente**: La question n° 6578 de M. Senesael est supprimée, tout comme la question n° 6769 de Mme Grovonius.

13 Questions jointes de

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les projets de construction à Casteau du nouveau QG du SHAPE et d'un bâtiment de la NCIA" (n° 7060)
- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le nouveau bâtiment pour la NCIA à Casteau" (n° 7441)

13 Samengevoegde vragen van

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de bouwplannen voor het nieuwe hoofdkwartier van SHAPE en voor een gebouw voor het NCIA in Casteau" (nr. 7060)
- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de nieuwbouw voor het NCIA in Casteau" (nr. 7441)

13.01 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, le gouvernement a décidé de scinder en deux projets séparés le projet jusqu'alors unique de construction de bâtiments à Casteau pour la *NATO Communications and Information Agency* (NCIA) et pour le nouveau quartier général du SHAPE. Ce faisant, vous êtes revenu sur une décision prise par le gouvernement précédent en octobre 2013 et confirmée en avril 2014.

Le Conseil des ministres du 17 juillet dernier justifiait ce changement par la nécessité d'assurer la mise à disposition, la plus rapide possible, de ces installations. La construction du nouveau QG du SHAPE - gérée par la Belgique mais financée par l'ensemble des pays membres - risquerait de prendre deux ans de retard (2021 au lieu de 2019). Scinder les deux projets permettrait donc d'avancer plus rapidement sur le seul projet de la NCIA, désormais prévu pour 2019 et non plus 2017.

Il est en effet urgent d'avancer dans la construction de ce projet, puisque c'est la Belgique elle-même qui a proposé à la NCIA de lui construire pour 2017 un bâtiment à Casteau. Il s'agit de la sorte d'ancrer davantage cette institution chez nous et non aux Pays-Bas où elle dispose aussi des installations, et de faire ainsi passer ses effectifs à Casteau de 250 à 700 personnes.

Bref, ce dossier est important et délicat pour l'image de la Belgique, s'il devait subir des retards supplémentaires.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me confirmer ces différentes informations? La scission du projet initial en deux projets distincts est-elle justifiée au regard de nos objectifs?

Qu'en est-il de l'état d'avancement de ces deux projets? Comment expliquez-vous les retards? La responsabilité de l'État belge risque-t-elle d'être engagée s'il devait y avoir des retards supplémentaires? Si nous ne semblons pas pouvoir respecter le timing en ce qui concerne le bâtiment NCIA, celui-ci pourrait-il être délocalisé ailleurs en Europe?

Enfin, le financement du projet NCIA étant à la charge de la Belgique, pouvez-vous me détailler le budget qu'il est prévu de lui octroyer?

13.02 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, op 25 april 2014 bevestigde de Ministerraad de studie en de realisatie van een nieuw hoofdkwartier voor SHAPE, het centraal commandocentrum van de militaire troepen van de NAVO en een nieuwbouw voor het NCIA, het NATO Communications and Information Agency. Het ging om een architectonische eenheid in de huidige thuisbasis van SHAPE, Casteau bij Bergen. Het dossier werd toevertrouwd aan de eerste minister. Defensie speelde geen actieve rol in het project. De bouw van het nieuwe hoofdkwartier voor het SHAPE wordt gefinancierd door de NAVO. Daaraan zijn voor ons als gastland geen extra kosten verbonden. De kosten van de nieuwbouw voor het NCIA zijn wel ten laste van ons land. Deze bedragen naar schatting 40 tot zelfs 100 miljoen euro. Ze waren begin dit jaar nog niet begroot, behalve de 596 000 euro voor studie- en coördinatieactiviteiten.

13.01 Georges Dallemagne (cdH): De regering heeft besloten het plan voor het optrekken van een nieuwbouw voor het NATO Communications and Information Agency (NCIA) op de site te Casteau af te splitsen van dat voor de bouw van het nieuwe SHAPE-hoofdkwartier. Daardoor zou het NCIA-project sneller kunnen worden uitgevoerd: dat was namelijk oorspronkelijk gepland voor 2017, maar zou pas tegen 2019 klaar zijn. Het zou het imago van België niet ten goede komen als het project nog meer vertraging zou oplopen.

Is de opsplitsing in twee aparte projecten gerechtvaardigd? Hoever staat het met de twee projecten? Vanwaar de vertragingen? Zou het NCIA naar elders in Europa kunnen verhuizen? België neemt de kosten voor dit project voor zijn rekening. Welk budget werd er daarvoor uitgetrokken?

13.02 Karolien Grosemans (N-VA): Le 25 avril 2014, le Conseil des ministres a confirmé qu'un nouveau quartier général pour le SHAPE ainsi qu'un nouveau bâtiment pour la NCIA à Casteau, près de Mons avaient fait l'objet d'une étude et que leur construction deviendrait bientôt réalité. Le dossier a été confié au premier ministre, la Défense ne jouant aucun rôle actif dans le projet. La construction du nouveau quartier général sera financée par l'OTAN, ce qui n'entraînera aucun coût supplémentaire pour la

Het project zou intussen vertraging hebben opgelopen. In juli 2015 heeft de Ministerraad daarom beslist om het project opnieuw op te splitsen in twee afzonderlijke projecten. Het beheer en de opvolging van beide projecten werden nu overgedragen aan het ministerie van Defensie.

Kunt u meer uitleg geven over de vertraging van de projecten? Wanneer werd de voltooiing van het SHAPE-gebouw en het NCIA-gebouw oorspronkelijk gepland? Hoeveel maanden of jaren vertraging heeft men intussen opgelopen? Wat zijn de oorzaken van de vertraging en wat zijn de concrete gevolgen? Kunt u bevestigen dat het project opnieuw werd opgesplitst om de opgelopen vertraging in te perken? Zijn er nog andere redenen?

Waarom werden twee afzonderlijke projecten overgedragen aan Defensie? Kunt u een stand van zaken geven over het NCIA-project? Werden de kosten voor het NCIA-gebouw intussen al begroot? Zo ja, bij welk departement en op welke post? Zo nee, waarom niet? In welke fase zit het project op dit moment? Wat is de laatste schatting van de kostprijs van het NCIA-gebouw?

SHAPE kaartte begin dit jaar aan dat er op de voorziene locatie problemen zijn met de ondergrond. Zal het NCIA-gebouw op deze locatie kunnen worden ingepland of moet het gebouw verhuizen naar een andere locatie? Wanneer plant men de start van de werken?

13.03 Steven Vandeput, ministre: Monsieur Dallemagne, la décision prise par le Conseil des ministres du 17 juillet dernier de scinder le projet unique ne modifie en rien la volonté de rechercher au maximum des synergies entre le *NATO Communications and Information Agency* (NCIA) et le SHAPE, conformément à la volonté exprimée par les 28 nations de l'Alliance.

Cohérence et efficience restent à l'ordre du jour dans ces deux projets conduits actuellement en parallèle.

Le gouvernement Di Rupo a, dans le cadre des procédures en vigueur pour les programmes d'investissements au service de la sécurité de l'OTAN, en effet, accepté formellement la responsabilité du projet SHAPE. Il appartient donc à la Belgique de concrétiser ce projet.

De Ministerraad heeft op 17 juli 2015 tevens beslist om de twee afzonderlijke projecten aan Defensie over te dragen, hoofdzakelijk op basis van de knowhow waarover Defensie beschikt in dergelijke grote internationale projecten.

De voltooiing van het SHAPE-gebouw was oorspronkelijk gepland voor eind 2019. Het NCIA-gebouw was voor eind 2017 gepland. De opgelopen vertraging bedraagt momenteel 24 maanden. De oorzaak van de vertraging ligt voornamelijk bij de moeilijkheid voor SHAPE om de behoeften duidelijk en precies te formuleren. Dit heeft België aangezet om, wat oorspronkelijk als een gebouw voor beide faciliteiten werd beoogd, op te splitsen in twee aparte projecten, namelijk een gebouw voor het NCIA en een gebouw voor SHAPE. Defensie heeft een projectmanagementteam, een PMT, ter beschikking gesteld om beide projecten in goede banen te leiden. Het dossier van de behoefte-uitdrukking van het NCIA zou tegen het einde

Belgique en sa qualité de pays hôte. Cependant, la construction du nouveau bâtiment de la NCIA, quant à lui, sera au frais de notre pays. Sa construction pourrait coûter jusqu'à 100 millions d'euros. D'après les estimations, en effet, son coût oscillerait entre 40 et 100 millions d'euros.

Le projet aurait entre-temps accusé du retard. C'est pourquoi, en juillet 2015, le Conseil des ministres a décidé de scinder de nouveau le projet en deux projets distincts. La gestion et le suivi de ces projets relèvent désormais de la compétence du ministre de la Défense.

Vous comprendrez, Monsieur le Ministre, que j'aimerais avoir de plus amples explications quant à cet état de fait.

13.03 Minister Steven Vandeput: De opsplitsing van het project staat synergieën tussen het NCIA en SHAPE geenszins in de weg. De regering-Di Rupo heeft de verantwoordelijkheid voor het SHAPE-project aanvaard, en dus moet België het nu handen en voeten geven.

Le Conseil des ministres a confié le 17 juillet deux dossiers distincts à la Défense, essentiellement sur la base du savoir-faire dont dispose la Défense s'agissant de ce genre de vastes projets internationaux.

L'achèvement du bâtiment du SHAPE était initialement prévu pour fin 2019. Le bâtiment NCIA était programmé pour 2017. Le retard, qui est actuellement de 24 mois, est essentiellement imputable au SHAPE lui-même qui a eu des difficultés à exprimer

van dit jaar moeten worden afgerond. De planning voorziet in een aanvang der werken ten voordele van het NCIA eind 2017.

De tot op heden door Defensie uitgevoerde studies bevestigen de bestaande raming.

Le budget du projet NCIA est actuellement fixé à 83,2 millions d'euros, montant 2015 à indexer. La Défense agira comme centrale de contrats au nom et pour compte de la Chancellerie du premier ministre, conformément à la loi du 15 juin 2006 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services.

La décision prise par le Conseil des ministres du 17 juillet dernier ne modifie en rien le choix du site de Casteau pour y implanter l'*engine room* de la *Nato Communications and Information Agency*, qui a été entériné en septembre 2013 par le Conseil de l'Atlantique Nord (NAC), où siègent les hauts représentants des vingt-huit nations membres.

De problemen die door SHAPE begin dit jaar werden aangekaart, zijn gekend. Casteau, waar SHAPE sinds 1967 is gehuisvest, is een druk bebouwde campus met heel wat viabiliteit in de ondergrond. Ons PMT kan dit beheersen. De locatie van het NCIA wordt dus ook niet in vraag gesteld.

Pour conclure, il faut être très clair sur les responsabilités dans ce dossier. Le dossier appartient à la Chancellerie du premier ministre. Il y a eu des décisions et des choix du gouvernement Di Rupo qui présentaient des difficultés. Le premier ministre a demandé de réaliser un état des lieux. La Défense a une compétence particulière et une expérience particulière en ce qui concerne le bâtiment de l'OTAN; il lui a donc été demandé de gérer le projet pour la Chancellerie. Il n'y a pas un grand impact sur le budget de la Défense mais il est clair que quelqu'un devra payer ce qu'a promis le gouvernement Di Rupo.

13.04 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, votre dernière phrase est un peu énigmatique. Je vous remercie pour ces explications.

13.05 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, ik

clairement ses besoins.

La Défense a mis à disposition une équipe de gestionnaires de projet pour encadrer efficacement les deux projets. La NCIA devait définir ses besoins d'ici la fin de cette année pour que ces travaux puissent débuter en tout état de cause fin 2017.

Les études réalisées par la Défense confirment l'estimation existante.

Het budget voor het NCIA-project is momenteel vastgelegd op 83,2 miljoen euro. Defensie zal als aankoop- en opdrachtcentrale optreden in naam en voor rekening van de Kanselarij van de eerste minister. De beslissing van de ministerraad van 17 juli jongstleden wijzigt niets aan de keuze voor de site van Casteau om er de *engine room* van het NCIA onder te brengen.

Les problèmes soulevés par le SHAPE au début de cette année sont connus. Casteau constitue un campus construit présentant une viabilité importante dans le sous-sol. Notre PRMT peut y faire face. Le site accueillant la NCIA n'est donc pas remis en question.

Dit dossier valt onder de verantwoordelijkheid van de Kanselarij van de eerste minister. Een aantal beslissingen van de vorige regering vormde een probleem. Defensie beschikt over bijzondere ervaring wat het NAVO-gebouw betreft en om die reden kregen we de vraag om het dossier voor de Kanselarij te beheren. De impact op de begroting is beperkt, maar iemand zal moeten betalen wat door de regering-Di Rupo werd beloofd...

13.04 Georges Dallemagne (cdH): Uw laatste woorden zijn wat raadselachtig!

13.05 Karolien Grosemans (N-

vermoed dat elke minister wel enkele dossiers erft die hij of zij liever niet had geërfd. Ik meen dat het NCIA een cadeau van de PS was, een cadeau van de heer Di Rupo, waarmee u ook niet meteen heel blij was.

13.06 Georges Dallemagne (cdH): C'est une réflexion étonnante de la part d'une présidente de commission.

13.07 Karolien Grosemans (N-VA): Ik mag toch wel repliceren na mijn vraag, mijnheer Dallemagne?

Ik ben de historiek van het dossier eens nagegaan en het valt op met hoeveel haast en hoeveel ijver de vorige regering, de PS-regering, dat dossier er aan het einde van de vorige legislatuur nog snel door wilde jagen. Daarmee heeft zij er een complete puinhoop van gemaakt.

Mijnheer de minister, ik begrijp dat u niet anders kon. Defensie probeert dit op te lossen en zal dat ook doen. Voor mij blijft het echter enorm moeilijk dat een dossier als het NCIA voorrang krijgt op andere infrastructuurprojecten van Defensie en op het strategisch plan.

Mijnheer de minister, een punt was mij niet helemaal duidelijk. Het dossier zit nu bij de Kanselarij van de eerste minister. Gaat het dan betaald worden door de interdepartementale provisie of zie ik dat verkeerd?

13.08 Minister Steven Vandeput: Ik kan u alleen zeggen dat het in mijn budget niet voorzien is.

13.09 Karolien Grosemans (N-VA): Het blijft in ieder geval een heel obscuur PS-dossier uit de vorige legislatuur. Het blijft vragen oproepen over de manier waarop dit dossier in het verleden behandeld werd en over de transparantie van de procedures. Ik kan alleen hopen dat Defensie hieraan geen kater overhoudt en dat belangrijke infrastructuur voor de kerntaken van Defensie niet in het gedrang zal komen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13.10 Minister Steven Vandeput: Mevrouw de voorzitter, ik merk dat de leden die vragen hebben, aanwezig zijn. Ik ben bereid om de lijst af te werken.

13.11 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je suis prêt à transformer cinq questions en questions écrites si nous abordons celles qui ont trait à l'actualité, à savoir les opérations en cours en Syrie à partir du porte-avions, qui sont mes deux dernières questions.

13.12 Steven Vandeput, ministre: Je suis d'accord, pour autant que nous fassions une courte pause.

Mevrouw de voorzitter, ik weet niet tot welk tijdstip de zaal beschikbaar blijft. Mijn agenda is nog vrij.

VA): Ce dossier constituait un élément moins glorieux de l'héritage reçu par le ministre du PS et de M. Di Rupo.

13.06 Georges Dallemagne (cdH): Dat is een merkwaardige opmerking uit de mond van een commissievoorzitter.

13.07 Karolien Grosemans (N-VA): Le droit de réplique est sacré.

En voulant encore rapidement forcer ce dossier, le gouvernement Di Rupo a créé une vraie pagaïe. Le ministre de la Défense doit à présent proposer une solution élégante et pratique. Je continue de regretter que le bâtiment NCIA ait la priorité sur d'autres projets d'infrastructure de la Défense et sur le plan stratégique.

Le dossier se trouve actuellement à la Chancellerie. Cela signifie-t-il qu'il sera financé par la provision interdépartementale?

13.08 Steven Vandeput, ministre: Je sais seulement que mon budget ne prévoit rien à ce sujet.

13.09 Karolien Grosemans (N-VA): Ce dossier peu transparent du PS continue de susciter des questions. J'espère qu'il n'aura pas trop de répercussions négatives pour le département de la Défense.

De **voorzitter**: Tot 14 u 00 is deze zaal nog vrij.

Wij lassen een korte pauze in.

13.13 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, puis-je poser mes dernières questions?

De **voorzitter**: Natuurlijk. Dat is geen probleem.

*De behandeling van de vragen en interpellaties wordt geschorst van 13.14 uur tot 13.26 uur.
Le développement des questions et interpellations est suspendu de 13.14 heures à 13.26 heures.*

De heer Dallemagne zet zijn mondelinge vragen om in schriftelijke vragen. Het betreft vragen nrs 7601, 7062, 7129, 7132, 7133 en 7649. De enige vraag die hij nog wil stellen, is vraag nr. 7648.

À sa demande, nous transformons les questions n°s 7061, 7062, 7129, 7132, 7133 et 7649 de M. Dallemagne en questions écrites.

14 Question de M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les premières frappes de la France en Syrie à partir du porte-avions Charles de Gaulle" (n° 7648)

14 Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de eerste Franse aanvallen in Syrië vanop het vliegdekschip Charles de Gaulle" (nr. 7648)

14.01 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, je vous remercie d'avoir inversé l'ordre des questions pour cette question d'actualité. En effet, le porte-avions Charles de Gaulle est entré en action dans la nuit du 23 au 24 novembre 2015.

De quelles informations disposez-vous sur cette opération? Quels objectifs étaient-ils visés? À mon sens, nous faisons bien partie d'une mission offensive. C'est également ainsi que le comprend le ministre de la Défense français dans son interview dans le journal *Le Monde* d'hier. Il y est question d'un groupe aéronaval. C'est à la fois le porte-avions et plusieurs bâtiments d'accompagnement qui sont opérationnels et l'objectif est "d'anéantir" le groupe État islamique globalement. Il ne s'agit pas de l'affaiblir mais bien de l'anéantir en Irak et en Syrie. Nous sommes donc bien engagés dans une opération offensive en Irak et en Syrie dans un groupe aéronaval qui forme un tout.

Il est important qu'on ne se défausse pas par rapport à la qualification des opérations que nous menons avec d'autres nations, la France et l'Allemagne notamment, et qu'on puisse bien assumer cette opération dans l'ensemble de ses composantes.

Monsieur le ministre, confirmez-vous qu'il s'agit bien d'un groupe aéronaval offensif et non pas d'une mission défensive. On est là dans un mécanisme très offensif. Il s'agit bien d'attaquer le groupe État islamique en Irak et en Syrie. Nous sommes donc dans un cadre tout nouveau sur le plan stratégique et sur le plan politique pour nous. Comme vous le savez, je n'y suis pas opposé mais nous devons l'assumer. Cela ne sert à rien de se cacher, de cacher la réalité. Les Français l'affirment clairement. Nous sommes engagés et solidaires avec eux dans cette opération. Nous faisons bien de l'être mais je crois qu'il est important que nous l'assumions politiquement et

14.01 Georges Dallemagne (cdH): Het vliegdekschip Charles de Gaulle is in actie gekomen in de nacht van 23 op 24 november. Het doel van de *groupe aéronaval* waarvan het vliegdekschip deel uitmaakt, is de terreurgroep IS in Irak en Syrië te vernietigen. We moeten ons geen verkeerde voorstelling maken van de aard van de gezamenlijke operaties.

Bevestigt u dat het wel degelijk een offensieve missie betreft? We zijn solidair met Frankrijk: het is belangrijk dat we daar politiek en strategisch naar handelen.

stratégiquement.

Enfin, j'aimerais obtenir des détails sur les opérations en cours et celles qui leur succéderont.

14.02 Steven Vandeput, ministre: Monsieur Dallemagne, j'apprécie beaucoup votre geste. Veuillez m'excuser, mais ma réponse sera brève.

Le Léopold I escorte le porte-avions en tant que navire de protection et ne participe donc pas activement aux frappes aériennes françaises. Il appartient à la France de communiquer au sujet des cibles visées depuis le Charles de Gaulle et de la suite du programme opérationnel du groupe aéronaval.

Pour de plus amples explications sur la situation en Syrie, je vous renvoie vers la commission de suivi des opérations, qui se tient à huis clos. Néanmoins, je puis vous indiquer que, la semaine dernière, les Nations unies ont adopté une résolution autorisant la France à prendre, au-delà de son action d'autodéfense, toutes les mesures qui s'imposent au sein de la coalition.

14.02 Minister Steven Vandeput: De Leopold I escorteert de Charles de Gaulle om het vliegdekschip te beschermen, en neemt dus niet actief deel aan de Franse luchtraids. Het staat bijgevolg aan Frankrijk om informatie te verstrekken over de doelwitten en de voortzetting van het operationele programma van de lucht- en zeemachtgroep (*groupe aéronaval*).

Op grond van een recente resolutie van de Verenigde Naties mag Frankrijk in de coalitie handelen zoals het land dat nodig acht.

14.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, votre sémantique a quelque peu évolué, puisqu'on est passé d'une opération défensive à une opération de protection clairement offensive. Notre contribution consiste à protéger ce porte-avions.

Vous avez raison de préciser que toutes les bases légales sont réunies. Il faudra aussi débattre de cette résolution du Conseil de sécurité avec le ministre des Affaires étrangères. Nous devons remplir notre rôle, si modeste soit-il, même si nous n'avons pas participé à des frappes contre le groupe État islamique. Il importe que nous assumions ce cadre juridique, politique et militaire auquel nous devons contribuer au moyen de propositions.

14.03 Georges Dallemagne (cdH): Doordat we dat vliegdekschip escorteren, doen we mee aan een offensieve operatie. We moeten onze rol onder ogen zien en via onze voorstellen bijdragen aan het juridische, politieke en militaire kader. Het is belangrijk dat we hierover debatteren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Samengevoegde vragen van

- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan Defensie" (nr. 7252)
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de vijf scenario's voor Defensie" (nr. 7313)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het uitblijven van een strategisch plan en het ontbreken van een geloofwaardige begroting voor Defensie" (nr. 7464)
- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan en het buitengewone budget voor de veiligheid" (nr. 7567)

15 Questions jointes de

- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 7252)
- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les cinq scénarios de la réforme de la Défense" (n° 7313)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'absence de plan stratégique et de budget crédible pour la Défense" (n° 7464)
- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan

stratégique et le budget exceptionnel promis pour la sécurité" (n° 7567)

15.01 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, op 5 november 2015 verscheen een samenvatting van verschillende scenario's voor de hervormingen van ons leger in de pers. Ze werden onder meer beschreven in *De Standaard* en in *Het Belang van Limburg*.

De scenario's gaan van een maximumplan tot een uitdoofscenario.

Met uitzondering van dat laatste scenario komen in elk scenario bepaalde investeringen terug. De militaire inlichtingendienst en de Special Forces worden versterkt. Er wordt geld vrijgemaakt voor drones, informatie per satelliet en voor offensieve en defensieve cybercapaciteit, voor nieuwe gevechtsvliegtuigen en voor een extra fregat voor de marine.

Het duurste scenario komt neer op een budget van 1,5 % van het bruto binnenlands product. Het goedkoopste scenario, het uitdoofscenario buiten beschouwing gelaten, komt neer op 1,1 % van het bruto binnenlands product.

Graag kreeg ik een antwoord op de hiernavolgende vragen.

Mijnheer de minister, kunt u de vijf scenario's toelichten? Zo ja, waar en wanneer?

Wat is de actuele stand van zaken van het dossier? Mogen wij het goedgekeurd plan nog dit jaar verwachten?

Ten slotte, wordt de aankoop van veeleer duur materiaal, zoals de gevechtsvliegtuigen, in geen enkel scenario ter discussie gesteld?

15.02 Sébastien Pirlot (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, contrairement à une imbécillité sans nom que j'ai lue dans la presse, le PS n'est pas un parti islamo-socialiste. Je ne polémiquerai pas sur ce point. On ne peut pas demander à un moineau d'avoir l'intelligence d'un aigle!

Cela dit, le PS soutient et continuera de soutenir la participation de notre pays à la coalition internationale contre Daech et son intervention auprès des Français dans un cadre onusien et européen, moyennant une implication de notre assemblée.

Comme notre cheffe de groupe l'a récemment rappelé en séance plénière, nous soutiendrons les efforts, notamment budgétaires, à consentir pour la Défense nationale et la mise à disposition de moyens en vue de lutter contre le terrorisme, ce dans une approche onusienne globale et mesurée.

La situation actuelle montre que les coupes sombres sévères, près de 1,5 milliard d'euros cumulés, opérées au sein de votre département n'étaient pas un bon choix politique. Déjà il y a un an, je faisais cette analyse à l'occasion de la discussion de votre budget.

Comme j'y ai fait référence lors de ma précédente question, le premier ministre a annoncé le déblocage exceptionnel de 400 millions d'euros pour la sécurité. J'ai bien compris que cette mesure faisait encore l'objet de négociations. En tout cas, pour nous, il doit s'agir de

15.01 Alain Top (sp.a): Les différents scénarios de réforme de notre armée, allant d'un plan maximum jusqu'à un scénario d'extinction, ont été publiés dans la presse le 5 novembre dernier.

Le ministre peut-il commenter ces scénarios? Ce plan verra-t-il encore le jour en 2015?

15.02 Sébastien Pirlot (PS): De PS – die geen islamosocialistische partij is, zoals sommigen graag beweren – hecht haar zegel aan de Belgische deelname aan de internationale coalitie tegen Daesh en onze tussenkomst bij de Fransen in het kader van de VN en de EU.

De beslissing om drastisch (voor een totaalbedrag van bijna 1,5 miljard euro) in de middelen van uw departement te snoeien, was niet zo verstandig!

De premier kondigde aan dat er uitzonderlijk 400 miljoen euro wordt uitgetrokken voor de veiligheid. Dat moeten nieuwe middelen zijn, ook al neemt het tekort daardoor met evenveel toe!

Zullen de recente gebeurtenissen en de verhoging van het dreigingsniveau in ons land ervoor

moyens nouveaux et tant pis si cela doit augmenter le déficit d'autant!

Monsieur le ministre, les événements récents et l'augmentation du niveau d'alerte dans notre pays ainsi que l'indispensable besoin de lutter, dans le cadre d'une approche globale, contre Daech et le terrorisme en général vont-ils conduire le gouvernement à augmenter le budget de votre département, mettant ainsi fin partiellement aux coupes sombres qui ont été imposées? Quelles mesures pratiques additionnelles tant en termes de moyens matériels qu'humains comptez-vous mettre en place dans ce cadre? Si tant est qu'une partie des 400 millions est effectivement libérée, cela aura-t-il des conséquences sur votre futur plan stratégique?

Je vous remercie d'ores et déjà pour vos réponses qui, je n'en doute pas, seront totalement transparentes pour éviter le clair-obscur qui a parfois régné.

15.03 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, chers collègues, les événements récents à Paris et à Bruxelles démontrent à nouveau l'importance de la sécurité tant interne qu'externe pour tous les citoyens belges et européens. Cela renforce la détermination du gouvernement à rédiger un plan stratégique pour la Défense belge qui permettra de répondre aux menaces qui pèsent sur notre société.

Comme je vous l'ai communiqué lors de la séance du 28 octobre 2015, le gouvernement travaille d'arrache-pied à la finalisation de ce plan et plusieurs scénarios sont sur la table.

Vandaag is het niet opportuun om uit te weiden over de inhoudelijke invulling, de capaciteit en de financiële invulling van die scenario's. De Kamer zal te gepasten tijde ingelicht worden over een door de regering goedgekeurd strategisch plan voor de Belgische Defensie.

Le plan Opérations 2016 ne cesse d'évoluer et sera présenté au Conseil des ministres dans la première quinzaine de décembre.

En ce qui concerne le budget exceptionnel pour la sécurité, sa répartition n'est pas encore déterminée à l'heure actuelle. Comme il s'agit de moyens pour l'année 2016, il n'est en tout cas pas possible de les utiliser avant le 1er janvier. Quant à l'entraînement des unités de la Défense, celui-ci a toujours lieu sur le terrain dans des conditions proches de la réalité. La Défense continue à entraîner son personnel au mieux en tenant compte des budgets disponibles.

15.04 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, als ik het goed begrijp, zal de beslissing "te gepasten tijde" aan de Kamer worden voorgelegd. De uitdrukking "te gepasten tijde" komt in de plaats van "binnen zes maanden" uit de beleidsverklaring van vorig jaar. Eerder sprak u over "vóór de paasvakantie" en "vóór het verlof". Nu wordt het

zorgen dat het budget van uw departement wordt opgetrokken? Welke bijkomende maatregelen inzake materiële en personele middelen zult u treffen? Als er een deel van die 400 miljoen euro vrijkomt, zal dat dan gevolgen hebben voor uw toekomstig strategisch plan?

15.03 Minister Steven Vandeput: De recente gebeurtenissen in Parijs en Brussel tonen aan hoe belangrijk veiligheid is voor alle burgers. Dat sterkt de regering in haar voornemen om een strategisch plan voor Defensie op te stellen teneinde een antwoord te bieden op de dreiging.

Zoals we op 28 oktober al hebben aangegeven, leggen we de laatste hand aan dit plan. Er liggen verschillende scenario's ter tafel.

Je considère qu'il serait inopportun de s'attarder aujourd'hui sur les différents scénarios. La Chambre sera informée à propos du plan stratégique au moment opportun.

De planning voor de operaties in 2016 zal aan de ministerraad worden voorgelegd in de eerste helft van december.

De verdeling van de uitzonderlijke kredieten voor veiligheid ligt nog niet vast. Het is dus onmogelijk om deze middelen voor 2016 aan te wenden.

Defensie traint haar personeel zo goed mogelijk, rekening houdend met de beschikbare budgetten.

15.04 Alain Top (sp.a): Manifestement, là où il est indiqué "dans six mois" dans la déclaration de politique générale, il convient de lire "au moment opportun".

"oneindig".

15.05 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, als u uit de beleidsverklaring citeert, moet u dat correct doen. Ik citeer: "De minister zal een strategisch plan voorstellen aan de Ministerraad..."

15.06 **Alain Top** (sp.a): Wat bent u met een plan dat niet werd goedgekeurd?

15.07 Minister **Steven Vandeput**: "... aan de Ministerraad, die dit zal moeten goedkeuren binnen het half jaar."

Ik antwoord nu al sinds juni, op alle vragen die ik daarover krijg, dat ik dat heb gedaan. Er is mij gevraagd om verschillende scenario's uit te werken. Ik heb dat gedaan. Vandaag liggen de scenario's op tafel. Er zijn op dit moment wat problemen in dit land op het vlak van de veiligheid die ervoor zorgen dat het niet zo eenvoudig is om de juiste mensen samen te brengen om daarover te discussiëren.

Laat mij duidelijk zijn, ook voor mij en voor deze regering is het van belang om dit dossier zo snel mogelijk af te ronden en met een resultaat naar buiten te komen. De premier heeft dit trouwens bevestigd bij zijn bezoek aan de Leopold I in Kreta. Vorige week heeft de premier dit nogmaals bevestigd tijdens de bespreking van de terrorismedreiging in de plenaire vergadering.

15.08 **Alain Top** (sp.a): Mevrouw de voorzitter, hopelijk krijg ik nu nog even het woord en mag ik uitspreken.

Mijnheer de minister, ik meen dat u nog gelooft in Sinterklaas. Het is bijna de tijd van Sinterklaas en ik meen dat u er nog in gelooft ook. U zegt dat u scenario's hebt voorgelegd en dat daarmee uw werk af is; ik vind dat beschamend. Dit betekent dat u niet achter deze scenario's staat om ze te verdedigen, zodat u ervoor kunt zorgen dat door de regering een keuze wordt gemaakt.

U verschuilt zich nogmaals achter de precare feiten die zich op dit ogenblik afspelen in ons land. Die feiten dateren van twee weken geleden. Uw belofte en het regeerakkoord dateren van meer dan een jaar geleden. Tot nu toe is er nog geen beslissing genomen over de verschillende scenario's.

Ten slotte, u zegt dat u de beslissing "te gepasten tijde" zult voorleggen aan de Kamer. Ik versta hieruit dat u enkel de beslissing zult voorleggen. Wat de pers heeft vernomen, is veel meer dan wat u wilt voorleggen aan de Kamerleden. Ik dank u dan ook voor het vertrouwen dat u ons geeft.

15.09 **Sébastien Pirlot** (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse parfaitement claire qui témoigne du fait qu'au sein du gouvernement, rien n'est clair. J'en prends acte. Comme le plaisir naît de l'attente, j'attends avec impatience les prochaines semaines pour vivre mon premier orgasme parlementaire à la découverte de votre plan stratégique.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten*

15.07 **Steven Vandeput**, ministre: C'est inexact. La déclaration de politique générale évoque une proposition de plan stratégique qui doit être présentée au Conseil des ministres, qui l'approuvera dans les six mois. Les différents scénarios sont sur la table, mais en raison des problèmes de sécurité actuels, il est assez difficile de réunir les personnes nécessaires. Le gouvernement entend finaliser au plus vite.

15.08 **Alain Top** (sp.a): C'est bientôt la Saint-Nicolas et le ministre semble vraiment y croire. Il est honteux qu'il considère qu'il a fait sa part du travail. Une fois de plus, il se retranche derrière la situation précaire que nous connaissons actuellement mais les attentats à Paris se sont déroulés il y a deux semaines et l'accord de gouvernement remonte à un an.

15.09 **Sébastien Pirlot** (PS): Uit uw antwoord blijkt dat er bij de regering grote onduidelijkheid heerst. Ik wacht met ongeduld op uw strategisch plan.

La **présidente**: Les questions jointes n°s 7307 et 7460 de Mme Fernandez Fernandez et de M. Dallemagne sont reportées.

De **voorzitter**: De samengevoegde vragen nrs 7307 en 7460 van mevrouw Fernandez Fernandez en de heer Dallemagne worden uitgesteld.

16 Question de M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la sécurité des casernes militaires belges" (n° 7366)

16 Vraag van de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de beveiliging van de Belgische legerkazernes" (nr. 7366)

16.01 **Gautier Calomne** (MR): Monsieur le ministre, le lundi 26 octobre, un individu attaquait la caserne militaire de Flawinne, en tentant de forcer l'entrée avec sa voiture et en menaçant la sécurité des soldats présents sur place. Grâce au sang-froid et au professionnalisme des militaires et des forces de l'ordre, que je tiens particulièrement à saluer ici, la tentative d'intrusion a été repoussée et son auteur a été rapidement arrêté. Fort heureusement, nul n'a été blessé à l'occasion de cet incident.

Néanmoins, cet événement, au demeurant fort isolé, pose la question de la sécurité de nos casernes, en particulier celles où se trouvent entreposées en nombre des armes et des munitions. Eu égard au contexte de la menace terroriste qui pèse sur notre société, la vigilance doit être de mise.

Monsieur le ministre, à la suite de ces événements, dont les conséquences auraient pu être bien plus graves, quels enseignements pouvez-vous tirer sur le dispositif de sécurité actuellement en place? Dans le respect des impératifs de confidentialité liés à notre sécurité nationale dont nous sommes conscients, pourriez-vous nous dire si cette tentative d'attaque a permis de mettre en lumière des améliorations potentielles dans la sécurité de nos casernes?

16.01 **Gautier Calomne** (MR): Op maandag 26 oktober probeerde een individu zich met zijn wagen met geweld toegang te verschaffen tot de militaire kazerne te Flawinne, waardoor de veiligheid van de aanwezige soldaten in gevaar kwam. De poging tot indringing werd vrijdeld en de dader werd gevat. Er vielen geen gewonden.

De kwestie van de beveiliging van onze kazernes, in het bijzonder van de kazernes waar er wapens en munitie opgeslagen zijn, wordt door dat incident aan de orde gesteld.

Welke lessen trekt u hieruit met betrekking tot de huidige veiligheidsvoorzieningen? Het antwoord op deze vraag mag de voor de nationale veiligheid noodwendige geheimhouding niet schenden, maar heeft die poging tot overval mogelijke verbeterpunten op het stuk van de beveiliging van de kazernes aan het licht gebracht?

16.02 **Steven Vandeput**, ministre: Monsieur Calomne, je tiens d'abord à souligner que l'incident survenu à Flawinne n'était pas de nature terroriste, mais relevait plutôt d'un acte individuel de la part d'un déséquilibré.

J'en retiens essentiellement que le personnel de garde a agi avec sang-froid et professionnalisme. Le véhicule de l'assaillant a, en définitive, été arrêté et si son conducteur a pu s'échapper, il a été rapidement appréhendé par la police.

J'en tire deux leçons: la première étant que la garde de nos installations est assurée par du personnel bien compétent et bien entraîné; la seconde a trait à la nécessité de continuellement adapter les dispositifs et les règles de sécurité en fonction du niveau de menace et du contexte particulier à chaque installation.

16.02 **Minister Steven Vandeput**: Het incident in Flawinne was geen terreuraanslag.

Het bewakingspersoneel heeft koelbloedig en professioneel gereageerd.

Ik onthoud twee zaken: onze inrichtingen worden bewaakt door bekwame mensen, en de veiligheidsvoorzieningen en -regels moeten continu worden bijgestuurd, afhankelijk van het dreigingsniveau en de specifieke context van elke inrichting.

Dans le contexte actuel, ces deux points me paraissent revêtir une importance toute particulière. L'appréciation doit demeurer permanente et le dispositif de sécurité doit être adapté au niveau des menaces et au contexte.

16.03 Gautier Calomne (MR): Je vous remercie pour vos réponses, monsieur le ministre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: We komen aan de laatste vraag van de heer Top, tenzij u die wenst om te zetten in een schriftelijke vraag.

16.04 Alain Top (sp.a): Als ik het schriftelijk antwoord onmiddellijk meekrijg.

De **voorzitter**: Het antwoord wordt tijdens de namiddag bezorgd.

16.05 Alain Top (sp.a): Akkoord.

De **voorzitter**: Vraag nr. 7561 van de heer Alain Top wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

La **présidente**: La question n° 7561 de M. Top est transformée en question écrite. La réponse lui sera communiquée cet après-midi.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.44 uur.
La réunion publique de commission est levée à 13.44 heures.